http://baophapluat.vn

VÌ NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN XHCN VIỆT NAM!

Pháp luật VIỆT NAM CHỦ NHẬT

CƠ QUAN CỦA BỘ TƯ PHÁP

SỐ 77
(9.251)
17/3/2024
XUẤT BẢN TỪ NĂM 1985

Hạnh phúc trẻ

● *Nét mặt rạng ngời hạnh phúc của các cặp công nhân trong lễ cưới tập thể cho 100 cặp đôi thanh niên công nhân do Trung tâm hỗ trợ thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức.* (Ảnh: Hoàng Triều)

PHÁT HÀNH CHỦ NHẬT HÀNG TUẦN TRÊN TOÀN QUỐC - GIÁ: 7.300Đ

Người khuyết tật và câu chuyện số hóa dịch vụ hành chính công

Hiện Việt Nam có khoảng 7 triệu người khuyết tật, chiếm hơn 7% dân số từ 2 tuổi trở lên, trong đó người khuyết tật nặng và đặc biệt nặng chiếm khoảng 28%. Các dịch vụ công ngày càng được số hóa trên không gian mạng, nhưng khi số hóa, nếu việc thực hiện các thủ tục hành chính trở nên thuận tiện và tiết kiệm hơn với người bình thường thì nhóm đối tượng là người khuyết tật đã và đang gặp vô vàn những khó khăn để bắt kịp với công nghệ.

● *Lễ khởi động dự án hành chính công với người khuyết tật tại Việt Nam.* (Nguồn: DS)

Người khuyết tật vẫn gặp khó khi tiếp cận hành chính công

Tháng 12/2022, Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (UNDP) công bố các phát hiện chính trong "Nghiên cứu thí điểm đánh giá mức độ hòa nhập của người khuyết tật trong quản trị địa phương". Nghiên cứu do UNDP và Viện Nghiên cứu Phát triển Mekong (MDRI) thực hiện nhằm cung cấp các bằng chứng, dữ liệu thúc đẩy sự hòa nhập của người khuyết tật (NKT) trong quản trị công, góp phần bảo đảm quyền được sống độc lập và tôn trọng nhân phẩm của NKT.

Để tìm hiểu về mức độ hòa nhập của NKT trong quản trị địa phương, nghiên cứu đã tiến hành khảo sát với trên 1.600 NKT, bao gồm tất cả các dạng khuyết tật tại nhiều tỉnh, thành trên cả nước. Đây là hoạt động thí điểm trước khi mở rộng phạm vi nghiên cứu trong các năm tiếp theo.

Theo kết quả nghiên cứu, các thủ tục hành chính công dành cho NKT còn nhiều rào cản, đặc biệt là trong vấn đề cấp giấy xác nhận khuyết tật cũng như trợ cấp khuyết tật. Các vấn đề liên quan đến hạ tầng dịch vụ công như bệnh viện và giao thông công cộng còn cần nhiều cải thiện để thân thiện hơn với NKT.

NKT dạng nghe nói, trí tuệ, và thần kinh - tâm thần là các nhóm còn gặp đặc biệt nhiều khó khăn trong tham gia các hoạt động xã hội, thực hiện thủ tục hành chính và sử dụng dịch vụ công.

Với thủ tục hành chính công, 21% người tham gia khảo sát cho biết gặp khó khăn trong thực hiện thủ tục hành chính tại địa phương, đặc biệt là nhóm người khuyết tật dạng nghe nói. Gần 1/5 số người tham gia khảo sát chưa được cấp giấy xác nhận khuyết tật. Bên cạnh đó, 86,1% người tham gia khảo sát cho rằng các khoản trợ cấp không đủ để đáp ứng cho chi phí sinh hoạt tối thiểu của một NKT. Hơn một nửa số người trả lời không có tên trong giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của gia đình.

Về dịch vụ công, các phương tiện và công trình công cộng vẫn chưa dễ tiếp cận với NKT, chỉ 1/3 người tham gia khảo sát cho biết phương tiện công cộng tại địa phương dễ sử dụng. Dịch vụ khám, chữa bệnh tuyến huyện được người trả lời đánh giá khá tốt, tuy nhiên cơ sở hạ tầng bệnh viện cần được cải thiện để thân thiện hơn (trang bị thang máy, đường dốc và nhà vệ sinh đúng tiêu chuẩn cho người đi xe lăn). Sau đại dịch COVID-19, gần 40% người trả lời đặc biệt quan tâm nhiều nhất đến dịch vụ sức khỏe tinh thần.

Mức độ tham gia của NKT ở cấp cơ sở còn thấp và có sự chênh lệch về giới và dạng khuyết tật, chỉ 34,4% người trả lời có tham gia vào các hội/nhóm/tổ chức xã hội. Tỷ lệ người trả lời không tham gia bầu cử Hội đồng nhân dân và Đại biểu Quốc hội trong kỳ bầu cử gần nhất còn khá cao, ở mức 47,1%...

Trước đó, năm 2021, Trung tâm Thúc đẩy giáo dục và Nâng cao năng lực phụ nữ (CEPEW) đã thực hiện một đánh giá về việc tiếp cận dịch vụ hành chính công đối với NKT nhằm hỗ trợ các can thiệp đi đúng mục tiêu, phù hợp với nhu cầu của NKT và nguồn nhân lực công. Nhóm đã khảo sát hơn 100 NKT, trong đó có 57% nam và 43% nữ; 19,8% là NKT đặc biệt nặng, 62,4% là NKT và 17,8% là NKT nhẹ. Kết quả khảo sát sơ bộ cho thấy, NKT (93% người trả lời khảo sát ở độ tuổi 18 - 44), có nhu cầu sử dụng dịch vụ hành chính công nhiều nhất tại các cơ quan hành chính nhà nước cấp xã, với gần 47%, cấp huyện và cấp tỉnh theo đó giảm dần lần lượt là 32% và 21%... Khi trải nghiệm tiếp cận các dịch vụ hành chính công, NKT đã phải tự xoay xở để thực hiện hoặc nhờ người hỗ trợ hay nhờ người dân thực hiện các thủ tục giúp đỡ. Hơn thế nữa, NKT cảm nhận được sự phân biệt đối xử, sự kỳ thị do tình trạng khuyết tật trong quá trình trải nghiệm thực hiện các dịch vụ hành chính công...

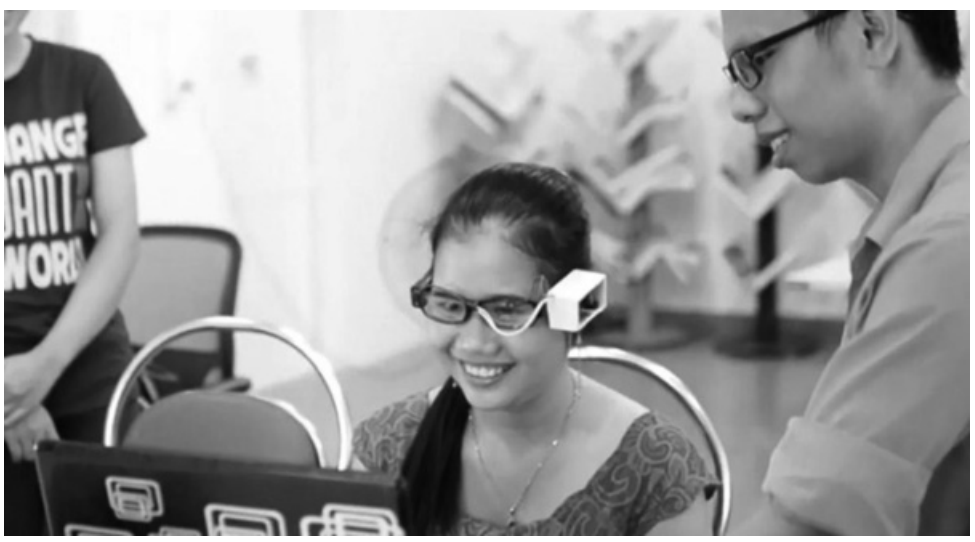

● *Người khuyết tật đã và đang gặp vô vàn những khó khăn để bắt kịp với công nghệ.*
(Ảnh minh họa - Nguồn TVPL)

Khởi động dự án hành chính công với người khuyết tật tại Việt Nam

Hiện nay, các dịch vụ hành chính công đang được số hóa. Khi số hóa, nếu như việc đi lại và thực hiện các thủ tục hành chính trở nên thuận tiện và tiết kiệm hơn với người bình thường thì nhóm đối tượng là NKT đã và đang gặp vô vàn những khó khăn để bắt kịp với công nghệ. Họ dường như bị bỏ lại phía sau vì không thể tiếp cận các trang web và ứng dụng thực hiện dịch vụ hành chính công. Nguyên nhân là do những công cụ hỗ trợ vẫn còn thiếu thốn, không giúp họ tiếp cận dịch vụ công trên nền tảng số dễ dàng.

Từ thực tế này, ngày 24/2, tại Hà Nội, dưới sự bảo trợ của Trung ương Hội Người mù Việt Nam, tổ chức Abilis Phần Lan thực hiện dự án hành chính công với NKT, mạng lưới sinh viên khiếm thị Việt Nam tổ chức lễ "Khởi động dự án hành chính công với NKT tại Việt Nam" nhằm giúp nhóm đối tượng là NKT tiếp cận và sử dụng dịch vụ hành chính công một cách dễ dàng.

Theo đó, dự án kéo dài trong 6 tháng với 5 hoạt động chính, bao gồm: Tổ chức Cuộc thi "FUTURE SIGHT - Tầm nhìn của tương lai" nhằm thúc đẩy NKT và toàn dân chia sẻ trải nghiệm cá nhân và giải pháp gỡ rối cho những rào cản mà NKT đang phải đối mặt. Tập huấn, trang bị kiến thức về hành chính công cho đối tượng là NKT trên địa bàn TP Hà Nội. Nghiên cứu khoa học với đề tài đánh giá thực trạng sử dụng dịch vụ và những khó khăn nhất định của các dạng khuyết tật trong việc sử dụng dịch vụ hành chính công tại Việt Nam. Tìm các giải pháp hỗ trợ và sản xuất tài liệu ở định dạng chữ và điện tử để hỗ trợ tiếp cận cho NKT.

Được biết, Lễ khởi động dự án Hành chính công với NKT là hoạt động đầu tiên trong chuỗi các hoạt động của dự án từ tháng 2 đến tháng 6/2024. Tại lễ khởi động dự án, bà Đinh Việt Anh - Phó Chủ tịch Trung ương Hội Người mù Việt Nam nhấn mạnh, đối với NKT, đặc biệt là người khiếm thị, việc tiếp cận dịch vụ hành chính công gặp nhiều khó khăn do họ cần có công cụ hỗ trợ, nhưng thường gặp rào cản trong việc nhận biết biểu tượng trên các ứng dụng và trang web. Bà Đỗ Thị Huyền, Giám đốc Quỹ Abilis Phần Lan tại Việt Nam đánh giá cao ý tưởng của dự án và mong đợi hoạt động của dự án sẽ giúp thay đổi tình trạng khó khăn trong việc tiếp cận dịch vụ hành chính công của NKT.

Ở một góc độ khác, khuyến nghị của UNDP trong "Nghiên cứu thí điểm đánh giá mức độ hòa nhập của NKT trong quản trị địa phương" cho thấy, thời gian tới, đó là cần minh bạch thông tin về tiêu chí, quy trình cấp giấy xác nhận khuyết tật và trợ cấp khuyết tật. Cần có những hỗ trợ phù hợp để NKT có thể thực hành quyền bầu cử, thực hiện các thủ tục hành chính công thuận tiện hơn, như: lựa chọn hoặc cải tạo các điểm bầu cử bảo đảm tiếp cận; hỗ trợ làm tại nhà với những trường hợp NKT nặng/đặc biệt nặng cần trợ giúp.

Đồng thời, cần đầu tư nhiều hạ tầng, cơ sở vật chất hòa nhập hơn nữa để NKT có thể tiếp cận được với các dịch vụ công và tham gia các hoạt động văn hóa, xã hội, giải trí; đặc biệt, bảo vệ quyền lợi của NKT dạng nghe nói, trí tuệ và thần kinh - tâm thần. Đi kèm với cung cấp hạ tầng, cơ sở vật chất hòa nhập, NKT cần được cung cấp kiến thức, hướng dẫn sử dụng các hạ tầng đó.

Các chính sách hòa nhập NKT cần quan tâm đầy đủ đến đặc điểm, nhu cầu của từng nhóm dạng khuyết tật khác nhau để bảo đảm không nhóm nào bị bỏ lại phía sau, đặc biệt là trong vấn đề tiếp cận thông tin.

Có thể nói, sự hiện diện của NKT ở không gian công là cần thiết để thay đổi định kiến và cách giao tiếp của lãnh đạo, công chức và người dân. Từ đó, giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với NKT. Do đó, NKT cần chủ động tham gia nhiều hơn trong việc giải quyết các thủ tục hành chính công, hạn chế tối đa việc nhờ người nhà, người thân làm hộ. Sự chủ động của NKT cũng góp phần thực hiện tốt hơn quyền sống độc lập của mình.

Theo Trung tâm Thúc đẩy giáo dục và Nâng cao năng lực phụ nữ (CEPEW), NKT thuộc nhóm người yếu thế trong xã hội, cần được xã hội quan tâm đặc biệt. Vì vậy, để tạo điều kiện giúp NKT tiếp cận dịch vụ hành chính công một cách dễ dàng hơn, cơ quan hành chính cần tập trung cải tạo/xây dựng/nâng cấp cơ sở vật chất và cơ sở hạ tầng tiếp cận với NKT, đồng thời thiết lập cơ chế giám sát tính tiếp cận, thân thiện của các công trình công cộng đối với NKT. Bên cạnh đó, cơ quan hành chính cần tiên phong trong việc sử dụng Tổng đài phiên dịch Ngôn ngữ ký hiệu phục vụ cho việc giao tiếp giữa cán bộ công chức và người câm, điếc. Ngoài ra, cần thiết kế quy trình tờ khai biểu mẫu dành riêng cho đối tượng NKT nghe, nói phù hợp với cách thức giao tiếp và ngữ pháp tiếng Việt của nhóm đối tượng này. Quan trọng nhất đó chính là cần thay đổi thái độ của cán bộ, công chức tại cơ quan nhà nước, tránh tình trạng phân biệt đối xử, kỳ thị đối với NKT. **HỒNG MINH**

KHI THÀNH PHỐ "LẮNG NGHE NGƯỜI DÂN":

Kéo gần khoảng cách, củng cố niềm tin

Hiện nay, đời sống của người dân đã dần dịch chuyển lên không gian mạng. Với yêu cầu truyền thông chính sách, bên cạnh báo chí chính thống thì trang tin điện tử và mạng xã hội là những kênh được quan tâm, là nơi phát sinh nhiều luồng dư luận. Điều này đòi hỏi chính quyền các thành phố cần phải có công cụ đo lường được dư luận xã hội về các chủ trương chính sách đã được ban hành.

● ***Phần mềm "Lắng nghe mạng xã hội" của TP.Hồ Chí Minh.*** *(Ảnh: PLO)*

● ***Hệ thống "Lắng nghe mạng xã hội" là một bước tiến quan trọng của TP.Hồ Chí Minh đến đô thị thông minh.*** *(Nguồn: TT)*

Nơi để người dân trình bày, để thành phố lắng nghe

Theo Sở Thông tin và Truyền thông (TT&TT) TP Hồ Chí Minh, thành phố hiện có khoảng 10 triệu dân với hơn 22 triệu tài khoản mạng xã hội hoạt động thường xuyên. Cùng với hệ thống 200 cơ quan báo chí, thành phố đang quản lý 355 trang mạng xã hội và hơn 1.000 trang thông tin điện tử cung cấp một lượng thông tin khổng lồ cho người dân, cũng như tiếp nhận ý kiến đóng góp thông qua tương tác hai chiều. Bên cạnh đó, TP Hồ Chí Minh cũng là địa phương có số lượng người sáng tạo nội dung lớn nhất cả nước... Điều này cho thấy, bên cạnh kênh báo chí, nguồn thông tin từ Internet, mạng xã hội là thành phần không thể không quan tâm trong công tác chỉ đạo điều hành của thành phố.

Còn nhớ, năm 2021, trong bối cảnh TP Hồ Chí Minh thực hiện giãn cách kéo dài vì đại dịch COVID-19, bằng công cụ truyền thông mới qua mạng xã hội, Chương trình "Dân hỏi - Thành phố trả lời" đã nhanh chóng được đông đảo người dân đón nhận và tạo nên sức hút đặc biệt.

Cụ thể, thực hiện chỉ đạo của Thường trực Thành ủy, UBND TP Hồ Chí Minh, từ ngày 24/8 đến 15/9/2021, Sở TT&TT TP Hồ Chí Minh phối hợp Cục Phát thanh truyền hình và Thông tin điện tử thuộc Bộ TT&TT tổ chức sản xuất Chương trình livestream chia sẻ thông tin của người dân với chính quyền thành phố với tiêu đề "Dân hỏi - Thành phố trả lời". Chương trình được phát sóng trên Fanpage của Trung tâm báo chí TP Hồ Chí Minh, đồng thời được tiếp sóng qua các kênh truyền thông mạng xã hội Facebook và năm kênh truyền thông qua YouTube của Cổng thông tin Chính phủ, các cơ quan Trung ương và báo đài.

Chương trình đã thực hiện 15 số với nhiều chủ đề, tập trung vào các vấn đề người dân đang quan tâm gồm: y tế - điều trị; vắc-xin; an sinh - cứu trợ; bảo hiểm xã hội; đi lại; an ninh trật tự và kế hoạch phục hồi sau khi hết giãn cách. Trong đó, "nóng" nhất là vấn đề an sinh xã hội khi thành phố siết chặt giãn cách theo Chỉ thị 16 của Chính phủ.

Nhờ tính tương tác rất cao giữa người dân với lãnh đạo chính quyền thành phố, chương trình thu hút được sự quan tâm rất lớn của người dân. Theo thống kê của Ban Tổ chức, đến ngày 17/9: Tổng lượt xem chương trình là 10,134 triệu lượt; tổng số người xem ở cùng thời điểm là 443 nghìn người; tổng số lượt bình luận trực tiếp tại chương trình hơn 481 nghìn lượt. Số lượng đơn điện tử đề xuất hỗ trợ các vấn đề an sinh xã hội là 1.571.895 đơn đăng ký qua Google Form và trên App An sinh...

Là người cùng tham gia dẫn chương trình, nghệ sĩ Quyền Linh chia sẻ với truyền thông: "Khi thành phố thực hiện giãn cách dài ngày, người dân bị trói buộc trong cơm, áo, gạo tiền, đằng sau những sợi dây giăng là rất nhiều khó khăn, là nước mắt người dân trong những con hẻm nhỏ hay ở những vùng sâu, vùng xa, trong đó có cả những trẻ em và người lớn tuổi. Chúng tôi đã nhận được hơn 500 nghìn câu hỏi, trong đó có nhiều câu hỏi liên quan đến gói an sinh. Chương trình đã cố gắng chuyển những thắc mắc, phản ánh của người dân đến chính quyền để tiến hành rà soát và hỗ trợ. Tuy chưa thể thỏa mãn hết được mong muốn của tất cả mọi người, nhưng chương trình đã là nơi để người dân trình bày, là nơi để thành phố lắng nghe và tìm những giải pháp hỗ trợ bà con vượt qua khó khăn".

Theo đánh giá của Sở TT&TT, mặc dù chương trình được thực hiện gấp rút nhưng vẫn đạt được các yêu cầu đề ra và được sự đón nhận của người dân là nhờ nội dung chương trình tập trung vào những vướng mắc, khó khăn của người dân trong thời gian thành phố thực hiện giãn cách. Đồng thời, chương trình có sự tham gia của những người có trách nhiệm cao nhất của chính quyền thành phố cũng như lãnh đạo các sở, ngành, địa phương giúp người dân tin tưởng vào chương trình...

Đại dịch đã qua đi, nhịp sống đã trở lại bình thường nhưng điều đó không có nghĩa rằng người dân không còn mong muốn có sự kết nối với chính quyền thành phố nữa. Ngược lại, qua việc chính quyền đối thoại trực tiếp với dân thông qua livestream trên mạng xã hội là lần đầu chưa từng có trong tiền lệ trong thời gian đó, đã cho thấy sự mạnh dạn, tiên phong trong cách nghĩ, cách làm, thể hiện chính quyền thành phố luôn mong muốn lắng nghe, đối thoại với người dân để kịp thời giải quyết những khó khăn, bức xúc. Nhiều vấn đề mà người dân thắc mắc được giải đáp một cách trực diện tại chương trình, làm cho người dân có cảm giác được lắng nghe, được chia sẻ, từ đó củng cố thêm niềm tin của người dân, góp phần đẩy lùi tin giả, tin sai đang lan rộng như hiện nay.

"Lắng nghe mạng xã hội" - nối người dân và chính quyền

Từ thực tiễn này, cuối tháng 2 vừa qua, Sở TT&TT TP Hồ Chí Minh ra mắt phần mềm "Lắng nghe mạng xã hội". Với khả năng thu thập, phân tích dữ liệu từ các nền tảng mạng xã hội phổ biến như Facebook, Twitter, Instagram, YouTube và nhiều nền tảng online khác, phần mềm "Lắng nghe mạng xã hội" giúp các cơ quan quản lý thực hiện ba nhóm nhiệm vụ: tổng hợp thông tin; phân tích và đánh giá thông tin; dự báo xu hướng trong thời gian tới, giúp lãnh đạo thành phố nắm bắt nhanh nhất diễn biến về các lĩnh vực, hoạt động của chính quyền cơ sở được người dân phản ánh trên các nền tảng mạng xã hội. Thông tin thu thập được trên mạng Internet về thành phố là nguồn tư liệu quan trọng giúp chính quyền, các cơ quan tham mưu có thể dựa vào để đề xuất tối ưu hóa chiến lược, định hướng phát triển kinh tế - xã hội phù hợp với nhu cầu, mong muốn chính đáng của người dân.

Phần mềm còn có thể giúp các tổ chức quản lý và định hình dư luận công cộng thông qua việc theo dõi và phân tích các trào lưu, ý kiến và cảm xúc trên mạng xã hội, nhất là các nội dung, diễn biến thông tin của các đối tượng thù địch, chống phá, lợi dụng mạng xã hội và nền tảng Internet để kích động, kêu gọi chống lại chính quyền và các chủ trương, chính sách...

Tại ra mắt phần mềm "Lắng nghe mạng xã hội", theo Trưởng phòng Thông tin điện tử, Sở TT&TT TP Hồ Chí Minh Nguyễn Thanh Hòa, phần mềm lắng nghe mạng xã hội của thành phố có khả năng thu thập dữ liệu từ một loạt các nền tảng mạng xã hội phổ biến như Facebook, Twitter, Instagram, YouTube và nhiều nền tảng Online khác. Ngoài ra, phần mềm được tăng cường mở rộng với công nghệ trí tuệ nhân tạo AI và học máy để phân tích dữ liệu mạng xã hội một cách thông minh và hiệu quả theo từng nhóm chủ đề, từng ngành, lĩnh vực và vùng quản lý. Phần mềm cũng cho phép người dùng tạo ra các báo cáo linh hoạt và đa dạng dựa trên dữ liệu thu thập được theo nhiều cơ chế khác nhau, từ các báo cáo nhanh, báo cáo định kỳ hoặc tổng hợp, phân tích báo cáo chuyên sâu.

Về tính ứng dụng của phần mềm, ông Nguyễn Thanh Hòa cho hay, phần mềm được sử dụng để giúp các cơ quan quản lý nhà nước chủ động trong việc tiếp nhận và hiểu rõ hơn về ý kiến và nhu cầu của người dân, doanh nghiệp về các hoạt động, các ý kiến đánh giá, đóng góp cho các chủ trương, chính sách và văn bản pháp luật khi triển khai trên thực tế; đồng thời, đây cũng là kênh để nắm bắt các phản ánh của người dân về những vấn đề trên địa bàn... để từ đó xây dựng chính sách quản lý, phát triển xã hội hiệu quả hơn...

Theo thống kê mới nhất của Data Reportal, dân số Việt Nam đạt mức 99,19 triệu người vào tháng 1 năm 2024. Trong đó có hơn 72 triệu người sử dụng mạng xã hội. Điều này cho thấy mạng xã hội có ảnh hưởng rất lớn đến đời sống của người dân, trung bình một người Việt Nam dành 2 tiếng 25 phút mỗi ngày để lướt mạng xã hội. Có thể nói, việc TP Hồ Chí Minh triển khai hệ thống ứng dụng phần mềm lắng nghe mạng xã hội là một bước tiến quan trọng trong quá trình xây dựng thành phố thông minh. Hệ thống này giúp chính quyền thành phố nâng cao hiệu quả quản lý, tăng cường sự tương tác với người dân. Thiết nghĩ, mô hình lắng nghe mạng xã hội của TP Hồ Chí Minh nên được nhân rộng đến các địa phương khác trên toàn quốc. Việc chia sẻ kinh nghiệm, hướng dẫn và hỗ trợ các địa phương trong việc triển khai hệ thống sẽ góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước.

MINH DƯƠNG

HẠNH PHÚC TRẺ

Hạnh phúc trong mắt người trẻ

Hạnh phúc là đích đến của hầu hết mọi người trên thế giới này. Trong thời đại nào cũng vậy, niềm vui, hạnh phúc của con người có lẽ là được yêu thương, bao bọc, che chở lẫn nhau. Người trẻ ngày nay cũng như vậy, dù thời đại có thay đổi, nhưng cốt lõi của hai chữ "hạnh phúc" vẫn là tình thương yêu chân thành và lòng vị tha.

●*Gia đình là "chìa khóa" mở cánh cửa hạnh phúc.* (Nguồn: Báo Bắc Kạn)

● *Chia sẻ, đồng cảm giúp người trẻ hạnh phúc hơn.* (Ảnh: Tuấn Sang)

●*Hạnh phúc dù ở thời đại nào cũng gắn bó với tình thương yêu và lòng vị tha.* (Nguồn: Thành Đoàn TP HCM)

Hạnh phúc là sự sẻ chia, đồng cảm

Thế kỷ XXI, người trẻ trên toàn thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng đang được thụ hưởng thành quả về công nghệ, khoa học, kỹ thuật từ thế hệ đi trước. Đây vừa là thuận lợi, vừa là thách thức cho những thanh, thiếu niên. Vì một thời đại phát triển tạo ra cuộc sống đầy đủ về vật chất, ngược lại đòi hỏi người trẻ luôn phấn đấu, nỗ lực hết mình để đóng góp những giá trị tốt đẹp cho xã hội.

Người xưa đã có câu: "Nhân chi sơ, tính bản thiện", để nói rằng trong con người luôn ẩn giấu hạt giống thiện lành, chỉ cần được chăm bón, vun trồng sẽ kết thành trái ngọt. Chủ đề Ngày Quốc tế Hạnh phúc năm 2024: "Hạnh phúc dành cho tất cả mọi người". Với chủ đề này, cả thế giới, đặc biệt những người trẻ đang biểu thị mong muốn, niềm tin và quyết tâm phấn đấu vì một thế giới hòa bình, không có chiến tranh, không còn đói nghèo; một thế giới thịnh vượng và bền vững; một thế giới mà tất cả mọi người dù khác màu da, dân tộc, tôn giáo đều được hưởng trọn vẹn niềm hạnh phúc.

Ở thời hiện tại, thế hệ trẻ nhận thức rất rõ hạnh phúc là để dành cho tất cả mọi người. Trong những năm gần đây, số lượng người thuộc thế hệ 9x, 10x tham gia tình nguyện ngày càng nhiều, họ ở khắp các tỉnh, thành trên cả nước, có mặt ở mọi quốc gia. Theo thông tin được Chương trình Tình nguyện Liên hợp quốc (UN Volunteers - UNV) công bố tại Liên hoan các câu lạc bộ, đội, nhóm tình nguyện toàn quốc lần thứ nhất, do T.Ư Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và T.Ư Hội LHTN Việt Nam phối hợp tổ chức cho biết có khoảng 1 tỷ người hiện đang làm các công tác tình nguyện trên toàn thế giới, trong đó có rất nhiều người thuộc thế hệ trẻ.

Tại Việt Nam, thanh niên tình nguyện là phong trào chủ lực của Đoàn ở các cấp, đã cổ vũ và phát huy tinh thần xung kích, tình nguyện của người trẻ. Trong mỗi trường đại học, cơ quan, tổ chức ở Việt Nam, công tác Đoàn và phong trào thanh niên đã và đang đóng góp những giá trị tốt đẹp trong xã hội. Các cấp bộ Đoàn tập trung tham gia xây dựng kết cấu hạ tầng nông thôn; đời sống văn hóa ở nông thôn, bài trừ các hủ tục. Đồng thời các cấp Đoàn đã tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, xây dựng và sửa chữa các nhà văn hóa, xây dựng sân chơi cho thiếu nhi, sửa chữa và làm đẹp các công trình, di tích lịch sử, văn hóa của địa phương.

Ngoài ra, các hội thanh niên xung kích, thanh niên tình nguyện đã nhiệt tình tham gia các chiến dịch bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu,... Tình nguyện bảo đảm an sinh xã hội được tổ chức Đoàn thực hiện hiệu quả với các chương trình, hoạt động đa dạng, phong phú gắn với nhu cầu của đời sống xã hội. Vai trò của Đoàn các cấp được khẳng định rõ nét trong việc tham gia giải quyết các vấn đề bức xúc, vấn đề mới phát sinh, các hoạt động an sinh xã hội, tham gia phát triển cộng đồng, hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh khó khăn, người già neo đơn, thanh niên yếu thế, dễ bị tổn thương.

Ngoài các hoạt động của các đoàn thể, tổ chức, cũng có cá nhân đang ngày đêm cống hiến cho xã hội, lan tỏa tình yêu thương, niềm hạnh phúc cho những mảnh đời bất hạnh. Đơn cử như Quang Linh Vlogs, chàng trai xứ Nghệ đã dành cả thanh xuân để giúp đỡ, hỗ trợ người dân Angola (châu Phi) với mong muốn giúp cho người dân nơi đây bớt đói nghèo, khổ cực. Ban đầu, anh sang châu Phi để xuất khẩu lao động, nhưng sau khi chứng kiến cuộc sống của bà con nơi đây, anh dành tình cảm cho mảnh đất này. Những video anh chia sẻ trên mạng nhận được rất nhiều sự quan tâm, chú ý của mọi người. Những nội dung ý nghĩa, nhân văn trong video của Quang Linh đã giúp nhiều người trẻ Việt Nam yêu mến người dân châu Phi và sẵn sàng chung tay hỗ trợ họ. Hay như "kình ngư" Nguyễn Thị Ánh Viên, "cô gái vàng" trong làng bơi lội Việt Nam, cô không chỉ là một người có tài năng, mà còn có tấm lòng nhân hậu. Sau khi giải nghệ, Ánh Viên không hề nghỉ ngơi, mà tiếp tục mang khả năng của mình dạy bơi miễn phí cho trẻ em, hướng dẫn các em cách tránh khỏi đuối nước.

Tình cảm gia đình là "chìa khóa" mở cánh cửa hạnh phúc

Để có được một tấm lòng bao dung, cởi mở với tất cả mọi người, nền tảng quan trọng hun đúc, tạo dựng nên nhân cách một con người chính là gia đình. Ngày Quốc tế Hạnh phúc năm 2024 đang lan tỏa những thông điệp hướng đến việc giữ gìn hạnh phúc gia đình như: Gia đình hạnh phúc là nền tảng của quốc gia thịnh vượng; Hạnh phúc sẽ tỏa sáng trong gia đình không có bạo lực; Tôn trọng, lắng nghe và chia sẻ để giữ gìn hạnh phúc gia đình.

Ở Việt Nam, gia đình từ xưa đến nay vốn là một "mắt xích" quan trọng đối với mỗi cá nhân và cộng đồng. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: "Quan tâm đến gia đình là đúng vì nhiều gia đình cộng lại mới thành xã hội, gia đình tốt thì xã hội mới tốt, xã hội tốt thì gia đình càng tốt hơn, hạt nhân của xã hội là gia đình". Trải qua nhiều thế hệ, gia đình Việt Nam được hình thành và phát triển với những chuẩn mực giá trị tốt đẹp góp phần xây dựng bản sắc văn hóa dân tộc. Những giá trị truyền thống quý báu như lòng yêu nước, yêu quê hương, yêu thương đùm bọc lẫn nhau, thủy chung, hiếu nghĩa, hiếu học, cần cù sáng tạo trong lao động, bất khuất, kiên cường vượt qua mọi khó khăn, thử thách đã được gia đình Việt Nam giữ gìn, vun đắp và phát huy trong suốt quá trình lịch sử dựng nước và giữ nước.

Dù ở thời đại nào, gia đình vẫn luôn là điểm tựa tinh thần vững chắc cho mỗi người. Giới trẻ Việt Nam cũng như vậy, họ sống trong xã hội phát hội phát triển kéo theo những thay đổi về mối quan hệ trong gia đình. Nhưng đối với mỗi cá nhân, đặc biệt là thanh, thiếu niên Việt Nam, tình cảm gia đình ấm áp vẫn giống như một bến đò an toàn, vững chãi luôn sẵn sàng chờ đợi, ôm ấp, vỗ về những người con xa nhà.

Thực tế, nhiều nghiên cứu khoa học đã chứng minh, một đứa trẻ được sinh ra trong gia đình hạnh phúc với những bậc phụ huynh tâm lý, khi lớn lên trẻ sẽ dễ dàng vượt qua khó khăn, thử thách hơn. Ngược lại, có không ít những người thất bại trong cuộc sống, xuất phát điểm từ một gia đình bất hạnh. Thật vậy, ở Việt Nam, có những minh chứng cụ thể như gia đình của thầy giáo Nguyễn Đình Hòe và cô Đặng Thị Ất ở Hà Tĩnh từng được nhiều người biết đến nhờ có cả sáu người đều là Tiến sĩ. Được biết, đây là một gia đình có truyền thống hiếu học, con cái trong nhà luôn được cha mẹ định hướng học tập, tu tâm, dưỡng tính từ bé. Ngay ở trong phường, xã, cụ Hòe và cụ Ất cũng là những người hiền hậu, tích cực tham gia công tác xã hội, giúp đỡ mọi người. Nhờ học được tấm gương của bố mẹ mà sáu người con của hai cụ đều có học thức cao và lối sống gương mẫu.

Xác định hạnh phúc là nhiệm vụ quan trọng, trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng, hạnh phúc được nhận định là mục tiêu phấn đấu của toàn xã hội, là khát vọng phát triển của đất nước, chuẩn mực tối cao của gia đình Việt Nam. Đó là những chỉ dẫn quan trọng đối với quản trị quốc gia, đưa hạnh phúc trở thành một mục tiêu thực tế trong phát triển đất nước.

Đảng và Nhà nước đã nhấn mạnh tầm ảnh hưởng to lớn của gia đình, đó là "hạt nhân" để xây dựng nên nhân cách, tâm hồn cho mỗi người, góp phần kiến tạo nên một quốc gia thịnh vượng. Nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng về vai trò, ý nghĩa của gia đình đối với mỗi con người và trách nhiệm của mỗi cá nhân, gia đình, cộng đồng trong xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc, tôn vinh những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, Đảng và Nhà nước đã có những hành động thiết thực để giúp người trẻ trân trọng và gắn kết gia đình. Lấy ví dụ như Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 72/2001 lấy ngày 28/6 hàng năm là Ngày Gia đình Việt Nam. Đặc biệt, mỗi năm các chương trình tuyên dương những gia đình trẻ như "Vầng trăng khuyết" biểu dương cặp vợ chồng khuyết tật nỗ lực, cố gắng vượt lên nghịch cảnh để đến với nhau (trong đó có cả những gia đình trẻ); đặc biệt, các hoạt động thường niên vinh danh, trao thưởng cho những gia đình trẻ tiêu biểu truyền cảm hứng, nghị lực cho giới trẻ Việt Nam.

Như năm 2022, đã có 21 gia đình trẻ hạnh phúc được trao tặng bằng khen, tuyên dương, năm 2023 con số gia đình trẻ được vinh danh là 15. Trong đó, có rất nhiều gia đình thuộc thế hệ 8x, 9x lan tỏa những giá trị tốt đẹp đến với thanh, thiếu niên Việt Nam. Như câu chuyện của vợ chồng anh Lường Quang Đại, chị Lý Thị Xuân (ở Bắc Kạn). Chồng là người dân tộc Tày, vợ là dân tộc Dao, với họ hạnh phúc đơn giản là được cùng nhau lên nương, lên rẫy để vun đắp cho gia đình. Hai vợ chồng cùng nhau mày mò, học hỏi công nghệ thông tin để quảng bá hình ảnh, văn hóa và bán nông sản của địa phương nhằm cải thiện kinh tế, tăng thu nhập cho gia đình. Hay vợ chồng MC truyền hình, Tik-Toker nổi tiếng Bùi Đức Bảo - Bùi Phương Thảo (ở Hà Nội), dù công việc bận rộn nhưng vẫn luôn dành thời gian quan tâm, yêu thương, tôn trọng nhau.

ANH NHI

HẠNH PHÚC TRẺ

Chàng rapper luôn biết cho đi...

Năm 2023, ca sĩ Đen Vâu (tên thật là Nguyễn Đức Cường) là nghệ sỹ duy nhất được trao giải Tình nguyện Quốc gia và Nghệ sĩ vì cộng đồng với MV "Nấu ăn cho em". Mới đây, Đen tiếp tục được đề cử là một trong 20 đề cử Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2023.

● ***Đen Vâu gây xúc động với ca khúc về hành trình đến trường của trẻ vùng cao.*** *(Ảnh: MV nấu cơm cho em)*

Hơn 30 ngàn em nhỏ vùng cao được "nuôi cơm"

"...Tụi mình tập tìm cách cho đi vì biết cho đi sẽ nhận về nhiều…/Vì mình cho đi những nụ cười, những muộn phiền sẽ trôi rất xa…/Cho đi niềm hạnh phúc sẽ nhận về gấp đôi, gấp ba…". Đó là những ca từ đầy xúc cảm của ca khúc "Nấu ăn cho em" của Đen Vâu đã chạm tới trái tim khán giả.

Rapper Đen Vâu tên thật Nguyễn Đức Cường, sinh năm 1989 tại Hạ Long (Quảng Ninh). Đen Vâu là nghệ sĩ đầu tiên liên tiếp được xướng tên 4 lần trên bảng xếp hạng âm nhạc Top Vietnamese Songs của Billboard Việt Nam 2022. Anh nhận giải thưởng Làn sóng xanh năm 2023 ở hạng mục Nam ca sỹ của năm, Ca khúc của năm.

MV "Nấu ăn cho em" được anh ra mắt vào trung tuần tháng 5/2023 có giai điệu du dương, ca từ giản dị, kể câu chuyện về hành trình của những người trẻ lên vùng cao thăm các em nhỏ tại hai điểm trường là Phổ thông dân tộc bán trú, Tiểu học và Trung học cơ sở Sá Tổng (Mường Chà, Điện Biên).

Đặc biệt, sau khi "Nấu ăn cho em" phát hành, anh Hoàng Hoa Trung - chủ nhiệm nhóm Nuôi em xúc động chia sẻ đã có hơn 1.000 em nhỏ được nhận nuôi. Trên mạng xã hội, các bạn trẻ cũng góp phần lan tỏa thông điệp từ MV này và giới thiệu dự án đến mọi người. Tuy nhiên, ít ai biết rằng từ trước đó, Rapper của hàng loạt bản hit được yêu mến đã âm thầm ủng hộ và tham gia vào việc nuôi các em nhỏ của dự án này trong suốt 6 năm qua, kể từ năm 2018.

"Trước khi mình xây trường thì đã có hàng trăm ngôi trường được xây, trước khi mình nuôi em thì đã có hàng chục ngàn em nhỏ được lo cơm. Mình không phải người đầu tiên và chắc chắn không là người cuối cùng. Những việc tốt cũng không có nghĩa là cần làm điều gì vĩ đại, cũng không cần phải là người vĩ đại mới làm được việc tốt. Một cái kẹp tóc cho em gái, một trái banh cho em trai, những con gấu bông, một bữa cơn ngon lành. Ai cũng làm được những điều đó. Và để làm việc tốt thì cũng cần phải học. Thật may là trong đời sống này có vô vàn những người ngày ngày vẫn đang cống hiến hết mình cho xã hội. Những tấm gương, việc làm đó chính là giáo án để tôi nhìn nhận và học hỏi. Tôi nghĩ rằng khi tất cả mọi người đều nhìn vào điều tốt để học, để làm theo thì xã hội sẽ ngày càng tốt đẹp biết bao", Đen Vâu bày tỏ.

Điều đặc biệt, khi anh nhìn thấy hình ảnh của nhóm Nuôi em, anh thấy nhớ lại thời thơ ấu của mình cũng được nhiều người giúp đỡ như vậy. Anh rất xúc động khi thấy nhiều đoàn thiện nguyện về trường cho các em nhỏ sữa, bút, vở...

Những điều đó tất nhiên không lập tức làm thay đổi đời sống của các em, nhưng đem đến cho các em niềm vui và niềm vui đó giúp các em có thêm động lực để đến trường, thêm hào hứng đến trường. Từ đó, anh nghĩ, nếu mình mang cho các em nhỏ những niềm vui như thế thì các em sẽ thích đến trường lắm nhỉ? Và đời sống của các em chắc chắn sẽ thay đổi khi có tri thức…

Với số tiền thu về từ Youtube cho bài hát "Nấu ăn cho em", Đen Vâu đã tài trợ hơn 1 tỷ đồng xây dựng hai điểm trường tại Lai Châu và Cao Bằng. Đen Vâu cũng đã tài trợ 690 triệu đồng xây dựng hai điểm trường tại Sơn La và Điện Biên; tài trợ dự án Nuôi em với hơn 160 triệu đồng, nuôi 30 học sinh trong 4 năm; tài trợ Chuyến xe mùa xuân - Tết sum vầy 2024 của Trung tâm Hỗ trợ học sinh, sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh để hỗ trợ xe đưa 2.000 em có hoàn cảnh khó khăn về quê đón Tết.

Khi viết bài hát "Nấu ăn cho em", Đen Vâu chỉ nghĩ đến những em nhỏ vùng cao, nhưng chính trái tim thiện nguyện vì cộng đồng đã mang lại cho Đen nhiều niềm hạnh phúc lớn mà anh có lẽ không nghĩ tới. Đó không chỉ là những giải thưởng, là sự yêu thương, trân trọng của nhiều người mà là những giá trị tích cực mà anh đã mang lại, đã lan tỏa tới cộng đồng, đã "đánh thức" lòng nhân ái để cùng chung tay vì cộng đồng, bởi như Đen nói: "Lòng nhân ái, sự đoàn kết luôn thấm đẫm trong con người Việt Nam, đó là bản sắc không bao giờ có thể mai một được".

Điều đó thể hiện rõ khi bài hát "Nấu ăn cho em" với thông điệp tích cực của dự án Nuôi em đã đạt hơn 39 triệu view trên nền tảng Youtube, gây tiếng vang trong giới trẻ, hơn 100 bài báo, kênh truyền hình, tik-tok đưa tin, khiến hơn 30.000 học sinh bản cao được nhận nuôi cơm, tạo ra hơn 30 dự án xây dựng gây quỹ thành công cho dự án Sức mạnh 2000 - dự án thuộc hệ sinh thái dự án Nuôi em với mục tiêu gây quỹ xây trường vùng cao…

Ca từ đẹp, chữa lành không chỉ với người trẻ

"Một người Việt chơi nhạc Rap", là dòng tự sự ngắn gọn, không cầu kỳ của Đen Vâu trên trang Facebook có 5,1 triệu follow của mình. Từng là một công nhân vệ sinh, sau đó đến với âm nhạc và trở nên nổi tiếng, Đen đã biến nhạc Rap vốn được khán giả đại chúng mặc định bởi sự gai góc, mạnh mẽ từ văn hóa Mỹ trở thành những giai điệu, ca từ mang hàm nghĩa sâu sắc và rất đỗi Việt Nam.

Trước khi nổi tiếng, Đen Vâu bươn chải bằng nghề công nhân dọn rác trên bãi biển Hạ Long (Quảng Ninh) ròng rã suốt bảy năm. Trong bài Rap "Cảm ơn", anh xem đó là những tháng ngày bản thân đã "sống lênh đênh không hoài bão". Phía sau bộn bề của cuộc sống, Đen Vâu vẫn duy trì niềm đam mê âm nhạc như liệu pháp chữa lành tâm hồn trước chông chênh tuổi trẻ. Đen Vâu chủ yếu tự mày mò, học hỏi từ các Rapper đời đầu như LK, Eddy Việt, DSK...

Đen Vâu tâm sự, chính chiếc máy tính được mẹ mua là công cụ đã chắp cánh niềm đam mê nhạc Rap và hỗ trợ anh sáng tác ra những bản nhạc đầu tiên. Sau này, anh chẳng bao giờ quên được khoảnh khắc mua tặng mẹ chiếc máy giặt bằng thù lao ít ỏi từ show diễn đầu tiên.

Và từ cú hích "Đưa nhau đi trốn" là giấc mơ tưởng chừng như vượt khỏi tầm với của Đen - một anh công nhân môi trường vốn chỉ xem âm nhạc là niềm vui cuộc sống. Trước đó chẳng ai ngờ được chàng trai bụi bặm, theo đuổi thể loại âm nhạc đường phố lại bước lên sân khấu lễ trao giải, đưa những cảm xúc chân thật nhất của chính bản thân và cuộc sống chạm đến trái tim hàng triệu khán giả.

Sau đó, Đen Vâu tiếp tục cho ra mắt và thành công với nhiều sản phẩm âm nhạc. Bên cạnh đó, anh cũng đoạt nhiều giải thưởng tại các lễ trao giải uy tín, đặc biệt là chiến thắng với 6 hạng mục tại Làn sóng xanh 2021 với ca khúc "Trốn tìm".

Bởi từng sống ở nhiều nơi và bươn chải nhiều nghề từ sớm nên âm nhạc của Đen luôn là đời thực, đơn giản giống như đang kể chuyện. Tất cả nội lực được dồn vào câu chữ đậm chất tự sự. Đằng sau mỗi câu Rap của anh là một câu chuyện về bản thân.

Với ca khúc "Cảm ơn" là quá khứ bảy năm làm nhân viên thu gom rác thải trên bãi biển. Hành trình từ khó khăn đến thăng hoa gói gọn trong Mười năm: "Có người đến, có người đi và có người ở lại/Có lúc khôn và cũng có lần nhỡ dại/Có lúc tủi, có lúc vinh và có lúc thăng hoa/Có ngày cười, có ngày khóc và có ngày hoan ca".

Từ cảm xúc của chính bản thân, Đen Vâu đã "đánh trúng" những vấn đề giới trẻ gặp phải trong cuộc sống và khơi gợi nên sự đồng cảm từ họ. Đó là nỗi "chán chường không tài nào háo hức", những luật lệ, đánh giá hà khắc của người đời, những danh vọng và cả những bẽ bàng vô tình cuốn ta vào vòng xoáy không lối ra của cái "thành phố chật chội náo nức", khiến ta chỉ muốn bỏ lại mọi thứ phía sau.

Câu chuyện Em cùng những công việc trước máy tính. Những ngày đi sớm về khuya chốn công sở với đồng lương ít ỏi dường như ta có thể bắt gặp ở bất kỳ đâu, với bất kỳ ai trong nhịp sống hiện đại. Từng câu chữ cùng thực tế nhọc nhằn phải đối mặt hàng ngày khiến người trẻ đôi lúc phải chọn "miệng cười như nắng hạ, nhưng lòng thì chớm đông".

Tuy nhiên, các ca khúc của Đen Vâu không hề thể hiện sự bi quan. Nhạc của Đen dung dị, cởi mở. Bởi sau cùng, anh muốn mang điều tích cực, đẹp đẽ, khiến tâm hồn người nghe cảm thấy thoải mái, an yên nhất.

● ***Đen Vâu được vinh danh giải thưởng Tình nguyện quốc gia 2023.*** *(Ảnh: Facebook nhân vật)*

Dẫu âm nhạc Đen Vâu là tấm gương phản chiếu cuộc sống bởi ở đó chứa đựng cả sự phũ phàng, đôi lúc lại mang nhiều nỗi niềm. Nhưng ẩn chứa sau cùng chính là câu trả lời cho nhiều người trẻ còn đang chông chênh giữa nhịp sống hiện đại.

Sau hơn 15 năm vào showbiz, Đen Vâu nhận thấy nhiệt huyết làm việc còn cao hơn buổi ban đầu vào nghề. Anh làm nhạc bởi sự thôi thúc của bản thân, chứ không phải để đạt danh hiệu này khác…

Cũng theo Đen Vâu, việc anh làm đơn thuần xuất phát từ sự hồn nhiên và sự phục vụ nhưng lại được cộng đồng và khán giả ghi nhận. Điều đó như là một lời nhắn nhủ anh hãy luôn cống hiến, hãy luôn chia sẻ với cộng đồng.

Và với trái tim thiện nguyện, Đen Vâu cho biết trong tương lai, bằng khả năng sáng tác, lời ca tiếng hát của mình, anh mong muốn tiếp tục tham gia các hoạt động hỗ trợ cộng đồng để truyền đi những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống tới đông đảo công chúng.

Trong cuộc sống, thành công chủ yếu do nỗ lực của bản thân. Nhưng đôi khi cần một cú hích hoặc tạo cảm hứng từ ai đó. Nguồn cảm hứng đầu đời của Đen Vâu tên là Gabrielle - nữ tình nguyện viên ngoại quốc đến vịnh Hạ Long để dạy tiếng Anh cho các em nhỏ là cư dân làng nổi. Do muốn trau dồi tiếng Anh nên anh hay nói chuyện với chị.

Một lần, anh vô tình chia sẻ là đang tập viết Rap, nhưng không tự tin nên không dám cho ai nghe. Gabrielle đề nghị nghe thử và nhận xét là "khá tốt". Đen không tin và cho rằng cô gái chỉ khen cho vui. Nhưng nữ tình nguyện viên khẳng định: "Em đang làm tốt đấy, tin chị đi vì chị nghe nhạc Rap từ khi em còn là con nít cơ". Với Đen, đó là một lời động viên vô cùng to lớn để ngày đó Đen mạnh dạn đưa nhạc của mình lên trên mạng.

Vậy nên, với người trẻ, anh nhắn nhủ, đam mê là thứ nên có và nếu như bạn tìm thấy một đam mê cho riêng mình, hãy tìm cách theo đuổi nó. Dù còn phải lo lắng cơm áo gạo tiền cũng nên dành cho nó một chút thời gian và tâm sức. Chưa cần biết đam mê sẽ đưa mình tới đâu, nhưng ít nhất cũng mang lại cho mình niềm vui. Niềm vui đó chính là năng lượng để khiến mình hồ hởi với đời sống này…

NGUYỄN MỸ

HẠNH PHÚC TRẺ

Những cô gái "chạm tay" tới Harvard, Yale...

Họ là những cô gái tuổi 20, với khát khao cháy bỏng để giành học bổng toàn phần của các đại học hàng đầu thế giới. Họ đều bắt đầu những bài luận từ những yêu thương ông, bà, những mong ước mãnh liệt góp phần cải thiện cuộc sống của trẻ em miền biên ải…

● *Thu Phương và những kỷ niệm đáng nhớ khi tham gia dự án Thung lũng khói xanh tại Lào Cai.*

Hạnh phúc được làm những việc yêu thích!

Nguyễn Đỗ Thu Phương (sinh năm 2001) đã chính thức trúng tuyển Thạc sỹ ngành Phân phối Y tế toàn cầu (Trường Đại học Y Harvard). Tất cả những gì cô làm đơn thuần chỉ là sự thôi thúc làm những gì bản thân thực sự yêu thích.

Thu Phương chia sẻ: "Em sinh ra ở thành phố Bảo Lộc (Lâm Đồng), quen với việc lớn lên quanh những đồi chè và cà phê. Bảo Lộc là thành phố không thực sự phát triển nhưng em cảm thấy rất may mắn vì mình được lớn lên ở một nơi yên bình, không xô bồ"…

Phương học cùng lúc hai Đại học Ngoại thương và học bổng toàn phần ngành Điều dưỡng của Viện Khoa học sức khỏe, Trường Đại học Vin (VinUni). "Mọi người thường thắc mắc vì sao em lại chọn học cùng lúc hai ngành không hề có sự liên kết, một bên thuộc lĩnh vực kinh tế và một bên là y tế. Quả thực khi quyết định nộp đơn xin học bổng ngành Điều dưỡng tại VinUni em không suy nghĩ nhiều đến vậy. Em chỉ nghĩ bản thân thích được chăm sóc mọi người, nên lựa chọn học thêm ngành Điều dưỡng là phù hợp", Thu Phương nói.

Theo Phương, điều dưỡng là ngành vất vả, lịch học dày đặc khi phải di chuyển liên tục giữa trường - bệnh viện, mỗi nơi cách nhau hàng chục km, chưa kể thuật ngữ y học nhiều chỗ khó hiểu.

Trong lúc bản thân mất phương hướng, cô gái trẻ tình cờ được tham gia chuyến tình nguyện làm giáo viên dạy tiếng Anh cho trẻ em người dân tộc Mông ở Sa Pa (Lào Cai).

Hơn hai tháng dạy học và sinh hoạt cùng các bạn nhỏ, Phương nhận thấy vùng cao thiếu thốn đủ bề. Hình ảnh lấm lem của những đứa trẻ đã ăn sâu vào tâm trí, cô trăn trở với câu hỏi "làm sao để các em được đến trường, được học và được vui chơi".

Sau chuyến đi, cô gái đã dần lấy lại được cân bằng và xác định rõ hơn mục tiêu bản thân cần theo đuổi. Cô chăm chỉ học tập, hoàn thành tốt các môn học ở cả hai trường. Đồng thời cũng tìm hiểu, quyết định nộp đơn vào ngành Phân phối y tế toàn cầu hệ thạc sĩ, Trường Đại học Y Harvard. Cô mong muốn được học lên cao, trải nghiệm nhiều hơn để mang những kiến thức ấy về giúp đỡ cộng đồng, trẻ em, người dân vùng cao.

Ngoài bảng thành tích học tập nổi trội, Thu Phương tạo được ấn tượng tốt với hội đồng tuyển sinh Trường Đại học Y Harvard với bài luận "Sự kết nối lại" nói về thực tế, khát khao thay đổi môi trường, điều kiện cuộc sống cho các em học sinh dân tộc Mông.

Trong bài luận, cô bày tỏ mong muốn sử dụng kiến thức học được tại Harvard để trở lại Việt Nam tham gia các dự án về sức khỏe tâm thần, dùng tiếng nói của mình kêu gọi các nguồn lực giúp đỡ cộng đồng. Theo Phương, một trong những yếu tố làm nên sự thành công của bài luận là yếu tố cảm xúc và trải nghiệm của bản thân. Với bài luận chính ứng tuyển vào ngành phân phối y tế toàn cầu, Phương chỉ mất 1,5 ngày để hoàn thành.

Các trường đại học top đầu trên thế giới luôn mong muốn tìm các ứng viên có mục tiêu rõ ràng, trải nghiệm cuộc sống và quan trọng hơn hết là hiểu bản thân đang ở đâu, mong muốn gì cho tương lai. Do đó, cô khuyên các bạn luôn cố gắng hết sức, là chính bản thân mình trong bài luận và làm những gì bản thân thực sự yêu thích.

Sau khi hoàn thành chương trình học trong 2 năm tại Trường Đại học Y Harvard, Phương dự định quay về Việt Nam áp dụng kiến thức được học vào cuộc sống và thực hiện một số dự án cộng đồng. Cô gái chia sẻ, cốt lõi của việc đóng góp cho cộng đồng trước tiên phải bắt nguồn từ việc giúp đỡ những người ngay gần mình. Sau khi hoàn thành các dự án về chăm sóc sức khỏe tại quê nhà, em sẽ nhân rộng ra toàn cộng đồng. Trong đó, có bản làng tại Sa Pa - nơi Phương từng đi tình nguyện hơn 3 năm trước.

Hiện Phương vừa hoàn thành chương trình học tại Trường Đại học Ngoại thương với số điểm GPA loại giỏi 8,7/10. Cô cũng đang cố gắng hoàn thành nốt một số môn học cuối cùng tại Viện Khoa học sức khỏe, VinUni, dự kiến tốt nghiệp vào tháng 6. Theo lộ trình, Phương bắt đầu lên đường du học từ tháng 8/2024.

Và những ký ức chiến tranh, kỷ niệm ấu thơ của ông, bà

Nguyễn Khánh Ly (học sinh lớp 12 Anh 1, Trường THPT chuyên Đại học Sư phạm Hà Nội) vừa trúng tuyển Đại học Yale với học bổng lên đến gần 9 tỷ đồng.

Khánh Ly có định hướng du học từ năm lớp 8. Bản thân Ly nhận thấy Đại học Yale vốn rất khó có cơ hội vì đây là trường thuộc top đầu của Mỹ và thế giới. Chính vì vậy, khi nhận được thư chúc mừng trúng tuyển và còn được trao học bổng hỗ trợ trị giá 91.249 USD/năm (khoảng hơn 8,8 tỷ đồng cho bốn năm học) Ly quá đỗi hạnh phúc.

Chia sẻ về quá trình chuẩn bị hồ sơ xét tuyển vào Đại học Yale, Khánh Ly cho hay, ngoài 2 chứng chỉ là IELTS (8.0), SAT (1.550) còn có những tiêu chuẩn khác. Trong đó có bài luận thể hiện quan điểm cá nhân của mỗi ứng viên.

Theo Khánh Ly, ban đầu em mất 1 tháng loay hoay tìm các đề tài viết bài luận. Và rồi, Ly nhớ tới cuốn nhật kí chiến tranh của ông nội.

Bài luận của Khánh Ly có hơi hướng về lịch sử và ngoại giao. Là học sinh lớp tiếng Anh của Trường THPT chuyên Đại học Sư phạm Hà Nội nhưng em rất thích môn Lịch sử. Khánh Ly là chủ tịch của một câu lạc bộ lịch sử với thành viên là những người cùng có hứng thú, niềm đam mê với Lịch sử và đến từ nhiều trường THPT trên địa bàn TP Hà Nội. Câu lạc bộ Khánh Ly tham gia muốn hướng đến giúp mọi người học Lịch sử một cách sinh động qua nhiều hình thức mà nổi bật là hoạt động kịch hóa các sự kiện Lịch sử.

Chuyện bắt đầu từ năm lớp 10, ông nội mất, bà nội trao tặng lại cho em cuốn nhật kí của ông ghi lại những năm tháng ông trải qua cuộc chiến tranh khốc liệt để giành độc lập cho dân tộc. Đọc cuốn nhật kí của ông nội, Ly nhận thấy Lịch sử có nhiều thú vị, hấp dẫn và khác rất nhiều so với môn Lịch sử mà em từng miễn cưỡng tiếp nhận trên lớp học.

● *Nguyễn Khánh Ly.*

Ly biết ơn ông nội đã truyền cho em cảm hứng để có được ngày hôm nay. Mặt khác, Ly có thiên hướng đối với các ngành Khoa học Xã hội. Trong 3 ngành đủ điều kiện tham gia học tập tại Đại học Yale, em cho biết sau khi học xong năm đầu tiên, khi đã có định hướng rõ hơn về nghề nghiệp thì sẽ đưa ra lựa chọn cuối cùng.

Thiên hướng chọn nhóm ngành Khoa học Xã hội của Ly được bắt nguồn từ chính người mẹ thân yêu của em vốn là một cô giáo dạy ngữ Văn tại một trường THPT tại Hà Nội. Ly cho biết tuy đã trúng tuyển vào ngôi trường còn vượt lên trên cả mơ ước nhưng thời gian tới, em tiếp tục học tập thật tốt để hoàn thành kì thi tốt nghiệp THPT 2024 sắp tới...

Cũng năm vừa qua, Hà Tú Anh, cô gái Tày 21 tuổi ở Cao Bằng đã giành học bổng trị giá gần 300.000 USD (khoảng 7 tỷ đồng) cho 4 năm theo đuổi ngành Quan hệ Quốc tế và Tâm lý học ở Rollins College, bang Florida (Mỹ).

Ước mơ đến Mỹ của Tú Anh nhen nhóm khi cô học lớp 12 ở Trường THPT chuyên Cao Bằng. Đạt giải khuyến khích quốc gia, Tú Anh được tuyển thẳng vào ngành Ngôn ngữ Anh, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội năm 2020.

Thế nhưng, cô nhập học rồi bảo lưu kết quả học tâm và quyết tâm chinh phục học bổng Mỹ. Sau khi đạt IELTS 8.0 ở lần thi đầu tiên, Tú Anh nghỉ hẳn ở Trường Đại học Ngoại ngữ để chuẩn bị hồ sơ. Không muốn xin tiền bố mẹ, em đi làm gia sư, dạy tiếng Anh để trang trải chi phí ở Hà Nội và học SAT online.

Do dịch COVID-19 nên mãi tới năm 2022, Tú Anh mới thi SAT và đạt 1460/1600 điểm. Tú Anh xác định khắc phục bằng cách tập trung vào bài luận, hoạt động ngoại khóa.

Tú Anh mất hơn một năm để tìm ý tưởng và lên dàn ý cho bài luận. Ngày nhỏ, em được bà ngoại chăm sóc vì bố mẹ đi dạy học ở xa, cuối tuần mới về. Món cơm lam của bà khiến em nhớ mãi. Đây lại là món ăn truyền thống của Cao Bằng.

● *Hà Tú Anh chụp ảnh kỷ yếu năm 2020.* (Ảnh trong bài: NVCC)

Bài viết khoảng 650 từ miêu tả cách bà làm cơm lam và ý nghĩa của món ăn. Nhìn bà ra vườn chặt những ống tre nhỏ, sau đó đổ gạo vào và nướng trên bếp lửa, Tú Anh nghĩ đơn giản nhưng khi thử em nhận thấy công việc này qua nhiều công đoạn. Điều này cũng giống như muốn đạt được thành công, em phải nỗ lực, kiên trì.

Theo mẹ Tú Anh, nhà bà ngoại ở trên đồi, một căn nhà gỗ cũ kỹ, đằng sau có bụi tre. Mỗi khi tre non mọc lên bà lại ra chặt mang về nhồi gạo làm cơm lam cho cháu ăn. Món cơm lam gắn bó với tuổi thơ xa cha mẹ của Tú Anh nên bài luận dễ chạm tim người đọc.

Thời kháng chiến, bà của Tú Anh làm trong bếp ăn quân đội. Ở với bà, em còn học được cách chăm sóc bản thân và nấu những món ăn đơn giản. "Bà là hình tượng người phụ nữ em rất ngưỡng mộ", Tú Anh cho hay, cô đã viết về những ảnh hưởng tích cực của bà tới bản thân.

Ngoài ra, Tú Anh tham gia nhiều hoạt động ngoại khóa về giáo dục và trẻ em. Tú Anh từng đứng lớp dạy tiếng Anh miễn phí cho trẻ em khó khăn ở miền núi. Em cũng lập dự án The Wings Project để giúp đỡ trẻ em tự kỷ và khiếm thính ở Cao Bằng. Đồng thời, quảng bá nét đẹp văn hóa của người dân tộc thiểu số trong các dự án.

Hồi tháng 2/2023, sau khi vượt qua vòng hồ sơ, Tú Anh được Rollins College mời sang phỏng vấn. Vé máy bay, chi phí ăn, ở trong bốn ngày được trường đài thọ. Trong 40 ứng viên được chọn chỉ có 4 học sinh quốc tế.

Theo Tú Anh, hồ sơ của em không quá xuất sắc nhưng vẫn giành học bổng toàn phần là nhờ chiến thuật phù hợp. Theo nữ sinh, ngoài bài luận, hoạt động ngoại khóa, em xin tới 5 thư giới thiệu, gấp đôi yêu cầu của các trường. Trong đó, 4 thư từ thầy cô ở trường và một từ người quản lý ở nơi làm việc cũ. Tú Anh nhận định điều này giúp trường có thêm thông tin và góc nhìn về ứng viên.

PHƯƠNG UYÊN

HẠNH PHÚC TRẺ

Người trẻ và những lối đi khác

Ở thời đại ngày nay, không có một mục tiêu duy nhất nào có thể áp đặt cho tất cả giới trẻ. Ngay cả những chuẩn chung nhất của thời đại trước như thành công trong sự nghiệp, gia đình hạnh phúc, tình cảm thăng hoa... Tiêu chí về hạnh phúc đối với người trẻ giờ đây đa dạng, khác biệt hơn rất nhiều.

● *Người trẻ ngày nay linh hoạt các mục tiêu của mình.* (Ảnh minh họa: PV)

● *Giờ đây, với thế hệ trẻ, tiêu chí thành công trong sự nghiệp đã nhường chỗ cho mục tiêu tìm kiếm sự cân bằng trong công việc và cơ hội phát triển bản thân.*

Sự nghiệp thành công, kết hôn có còn là đích lớn nhất?

28 tuổi, chưa có bạn trai lần nào và cũng chưa có ý định kết hôn, Nguyễn Lê Bảo Trân, làm việc trong ngành tài chính – ngân hàng tại TP Hồ Chí Minh vẫn miệt mài học thêm ngoại ngữ và học lên thạc sĩ. Thời gian còn lại, Bảo Trân tụ tập với bạn bè, đi xem phim... Cô chia sẻ: "Gia đình và nhiều người chung quanh có hối thúc, có khuyên bảo là lo yêu đương, lập gia đình rồi sinh con đi, đừng cứ học và chơi mãi như thế, có tuổi rồi. Nhưng mình nghĩ, lập gia đình, sinh con chưa phải là mục tiêu của mình trong giai đoạn hiện tại. Mình thích tận hưởng cuộc sống, làm hết những điều mình mong muốn, muốn đầu tư thời gian, tiền bạc cho việc học tập để nâng cao học thức và giá trị bản thân. Đối với mình, được làm những điều đó mới là sống vui".

22 tuổi, vừa tốt nghiệp ngành quản trị kinh doanh ở một trường đại học Dân lập, được người nhà giới thiệu cho một công việc cực kì ổn định trong một công ty nhà nước, nhưng Lê Minh Hải, sống tại quận 2, TP Hồ Chí Minh nhất định không đồng ý, mặc cho gia đình la mắng, người chung quanh chê là "dở hơi". Nhưng Minh Hải có suy nghĩ của riêng mình. Chàng trai trẻ này cho rằng, việc bước chân vào một công ty nhà nước với chỗ làm ổn định, mức lương vừa vừa là một sự an toàn. Nhưng sự an toàn ấy chưa chắc cần thiết cho người mới bước chân vào cuộc đời và còn nhiều ước mơ cần thực hiện. Minh Hải cho biết, sẽ nỗ lực tìm việc ở những công ty mình cảm thấy hứng thú, dù là công ty nhỏ hay lớn. Sau đó, mục tiêu tiếp theo của chàng trai trẻ sẽ là học thêm ngành du lịch lữ hành, mở một công ty du lịch nhỏ, hoạt động theo hướng trải nghiệm để "thỏa chí" thích đi đây đi đó của bản thân. "Với mình, cuộc sống như vậy mới chính là cuộc sống, có phiêu lưu, có rủi ro, nhưng đầy màu sắc, được trải nghiệm và dấn thân".

Câu chuyện của Bảo Trân hay Minh Hải chỉ là những lát cắt giữa bức tranh cuộc sống muôn màu. Nhưng cũng có thể thấy rằng, mục tiêu sống và quan điểm hạnh phúc của giới trẻ đã khác thế hệ trước rất nhiều. Nếu như ở thời điểm trước, gia đình êm ấm, sự nghiệp thành công, có nhà, có xe... vẫn là những mục tiêu phổ biến của xã hội, thì giờ đây, không có một mục tiêu duy nhất nào có thể áp đặt cho tất cả giới trẻ ngày nay, vì mỗi người có giá trị, mục tiêu và ước mơ riêng biệt. Người trẻ ngày nay có sự đa dạng lớn về mục tiêu và ước mơ mà họ theo đuổi.

● *Người trẻ ngày nay mong muốn trải nghiệm cuộc sống, đủ trưởng thành rồi mới tiến đến hôn nhân.*

Tất nhiên, thành công trong sự nghiệp, kết hôn và ổn định vẫn là những mục tiêu quan trọng mà nhiều người trẻ quan tâm. Nhưng đó không còn là duy nhất mà tùy thuộc vào giáo dục, văn hóa, và trải nghiệm cá nhân, mỗi người có thể đặt ưu tiên khác nhau cho những mục tiêu này. Một số người tập trung vào việc phát triển sự nghiệp và đạt được thành công, trong khi người khác có thể ưu tiên mối quan hệ gia đình và hôn nhân. Ngoài ra, có những người chọn theo đuổi các mục tiêu về sáng tạo, tình nguyện, giáo dục, hay khám phá cá nhân.

Một số người trẻ khác, lại đi ngược hoàn toàn với những mục tiêu nói trên, tìm những con đường "hạnh phúc" khác cho cuộc sống của mình. Có người yêu chuộng cuộc sống độc thân, thích thú vì được sống một đời sống "bình thường", không nổi trội. Có người đam mê sáng tạo và khám phá, yêu thích hoạt động thiện nguyện, đóng góp cho cộng đồng, mong muốn đóng góp vào sự tiến bộ và tạo ra những thay đổi tích cực trong thế giới xung quanh. Có người ưu tiên lớn nhất là sống khỏe mạnh và phát triển tinh thần. Cũng có người đắm chìm trong yêu đương, hoặc một số lạc thú không lành mạnh vì cho đó là niềm vui.

Có thể thấy, mỗi người trẻ có những giá trị và mục tiêu riêng biệt, và việc đeo đuổi những điều này thường phản ánh sự đa dạng và tự do cá nhân trong xã hội ngày nay.

Không còn " đóng khung" về hạnh phúc

Báo cáo Hạnh phúc Thế giới năm 2019 là báo cáo đầu tiên được công nhận rộng rãi đã cung cấp cái nhìn sâu sắc về tình trạng hạnh phúc của Gen Z. Trong Chương 5 của báo cáo, Nhà tâm lý học người Mỹ Jean Twenge trình bày bằng chứng dựa trên nhiều nghiên cứu độc lập khác nhau rằng Gen Z có sức khỏe tâm thần kém. Sức khỏe tinh thần được đánh giá qua các chỉ số mức tiêu cực như trầm cảm, ý định tự tử và tự làm hại bản thân.

Các nghiên cứu khác cũng phát hiện ra rằng Gen Z đặc biệt nhận thức được sức khỏe tinh thần kém của họ, với 70% nói rằng họ tin rằng lo lắng và trầm cảm là phổ biến với giới trẻ trong thời đại hiện nay.

Báo cáo ấy phần nào phản ánh được những gì đang diễn ra trong diễn biến tâm lý, tinh thần của giới trẻ ngày nay: Dễ bị mắc các vấn đề tâm lý, sức khỏe tinh thần không được khỏe mạnh. Nhưng đồng thời, họ cũng chính là những người nhận thức rõ tầm quan trọng của đời sống tinh thần. Họ hiểu "bệnh" của thế hệ mình và luôn nỗ lực để làm cho đời sống tinh thần trở nên tươi sáng hơn.

Với rất nhiều người trẻ trong thế hệ hiện đại, những mục tiêu như sự nghiệp thành công, tình yêu thăng hoa, kết hôn sinh con... đã lùi lại, nhường bước cho một tiêu chí khác: Sự cân bằng trong cuộc sống và dấn thân vào điều mình mong muốn.

Theo một báo cáo toàn cầu của hãng kiểm toán lớn bậc nhất thế giới Deloitte, được công bố vào năm ngoái, có hai tiêu chí hàng đầu mà thế hệ trẻ cân nhắc khi lựa chọn với một doanh nghiệp, gồm: sự cân bằng trong công việc và cuộc sống, cơ hội học tập và phát triển bản thân.

Cụ thể, 39% thế hệ Y (những người sinh từ năm 1981 - 1996) và 32% thế hệ Z (những người sinh năm 1997 - 2003) ưu tiên một môi trường làm việc cho phép họ sống cân bằng và lành mạnh.

Tương tự, một khảo sát được tổ chức năm 2023 tại Trung Quốc cho thấy, người trẻ Trung Quốc không bài xích chuyện kết hôn, sinh con. Nhưng lý do khiến đa phần họ chọn kết hôn muộn hơn trước đây là bởi nhiều yếu tố: Lựa chọn và tìm kiếm đúng "nửa kia" của bản thân. Cạnh đó là mong muốn trưởng thành hơn, trải nghiệm cuộc sống nhiều hơn rồi mới ổn định gia đình. Nhiều người trẻ cũng ý thức hơn trong việc chuẩn bị cho cuộc sống hôn nhân, bằng việc tìm hiểu, trang bị các kĩ năng cần có trong hôn nhân.

Nhiều người trẻ khác về nông thôn, xúc chạm với thiên nhiên, tìm đến thể thao, thiền, yoga hay các chuyến du lịch trải nghiệm, các khóa thực tập về chữa lành... Tất cả đều hướng tới việc làm phong phú tâm hồn, giúp tinh thần lành mạnh và cân bằng hơn.

Quan trọng nhất trên những hành trình ấy là cho mỗi người trẻ là tự đặt ra những mục tiêu chân chính phù hợp với chính mình, thay vì bị áp đặt bởi các tiêu chuẩn xã hội. Việc cân nhắc kỹ lưỡng về những gì thực sự quan trọng với bản thân và tìm ra cân bằng phù hợp là chìa khóa để đạt được sự hài lòng và hạnh phúc trong cuộc sống.

Có lẽ, thành công của thế hệ trẻ ngày nay, đó là bước ra khỏi những khái niệm đóng khung về hạnh phúc. Bản thân những người trẻ tự chọn lối đi cho mình, có thể không thành công, có thể không thú vị. Và cũng có thể không bình an, nhưng đó là lựa chọn mà họ đưa ra và dám đấu tranh, dám sống hết mình vì nó.

Các vị thiền sư ngày nay nói nhiều về hạnh phúc. Trong các bài thuyết pháp, có một thực tập về hạnh phúc thường được nhắc nhiều lần: Không buồn vì quá khứ, không lo cho tương lai. Hạnh phúc là ở giây phút đang sống, là vui với những gì mình đang có, là tận hưởng hết mình trong từng sát na của cuộc đời này.

Có nghĩa là, chẳng còn có thước đo nào cho hạnh phúc nữa cả. Không phải là nhiều tiền, không phải danh vọng, không phải thành công, cũng chẳng phải thoải mái vui sướng hay thỏa mãn. Chỉ đơn giản là tận hưởng cốc nước mình đang uống, nhấm nháp từng giọt nước dù ấm hay lạnh.

Nói cho cùng, điều kì diệu nhất của hiện thế, chính là sự tồn tại của mỗi một con người. Biết trân quý mỗi giây phút hiện hữu trên đời, không bỏ phí từng giây phút ấy, ấy chính là hạnh phúc.

NGỌC MAI

HẠNH PHÚC TRẺ

Họ trưởng thành hơn chúng ta nghĩ?

Không tìm đến ánh hào quang chói sáng, không mưu cầu to lớn về tiền bạc. Thế hệ 9x, 10x hay gọi chung là thế hệ Gen Z hiện nay có quan niệm rất khác về hai chữ "hạnh phúc"...

● *Một tinh thần khỏe mạnh chính là hạnh phúc của người trẻ.*

(Ảnh minh họa, nguồn: Lawnet.vn)

Họ tự tìm cách giải quyết những vấn đề của bản thân

Sống trong một thời đại bùng nổ công nghệ thông tin, người trẻ bây giờ đang ở trong một "thế giới phẳng", nơi họ cùng nhau tiếp cận các trào lưu, học thuyết, luồng tư tưởng mới về giới, về giá trị cá nhân, tiền bạc, tình cảm,... Đó là những con người mười tám, đôi mươi cởi mở, sẵn sàng đương đầu thử thách, chứng minh bản thân, khao khát thể hiện cái tôi. Tuy nhiên, mặt trái của những tiến bộ này, đó là tạo nên những áp lực, khoảng trống, sự khủng hoảng tinh thần cho người trẻ.

Theo số liệu của Tổ chức Y tế Thế giới, ước tính có khoảng 300 triệu người mắc các vấn đề về tâm lý. Trong đó, 85% số bệnh nhân là người trẻ, tuổi trung bình khởi phát bệnh là 18, con số bệnh nhân hiện vẫn đang tiếp tục có xu hướng tăng lên. Thế hệ người trẻ ở Việt Nam, mặc dù rất may mắn khi phần lớn họ không phải sống trong chiến tranh, nạn đói. Tuy nhiên, họ lại gặp áp lực đồng trang lứa, thành công sớm,... tràn ngập trên mạng xã hội và cuộc sống ngoài đời thật. Những bất an về tinh thần là "con dao" vô hình cướp đi mạng sống con người một cách nhanh nhất.

Chính vì vậy, hiện nay, thế hệ trẻ quan niệm hạnh phúc từ tinh thần sẽ quyết định thành công trong cuộc sống. Một tinh thần khỏe mạnh, giúp chúng ta sáng tạo, năng động trong công việc, cũng như dễ dàng yêu thương, hòa đồng, vị tha với mọi người. Để được như vậy, người trẻ làm mọi cách để bản thân vui vẻ, lạc quan hơn trước thế giới đầy biến động này. Họ hướng đến việc tìm kiếm giá trị bản thân, cởi bỏ "xiềng xích", định kiến đã cũ của xã hội.

Đầu tiên, về công việc, nếu như ngày xưa, công việc là để mưu sinh, kiếm sống, ràng buộc nặng nề đối với thế hệ trước. Bây giờ, những cô gái, chàng trai trẻ cho rằng công việc phải gắn liền với niềm đam mê, yêu thích, có phúc lợi xã hội tốt, đảm bảo tinh thần vui vẻ, hài lòng khi đi làm. Như theo báo cáo một báo cáo cuối năm 2022 từ Gympass - nền tảng phúc lợi doanh nghiệp lớn nhất thế giới, cho thấy thế hệ trẻ xếp hạng phúc lợi tại nơi làm việc quan trọng gấp ba lần so với lực lượng lao động lớn tuổi hơn và 89% nhân viên trẻ sẽ nghỉ việc nếu công ty của họ không chú trọng đến phúc lợi (cả về tinh thần và vật chất). Phúc lợi ở đây không chỉ bao gồm lương mà còn chế độ nghỉ phép, chăm sóc sức khỏe tinh thần, thể chất và đảm bảo công bằng nơi làm việc.

Tại Việt Nam, không khó để bắt gặp hình ảnh người trẻ "nhảy việc", tìm kiếm những cơ hội mới. Có những người tìm được hướng đi mới, nhưng cũng có người thất bại. Lấy ví dụ cô gái 9x Mạc Thị Thúy Vân (26 tuổi) quyết tâm bỏ việc để theo nghề phi công. Được biết, cô tốt nghiệp ngành kiến trúc ở một trường đại học tốp đầu tại TP HCM, Thúy Vân từng có một công việc ổn định. Cảm thấy áp lực, mệt mỏi, gò bó không phù hợp với tính cách, mơ ước của bản thân, Thúy Vân đã quyết định sang nước ngoài học lại ngành phi công. Hiện nay, cô đang làm cơ phó cho một hãng máy bay ở nước ngoài. Đây từng là câu chuyện truyền cảm hứng cho rất nhiều người trẻ Việt Nam, sẵn sàng rời khỏi "vùng an toàn", tìm kiếm hạnh phúc, đam mê, thử thách cho bản thân mình.

Ngoài ra, người trẻ ngày nay còn tìm kiếm hạnh phúc trong tình cảm. Không giống như thế hệ trước, tình yêu của thế hệ trẻ bây giờ dựa trên nền tảng tự do và tôn trọng nhau. Tự do nghĩa là tự do lựa chọn bạn đời, giới tính, tuổi tác và mức độ gắn bó. Điều này tương đối khác với thế hệ trước, khi hôn nhân, tình yêu đồng giới, hôn nhân môn đăng hậu đối do cha mẹ sắp đặt vẫn còn tồn tại. Ở Việt Nam, không ít nghệ sĩ đã công khai giới tính thật của mình. Như ca sĩ Lynk Lee đã chuyển giới thành nữ, vì anh mong muốn được sống đúng với giới tính thật và cho rằng đó là niềm hạnh phúc. Bình đẳng, tôn trọng trong tình cảm là chuẩn mực về hạnh phúc trong chuyện tình yêu của người trẻ hiện nay. Mới gần đây nhất, một nữ người mẫu 9x đã buồn bã chia sẻ trên truyền hình về mối tình bất hạnh của cô với một người đàn ông "gia trưởng". Dù đã có con chung, nhưng người bạn trai vẫn không muốn gặp gỡ, nói chuyện trực tiếp thể hiện sự tôn trọng đối với gia đình cô.

Cuối cùng, chăm sóc sức khỏe về tinh thần, thể chất đã và đang góp phần giải quyết bài toán hạnh phúc "tinh thần" cho người trẻ. Đặc biệt, sau đại dịch COVID-19 diễn ra, người trẻ trên thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng tìm đến biện pháp chữa lành. Tự bản thân có thể tìm kiếm hạnh phúc ngay trong những giây phút hiện tại. Vài năm gần đây, không khó để bắt gặp lối sống lành mạnh các kiểu ăn eat clean (ăn sạch), ăn chay, ăn thực dưỡng (đảm bảo cân bằng âm - dương trong cơ thể),... Cho đến những lớp thiền, khóa tu, lớp dạy kỹ năng sống, các chuyến đi du lịch. Những quyển sách, podcast của các sư thầy như thầy Minh Niệm, thầy Thích Nhất Hạnh,... đang được nhiều người trẻ tìm đọc, lưu lại như một "liều thuốc" an định tinh thần. Tất cả là phương thức này đã và đang giúp người trẻ tìm được giá trị bản thân, trả lời câu hỏi "tôi là ai?", rũ bỏ gánh nặng công việc, tình cảm.

Liệu người trẻ có ích kỷ không?

Lựa chọn lối sống độc thân, tự do hôn nhân, "kén cá chọn canh" trong công việc, phản đối những áp lực tinh thần. Có nhiều người cho rằng thế hệ trẻ hiện nay rất ích kỷ, khi họ không nghĩ đến lợi ích chung của cộng đồng, xã hội như những thế hệ đi trước. Liệu có phải như vậy không?

Thực ra không hoàn toàn như vậy. Người trẻ bây giờ được tiếp xúc với công nghệ, nhiều luồng thông tin trên xã hội, họ áp lực hơn, nhưng trưởng thành sớm hơn. Thế hệ 9x, 10x, thậm chí 11x, từ sớm đã có ý thức bảo vệ xã hội. Với người trẻ này nay, quan niệm của họ là đạt được hạnh phúc tinh thần, để lan tỏa giá trị tốt đẹp đến với cộng đồng. Như trong một khảo sát năm 2021 của Cimigo về mối quan tâm của giới trẻ (18 - 29 tuổi) Việt Nam chỉ ra rằng, 29% băn khoăn về việc giảm ô nhiễm môi trường, 26% quan tâm bảo vệ thiên nhiên, 6 trên 10 người trẻ được hỏi mong muốn tạo sự khác biệt thông qua việc giúp đỡ người khác. Cimigo cũng nhấn mạnh thế hệ Z đặt mục tiêu rõ ràng và kỳ vọng hoàn thành trong ngắn hạn (khoảng 5 năm).

● *Quan niệm hạnh phúc của thế hệ 9x, 10x sẽ khác biệt ít nhiều so với trước.*

(Ảnh minh họa, nguồn: papaya.asia)

● *Tinh thần vui vẻ, lạc quan giúp người trẻ thành công trong cuộc sống.*

(Ảnh nhóm Hà Nội chung tay, nguồn: tuoitrethudo)

Hàng loạt các nhóm thanh niên, thiếu niên Việt Nam đã tổ chức buổi thu gom rác thải thường xuyên tại thành phố. Ví dụ như nhóm "Hà Nội xanh", "Sài gòn xanh", "Nghệ An xanh",... họ là những người mới mười tám, đôi mươi, nhưng cuối tuần nào cũng đến các kênh mương, khu rác thải để làm sạch môi trường. Những người trẻ này không làm vì tiền bạc, danh tiếng, họ chỉ làm để bảo vệ môi trường, thiên nhiên mảnh đất thân thương nơi họ đang sống. Các nhóm tổ chức phi lợi nhuận của những người trẻ này đã truyền cảm hứng cho thanh, thiếu niên Việt Nam cống hiến điều tốt đẹp để xã hội ngày càng phát triển, tiến bộ.

Không chỉ làm việc tốt một cách thầm lặng, thế hệ Gen Z, Gen X còn ghi lại những video, hình ảnh làm việc tốt để lan tỏa, thu hút mọi người tham gia cùng mình. Vào năm 2023, ba chàng trai trẻ thành lập dự án mang tên "Hà Nội chung tay" nhằm giúp đỡ những người vô gia cư. Hành động của ba thanh niên được chia sẻ rộng rãi trên mạng xã hội, nhiều người gọi họ là "hâm dở" khi thành lập những khu nhà ở giúp đỡ người vô gia cư. Nhưng phần lớn người trẻ lại khen ngợi hành động của dự án và nhiệt tình tham gia, hỗ trợ.

Đặc biệt, thế hệ trẻ hiện nay còn biết san sẻ tình yêu thương đối với loài động vật. Đây là một nghĩa cử cao đẹp, bởi trên trái đất này đâu chỉ có mình loài người. Ở Việt Nam, "Trạm cứu hộ chó, mèo" đã ra đời, với sự chung tay, giúp đỡ của hàng trăm người trẻ giải cứu các chú chó, chú mèo bị bỏ rơi, đánh đập, bạo hành. Đem đến cho chúng một mái nhà ấm áp, yêu thương. Đây là một quan niệm rất tuyệt vời của người trẻ, đó là bất cứ sinh mạng nào cũng đáng được trân trọng, yêu quý trong cuộc đời này.

Đặc biệt, thế hệ trẻ có thể là những người "kén việc", nhưng thực tế, ở thế kỷ XXI, đã "sinh" ra rất nhiều người trẻ 9x, 10x hạnh phúc với nghề nghiệp của mình. Và phải nói rằng, nhờ tình yêu trong công việc, họ đã tạo ra cuộc sống đầy đủ về vật chất, tinh thần. Theo khảo sát mới đây của Tập đoàn công nghệ bất động sản Property Guru, người trẻ từ 22 đến dưới 39 tuổi có nhu cầu tìm mua bất động sản nhiều nhất năm 2023. Xu hướng này phản ánh khả năng tài chính tốt hơn của thế hệ trẻ hiện nay, trong bối cảnh kinh tế Việt Nam đang ngày càng phát triển.

Thực tế, soi chiếu vào cuộc sống đời thực không khó để tìm ra những giám đốc, chủ doanh nghiệp thuộc thế hệ 9x như Chloe Uyên Trần (29 tuổi) thành lập nên dự án TômTEX để thực hiện ý tưởng tuyệt vời về việc tận dụng những phế phẩm nông nghiệp tạo ra những vật liệu sinh học với ý tưởng mục tiêu bảo vệ môi trường. Ngô Thùy Anh - người sáng lập và điều hành HASU, Công ty với những ứng dụng chăm sóc tin thần, thể chất dành riêng cho những người từ 50 tuổi, cô lọt tốp Top under 30 năm 2022 của tạp chí Forbes Việt Nam (những người thành công trước tuổi 30) và còn là một trong 17 Đại sứ trẻ toàn cầu của Samsung,...

HƯƠNG NGỌC

Tháng 3, bàn về hạnh phúc

Tháng 3 có ngày được gọi là Ngày Quốc tế Hạnh phúc. Hạnh phúc là một khái niệm tương đối. Người trẻ bây giờ có nhiều ước vọng hạnh phúc cao sang, xa vời, chinh phục những giấc mơ mới lạ để thỏa lòng mong ước. Còn người xưa, không gian sống nhỏ hẹp, hạnh phúc là "một mái nhà yên rủ bóng xuống tâm hồn" (Chế Lan Viên)…

● ***Khi người trẻ cùng người già tìm kiếm niềm vui.*** *(Ảnh: Hùng Cao)*

"Một gian nhà nhỏ đi về có nhau"

Đọc lại truyện Chí Phèo của Nam Cao đoạn sau khi ái ân với Thị Nở xong, Chí Phèo bỗng nhìn đời thật thanh bình, mơ một giấc mơ gia đình yêu thương, có vợ yêu thương, có con cái để chăm sóc. Một kẻ bên lề xã hội, thành cái gai trong xóm làng lại có giấc mơ thật êm đềm.

"... Nhưng bây giờ thì hắn tỉnh. Hắn bâng khuâng như tỉnh dậy, hắn thấy miệng đắng, lòng mơ hồ buồn. Người thì bủn rủn, chân tay không buồn nhấc, hay là đói rượu, hắn hơi rùng mình. Ruột gan lại nôn nao lên một tý. Hắn sợ rượu cũng như những người ốm sợ cơm. Tiếng chim hót ngoài kia vui vẻ quá! Có tiếng cười nói của những người đi chợ. Anh thuyền chài gõ mái chèo đuổi cá. Những tiếng quen thuộc ấy hôm nào chả có. Nhưng hôm nay hắn mới nghe thấy... Chao ôi là buồn!

- Vải hôm nay bán mấy?

- Kém ba xu dì ạ.

- Thế thì còn ăn thua gì!

- Thật thế đấy. Nhưng chẳng lẽ rằng lại chơi.

Chí Phèo đoán một người đàn bà hỏi một người đàn bà khác đi bán vải ở Nam Định về. Hắn nôn nao buồn, là vì mẩu chuyện ấy nhắc cho hắn một cái gì rất xa xôi. Hình như có một thời hắn đã ao ước có một gia đình nho nhỏ. Chồng cuốc mướn cày thuê, vợ dệt vải, chúng lại bỏ một con lợn nuôi để làm vốn liếng. Khá giả thì mua dăm, ba sào ruộng làm…".

Không gian mong ước của Chí Phèo là cuộc sống của người Việt xưa "chồng cày vợ cấy, con trâu đi bừa". Người Việt xưa thuần nông, cuộc sống trông đợi vào nông nghiệp và buôn bán nhỏ lẻ. Một mái nhà tranh có lợn, gà, ruộng vườn xinh xắn… là mơ ước của mọi người.

Các cụ xưa cũng mơ về hạnh phúc, mơ một đời no ấm, con cái lành lặn, gia đình ấm êm, hoà thuận, trên dưới một lòng. Nên đầu xuân hay đi lễ chùa nguyện cầu, dâng sao giải hạn là vậy!

Cái hạnh phúc của cha ông ta là hạnh phúc biết thân, biết phận, cái hạnh phúc gửi gắm vào trời đất, số phận. Cái hạnh phúc đấy như một thói quen, một sự thích nghi với nhịp sống nơi thôn dã, vì họ biết mình muốn tới thứ xa hoa cũng không thể được. Không có quan hệ, kinh tế bấp bênh, học thức cũng không thì sao mơ tới hạnh phúc khác, chi bằng: "Râu tôm nấu với ruột bầu/Chồng chan, vợ húp gật đầu khen ngon".

Khung cảnh đó người xưa gọi là "vui với cảnh nghèo". Một sự an phận, cái nhàn chấp nhận, cái yêu thương đó cũng coi đó là hạnh phúc dù khó nhọc "Yêu nhau chẳng quản lầm than/Mấy sông cũng lội, mấy ngàn cũng qua".

Nhà thơ Nguyễn Bính hay viết về tình quê thôn dã, bình dị, có dậu mồng tơi, cô hàng xóm thương nhớ. Ông thích cái tình quê dan díu đó mà không muốn thành thị, xa hoa làm đổ vỡ.

"Nhà gianh thì sẵn đấy/Vợ xấu có làm sao/Hoa súng nở đầy ao/Mấy sào vườn đất mới/Giồng dâu và giống cam/Không ngại xa người tới/Thăm tôi tôi cảm ơn..." (Thanh Đạm - 1963).

Và trong bài "Thuở trước", ông cũng viết thiết tha lắm: "Sáng giăng chia nửa vườn chè/Một gian nhà nhỏ đi về có nhau".

Tình vợ chồng nơi quê nghèo là vậy! Chả có ham muốn gì ghê gớm vượt qua luỹ tre làng. Nhịp sống chậm rãi, hưởng thụ thứ thanh nhàn có sẵn từ thiên nhiên.

Đó là cuộc sống yên bình, giản dị, hạnh phúc và thơ mộng. Giản dị là một nét văn hoá mộc mạc mà đáng quý trong đời sống của người dân đất Việt. Cụ Nguyễn Khuyến xưa viết "Thu ẩm" cũng vậy, lối sống nho nhã, như cô lập với ngoài kia nơi kinh thành ồn ã, bủa vây với chức tước, ganh đua…"Năm gian nhà cỏ thấp le te/Ngõ tối đêm sâu đóm lập loè/Lưng giậu phất phơ màu khói nhạt/Làn ao lóng lánh bóng trăng loe/Da trời ai nhuộm mà xanh ngắt?/Mắt lão không vầy cũng đỏ hoe/Rượu tiếng rằng hay, hay chẳng mấy/Độ năm ba chén đã say nhè" (Thu ẩm - Nguyễn Khuyến).

Ảnh hưởng của Khổng giáo đối với nhà nho xưa là vậy. Họ chỉ muốn "mùa xuân mưa nên đọc sách, mùa hè mưa nên đánh cờ, mùa thu mưa nên lục đồ cất trong rương, mùa đông mưa nên uống rượu" (Một quan niệm về sống đẹp - Lâm Ngữ Đường).

Người trẻ khát khao hạnh phúc

Thế giới của chúng ta hiện tại đầy rẫy âu lo: học tập, sự nghiệp, kiếm tiền mua nhà, lấy vợ, nuôi dạy con cái học tập… Mỗi gia đình có những mục tiêu, tham vọng riêng, nên con người chạy theo vòng xoáy đó đến phát mệt, ít có những phút giây hạnh phúc thực sự.

Nói như thiền sư Thích Nhất Hạnh, con người hiện đại không còn tự do cho chính mình, họ bị quá nhiều thứ ràng buộc, phải làm cái này, cái kia, đến mệt nhoài, cứ mãi miết tranh đấu… Nên sư ông khuyên con người cần có thư giãn, tĩnh tâm trong mọi công việc để có được hạnh phúc…

"Phát triển sự thư giãn, buông bỏ những lo lắng, sợ hãi và bạo động là hạnh phúc đang có mặt. Mỗi người đều có khả năng chế tác ra sự thư giãn với tư cách cá nhân và năng lượng đó sẽ ảnh hưởng tới tập thể. Thí dụ một người giáo viên nếu có ý thức nuôi dưỡng sự thư giãn trong mình và chế tác sự thư giãn đó cho học sinh thì việc dạy và học sẽ thành công hơn. Giữa giáo viên và học sinh có sự nhẹ nhàng mà không phải căng thẳng, mệt mỏi. (Trích trong sách "Con đã có đường đi" của Sư ông Làng Mai).

● ***Ngõ vắng.*** *(Ảnh: Tuấn Ngọc)*

Nhưng rồi sau sự mệt nhọc "cơm áo, gạo tiền" đó, con người vẫn cần tìm về chốn nương náu, để tìm kiếm hạnh phúc giản đơn, vì sức người có hạn, cơ thể phải nghỉ ngơi. Nhiều người trẻ bây giờ chọn làm việc tự do, coi như "nghỉ hưu sớm", để chọn cho mình sự tự do công việc, tự do tâm hồn mà không bị nhiều ràng buộc.

Ngôi nhà cũ có ba mẹ khiến ta nhớ nhiều, những đứa con bôn ba "nhớ thương bạc trắng mái đầu" vẫn khát khao mong ngày về, ngồi bên nhau ôn lại kỷ niệm. Đó chính là phút giây hạnh phúc mà cuộc sống áp lực nhiều khi họ không có được.

Tôi đọc bạn tôi viết về hạnh phúc đơn giản mà thương quá. "Ngày đầy nắng, một tà áo dài, một chiếc xe đạp dừng vội trước cửa nhà, tiếng gọi và chiếc băng cassette cũ. Cô bảo tôi rằng: "Em thấy mình hạnh phúc hơn nhiều người khác vì được thưởng thức âm nhạc"...

Câu nói nghe thật đơn giản, nhưng nó khiến tôi phải nhìn lại và trân trọng niềm hạnh phúc ấy của mình. Trên thế giới này còn biết bao nhiêu người suốt ngày chỉ nghe tiếng súng đạn, tiếng máy móc chạy, phải bươn chải vì miếng ăn trước mắt thay vì thưởng thức âm nhạc. So với họ, tôi đúng là hạnh phúc biết bao nhiêu.

Tôi nghĩ, khi nghe được một bài nhạc mà mình thích, những mệt nhọc cũng tan bớt đi… Không chỉ nghe bằng tai mà còn cảm nhận nó bằng tâm hồn.

Có những bài nhạc chỉ nghe một thời gian rồi tự dưng thấy chán, chán đến mức không muốn nghe, không muốn nhắc đến nữa. Tôi cũng nhiều lần cảm thấy vậy. Nhưng ngược lại, có những bài càng nghe càng muốn nghe nữa, không hiểu vì sao… Một trong những bài hát tôi thích nhất là "Hoa tím ngoài sân" (Nhạc sĩ Thanh Tùng).

Một bài tình ca theo đúng phong cách Thanh Tùng. Nghe thấy trong đó tất cả những sự vật mà tôi thích: một ngày tình cờ, hoa tím, mảnh sân, mặt trời, lá và gió, mùa thu, bước chân… Những thứ bình dị ấy vào bài hát bỗng trở nên rất có hồn, đầy cảm xúc. những giai điệu nhẹ nhàng và da diết, lời ca ý nhị mà quyến rũ. Nghe trong đó một câu chuyện không hề đơn điệu, đầy đủ những cung bậc cảm xúc, những lúc trầm lắng và lúc cao trào, đượm chút buồn nhưng không ảo não. Không hiểu tại sao trong số những người hát bài này, tôi vẫn thích nghe Trần Thu Hà hát nhất và tôi bắt đầu thích chị với những tình khúc dịu dàng như thế.

"Từ lâu lắm đã vắng em trên con đường này/Cây bây giờ lá rụng, gió heo may".

Một người có một ngôi nhà đẹp nhưng họ vẫn chưa vừa lòng, họ muốn ngôi nhà nằm bên bờ biển để đưa gia đình đi tắm biển, họ muốn ngôi nhà sườn đồi có suốt chảy qua… Tham vọng đó với họ là hạnh phúc vì họ cần nhiều hơn sự đơn giản. Nhưng trong sự tìm kiếm hạnh phúc đó sẽ có sát thương. Nên tại sao nhiều người giàu vẫn khổ đau, hoạn nạn là vậy!

Người giàu có nước mắt của người giàu, người nghèo cũng vậy. Con người luôn phải đồng hành với hạnh phúc và khổ đau. Điều quan trọng trên hành trình đó chúng ta phải giữ được tâm thế bình thản coi điều vui buồn là người bạn, chả phải điều gì quá tiêu cực hay hân hoan quá.

Ca sĩ trẻ tuổi Billie Eilish từng giành nhiều giải thưởng Grammy từng viết trong ca khúc Lovely: "Cô đơn chẳng thấy rất thú vị sao? Vậy thì hạnh phúc đâu phải lúc nào cũng là vui vẻ, náo nhiệt, mà còn là sự cô đơn...". **TUẤN NGỌC**

Gió về ngang căn bếp

Truyện ngắn của **CAO NGUYỆT NGUYÊN**

- Chờ anh nhé! Anh sẽ về!

Liên đứng đấy, cả người dựa vào cây xoan bên đường để khỏi chới với. Ngay cả ống tay áo lúc này cũng ướt đầm vì nước mắt. Dũng đã đi xa mà mắt Liên vẫn găm chặt về phía con đường. Trong lòng cô đang nhộn nhạo trăm nghìn suy nghĩ. Có đáng không? Có đáng để Dũng phải rời xa người vợ mới cưới một tháng, có đáng phải đánh cược sinh mệnh và hạnh phúc của mình không? Trong cuộc ân ái cuối cùng của đôi vợ chồng trẻ, Liên đã nấc lên mà hỏi như vậy. Nước mắt Liên loáng ướt ngực Dũng, loáng ướt cả khuôn mặt. Nhưng Dũng hôn lên mắt cô mà quả quyết.

- Đáng em ạ!

Liên và Dũng là đôi bạn từ nhỏ, họ yêu nhau bình lặng, về chung một nhà, không ồn ào, biến cố, không trắc trở cấm ngăn. Liên thấy mình hạnh phúc quá, thật vẹn toàn khi được yêu và cưới người mình yêu. Nhưng nhiều khi chính cái lúc người ta chìm trong cái mộng tưởng hoàn mỹ ấy thì những biến cố đã âm thầm nhen nhóm. Cưới nhau được một tháng, Dũng làm đơn xin nhập ngũ. Dũng là một thanh niên ưu tú, yêu nước và khao khát muốn lên đường bảo vệ Tổ quốc.

- Giữ anh ở lại thì em là người ích kỷ, nhưng anh đi rồi biết đâu sẽ là mãi mãi. Em sẽ không sống nổi.

Dũng siết chặt tay vợ.

- Anh sẽ về, dù thế nào anh cũng về.

***

Lạ lắm, chẳng có năm nào trước Tết mà mưa dữ dội, mưa đá như thế này. Trước sân loang lổ, vỡ vụn những vỏ thân bạch đàn theo gió đến. Nhà trên âm thầm tối, tĩnh mịch, ủ ê. Căn nhà như tạc vào nền buổi sớm bằng cái mầu xam xám, lành lạnh. Chỉ có người ngồi trong bếp dường như bất động trước đống lửa đã tàn. Một bà cụ già lưng còng, khăn mỏ quạ xơ tướp như được thời gian tạt vào đấy nước mầu bạc phếch. Bà mơ màng nhìn ra thứ ánh sáng mờ ảo đang giội vào cửa. Mắt bà mờ đặc, dường như có màn sương buông xuống, mới tháng trước mộng mắt còn khiến bà nhức nhối, bác sĩ từ thiện vận động bà đi thay thủy tinh thể nhưng bà lắc đầu. Có nhìn thấy thì cũng để làm gì. Ở cái tuổi tám mươi đã nhìn đời đủ rồi, đã chờ đủ rồi và cũng khóc đủ cho một kiếp. Người ta lắc đầu cho bà là gàn dở. Chao ôi, người già. Tầm tuổi này, lại ở một mình, mắt không nhìn thấy thì cực biết bao nhiêu.

Người làng, hội phụ nữ, hội cựu chiến binh, người cao tuổi, quan tâm cụ lắm. Cụ là người hiếm trong làng, là bảo chứng của một thời đang lùi dần vào dĩ vãng. Cụ vẫn ở đấy, trong căn nhà hơn một trăm năm tuổi bằng đá này, kiên cường, xù xì như cái cây trơ trụi trên đồi. Người ta tự hỏi, ở một mình buồn thế làm sao cụ vượt qua được. Cụ khẽ mỉm cười.

Căn nhà sát chân núi, lạc lõng giữa những kiến trúc xa hoa, những tòa nhà cao tầng hiện đại, rực rỡ, vô tình trở thành một địa điểm du lịch mà người ta thường tìm đến mỗi khi ghé thăm Núi Tro. Người ta trầm trồ trước công trình tuyệt mỹ, kỳ công này. Trong nhà, đồ vật đơn sơ, một chiếc giường đơn, một cái bàn sơn son thếp vàng đã cũ bày di ảnh của người xưa. Nhưng ai cũng chỉ chú ý đến một bức ảnh đen trắng, đặt ngay đầu giường, người thanh niên trong ảnh mặc quần áo bộ đội, nụ cười rất đẹp. Chiều chiều, những ngày nắng buồn, cụ thường mang bức ảnh ấy ra trước cửa nhà, mắt không nhìn

TIẾNG LÒNG

Nghe radio với ba

Bữa Tết rồi tôi chở ba tôi đi chơi. Ba nói mở Ngọc Tân nghe hát đi. Tôi mở lại cho ba bài "Hà Nội và tôi" của Lê Vinh. Ông nghe say sưa và kết luận: "Ca sĩ chả có ai hát hay hơn Ngọc Tân".

Suy nghĩ của ba có thể là "độc tài", nhưng con người và thế hệ của ba, tôi hiểu ông có tình cảm riêng tư với giọng hát da diết, ẩn chứa nhiều khắc khoải này.

Với những người trẻ bây giờ ít ai biết đến Ngọc Tân, ông cũng mất cách đấy khá lâu (2004) và có một cuộc đời đầy biến cố. Nhà văn Trần Thị Trường bộc bạch: "Cuộc đời Ngọc Tân với số phận của kẻ vượt biên không thành, vợ chết ngoài biển, tàu dạt vào Hà Tĩnh sau cơn bão, tiền không còn, phải đổi chiếc đồng hồ lấy ván chôn cất vợ qua lời kể của anh vào những lần gặp nhau, khiến tôi rất thương cảm".

Hồi học đại học, tôi hay mua băng cassette về ca sĩ Ngọc Tân mang về cho ba. Ba tôi vui lắm, nghe hoài từng đêm. Ngọc Tân hát "Chiều trên bến cảng" hay "Hà Nội và tôi" rất hay. Với gu nghe nhạc của mình, tôi nghĩ chả có ai hát hay hơn anh về hai ca khúc này. Có sự chân thành, trải nghiệm và day dứt. Có chất tài tử, phong lưu của trai Hà Nội.

Bài mà tôi nghe Ngọc Tân hát luôn xúc động đó là ca khúc "Người yêu dấu ơi". Một bài hát mà cả một thế hệ thanh niên Việt Nam thời bấy giờ nay đều liên tưởng ngay đến âm điệu quen thuộc một thời.

Bản nhạc "Người yêu dấu ơi" này, có tên gốc trong tiếng Nhật là "Koibito yo" tức chính là câu chữ để gọi người tình, người yêu của mình. Ca khúc được cô ca sĩ Mayumi Itsuwa, lúc bấy giờ còn chưa được mấy người biết tới, vừa đệm đàn piano vừa hát để trình làng vào năm 1980. Bản nhạc ngay lập tức chiếm luôn vị trí số một trong bảng xếp hạng Oricon ba tuần liên tiếp, và đến cuối năm đó thì đoạt giải ca khúc hay nhất nước Nhật trong năm.

"Koibito yo, soba ni ite – Người yêu dấu ơi, hãy ở lại đây với em". Trong lời Việt, Ngọc Tân dồn cảm xúc vào câu nhạc đó, nói rằng "Người yêu dấu ơi, người về đây với tôi". Đa số khán giả thời bấy giờ truyền nhau câu chuyện về nỗi buồn của người nghệ sĩ có vợ con chết trên biển trong chuyến vượt biên hụt, cho nên cái nỗi đau nặng nề hơn, thấm đẫm hơn, khiến người nghe bật khóc vì sự chia ly.

Nhà văn Trần Thị Trường chia sẻ thêm: "Tiếng hát của Ngọc Tân cực kỳ đặc biệt, cũng dòng nhạc như nhau, cũng phù hợp những bài hát của Trần Tiến nhưng Quang Lý hát một hiệu quả khác, mượt hơn, tình hơn nhưng Ngọc Tân hát sang hơn, lắng hơn, đau đớn khắc khoải hơn với đặc trưng ở chất giọng hơi khàn, nhưng quãng rộng và ở tiếng nấc nghẹn mà không sến…".

Có một điều tôi thấy đáng tiếc và hơi thất vọng là bây giờ ít ai nhắc về cố ca sĩ này. Trên phát thanh, truyền hình hầu như không phát lại những ca khúc ông hát. Người ta như vô tình bỏ quên đi một giọng hát huyền thoại, gắn bó với giai đoạn chuyển giao của đất nước và ra đi trong lặng lẽ.

Thế hệ trẻ thì đương nhiên họ không biết vì họ không có thông tin, họ có những nhu cầu

hấy nhưng hình ảnh thì dội lên rong đầu rất rõ. Từng đường nét ương mặt, nụ cười, thậm chí cụ òn nghe thấy tiếng bước chân hân quen văng vẳng đâu đó.

Trên đời còn chuyện một gười dành cả đời để chờ người hương ư? Làm gì có? Là tưởng ượng thôi à?

Lời đồn thổi về cụ truyền đi hanh giữa thời buổi bão mạng, một câu chuyện thật lạ kỳ và phi ưởng tượng giữa cuộc đời tàn hốc này, những hot TikToker ổi tiếng, những YouTuber… thi hau kéo đến, lúc đầu cụ còn iếp, sau rồi cụ thấy mình đau òng, sự chân thành bị đem ra àm trò vui. Cánh cổng đá đóng ại. 60 năm rồi cũng thành tàn ro. Có tiếc không? Cụ cười, hông tiếc. Thương một người hì bao năm cũng vẫn thấy hông đủ. Người ta nói ước guyện của cụ đã được đưa lên hương trình "Như chưa hề có uộc chia ly" người ta sẽ giúp cụ ìm người chồng thất lạc. Dù có hế nào cũng phải biết cụ ông òn hay mất.

Sáng nay có mấy người trong ội phụ nữ đến sớm, cụ vẫn ngồi ấy lạnh co trong căn bếp tàn. Họ nang cho cụ bộ quần áo và chiếc hăn mới. Hôm nay là một ngày ặc biệt. Nhiều kênh về quay phim hụp ảnh lắm.

Cụ lắc đầu.

Cụ chẳng làm gì hết, chẳng i đâu hết, cứ ngồi đây, trong hiếc ghế bên cửa nhà. Người ta iến cái không gian vốn dĩ im ng, muộn phiền nơi đây trở nên áo trộn, ồn ào. Lăng xăng như ng ve.

Cụ mơ hồ, không biết có phải ình đã chết rồi, và người ta ang đến để làm đám. Chỉ là linh ồn cụ còn lớn vởn cõi dương hưa nỡ rời đi. Cụ nghe thấy iếng bước chân giữa ngàn vạn m thanh khác đang đi tới gần.

Xuống xe, bước chân của ông ià run rẩy.

Dáng người gầy, tóc trắng hau, là dáng dấp của một cụ già trí thức về hưu. Đi theo cụ là hai người phụ nữ trung niên, chỉ thoáng qua cũng biết họ là ruột thịt. Người dẫn chương trình đưa cụ chầm chậm tiến về ngôi nhà đá. Người ta hỏi cụ có còn nhớ chút ký ức nào về ngôi nhà này không? Cụ đứng sững lại, nhắm mắt như đang đau đớn vật lộn điều gì đó trong đầu. Cụ đưa tay, tháo kính, lặng lẽ chấm giọt nước mắt đang rịn ra.

- Cụ có nhận ra ai đây không?

- Đây chính là cụ Liên, vợ của cụ đấy.

Cụ bà vẫn ngồi bất động trên ghế, tai lùng bùng câu được câu chăng, mắt cụ đã không còn nhìn thấy nữa, người trước mặt là những ai cũng chẳng biết.

Người đàn ông già chầm chậm bước tới, ngước nhìn căn nhà đá, rồi đưa tay lên trời kêu lên một tiếng.

Ông gục xuống đất. Những chiếc máy ảnh, máy quay phim lia tới tấp. Một người con gái của cụ hét lên.

- Làm ơn! Hãy tôn trọng bố tôi.

Trước những tiếng nức nở đến quặn lòng của người trong cuộc, các YouTuber và TikToker lặng lẽ ra về. Trong sân lúc này chỉ còn bốn người.

- Ai đấy?

Cụ bà lần tay theo ghế chầm chậm bước xuống bậc cửa. Cụ đang cố đi theo tiếng nói vang lên, rất gần nhưng như là của một nơi xa xăm vọng về. Cụ tưởng mình lại mơ. Dạo này cụ hay mơ. Cụ thấy mình như nhẹ bẫng có thể bay đi được. Có lẽ đã đến lúc rồi...

- Là tôi đây, Dũng của bà đây. Liên ơi!

Người đàn ông cầm lấy tay cụ.

- Dũng ư? Dũng nào?

- Dũng chồng bà đây.

- Sao giờ ông mới về? Đã ăn cơm chưa?

Cụ bà run rẩy gần như mê sảng, cụ vẫn nghĩ mình đang mơ. Người trước mặt giờ cũng chỉ là giấc mơ.

- Tôi đã về… chỉ là muộn quá thôi.

Hai người con gái ôm nhau bật khóc. Có lẽ, lúc này mẹ họ trên trời nhìn xuống cũng không trách chồng mình. Họ sẽ kể cho mẹ về người phụ nữ kia đáng thương biết bao, chung thủy biết bao nhiêu và đau đớn biết nhường nào. Nếu như không vì chiến tranh, không vì vết thương mà bố cô quên đi ký ức, thì có lẽ giờ đây, họ đã sống đến răng long đầu bạc và sẽ chẳng có giây phút đau đớn này.

- Em nghĩ nên để bố đón bà về chăm sóc, ở đây một mình, lại bị lẫn, mắt không còn nhìn thấy gì.

- Không, hãy để bố về ở với bà. Chị nghĩ bà không muốn đi đâu.

Nửa ngày trời, cụ bà mới bắt đầu hiểu ra câu chuyện, người ta còn sợ cụ bị sốc, cần phải trợ tim. Nhưng không, cụ bình thản, mỉm cười nhưng nước mắt cứ ứa ra. Chỉ một cái siết tay. Tôi đã dành cả đời để đợi ông, còn ông đã yên ấm với vợ con ở một nơi khác. Đời ác, hay chiến tranh ác quá!

- Mẹ! Mẹ ơi!

Cô gái ôm bà cụ vào lòng, khẽ nấc lên trong cơn xúc động.

- Hãy cho chúng con được gọi mẹ!

***

Xuân đến, căn nhà đá bên chân núi mở rộng cửa, bếp đỏ lửa, nồi nước đang reo báo khách rộn ràng. Cụ bà vẫn ngồi trên chiếc ghế mây cũ kỹ, lặng lẽ dõi theo tiếng bước chân loẹt quẹt đầy bận rộn của chồng.

- Phải chuẩn bị trà chứ nhỉ!

- Được rồi, bà cứ ngồi đấy đi. Ra giêng này, nghe tôi đi chữa mắt đấy. Bà phải chữa mắt để còn nhìn thấy tôi chứ.

Bà mỉm cười nghe cái giọng làu bàu của ông. Nếu là một giấc mơ thì cũng được, giấc mơ đẹp quá, bà chẳng bao giờ muốn mình tỉnh dậy. Nhưng gió vẫn thổi bên hông nhà rõ thế kia cơ mà. Là gió xuân đã về ngang căn bếp rồi.

C.N.N

ĐỌC SÁCH

Trong tâm hồn bạn có một đứa trẻ bị tổn thương, lạc lối?

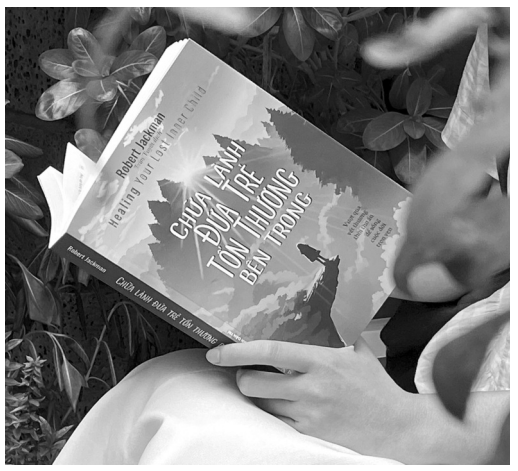

Và nỗi đau đó liên tục bộc lộ ra trong cuộc đời bạn, dưới dạng những phản ứng bốc đồng và những kiểu phản hồi cảm xúc thái quá. Đó chính là phần nội tâm thông tuệ, cũng là phần khổ đau đang khao khát được thừa nhận và chữa lành. Vậy đừng để đứa trẻ tổn thương kia trở thành người lớn đau khổ.

"Chữa lành đứa trẻ tổn thương bên trong" của Robert Jackman, là một quyển sách chứa đựng những câu chuyện thực tế sinh động về những tổn thương đeo đuổi con người suốt cuộc đời như vậy, và đưa ra thông điệp cùng qui trình tự chữa lành mà ai cũng có thể áp dụng.

Theo Robert Jackman, phần lớn chúng ta đi qua cuộc đời này đều bị rối loạn tâm lý do căng thẳng sau sang chấn. Đồng thời, tất cả chúng ta đều mang trong mình nỗi đau tái diễn, "vết thương" cũ tái phát bất cứ khi nào nó bị kích hoạt bởi một sự kiện nào đó.

Một biến cố xảy đến trong thời thơ ấu gây chấn động hay xáo trộn cuộc sống của bạn. Vết thương đóng băng tại thời điểm đó, chẳng hạn lúc bạn lên năm tuổi. Đứa trẻ năm tuổi tổn thương bên trong bạn luôn chờ sẵn ở đó, rối bời và đầy cảnh giác. Sau này, bạn trở thành người lớn, nhưng khi bị kích hoạt, đứa trẻ năm tuổi sẽ bước ra cùng với công cụ phản hồi cảm xúc tổn thương, lấn lướt cả phần người lớn có trách nhiệm trong bạn.

Phần nội tâm này sẽ khiến bạn đưa ra quyết định và phản ứng đầy cảm xúc như một đứa trẻ năm tuổi, với lối tư duy, lời lẽ và cách biểu đạt của lứa tuổi đó. Đây là nguồn gốc của câu bình phẩm thường nghe "Bạn hành xử như một đứa trẻ". Đó chính là những phản ứng thái quá ngoài khả năng kiểm soát. Và điều đáng lưu ý là khi nỗi đau tinh thần tái diễn, bạn lại có những lựa chọn dở tệ lặp đi lặp lại.

Việc xử lý nỗi đau tái diễn, không chỉ một lần khiến bạn vô cùng mệt mỏi. Robert Jackman đã dẫn chứng câu chuyện thực tế về cách chịu tổn thương của nhiều người, cùng với các bài tập nhận diện, và hành trình chữa lành của họ. Tác giả cũng chứng minh rằng, qui trình chữa lành sẽ giúp bạn tiếp cận trực tiếp những phần tổn thương này theo một cách thức an toàn, nhẹ nhàng và yêu thương để bạn có thể bắt đầu hợp nhất đứa trẻ khổ đau bên trong mình và trở thành một người trưởng thành toàn vẹn, lành mạnh về mặt cảm xúc.

Robert Jackman cho biết, ông đã gặp nhiều người với đủ dạng tổn thương và sang chấn tâm lý. Lời khuyên của ông là: nếu bạn cảm thấy tổn thương và đau khổ từ những chuyện mình đã trải qua, hãy luôn nhớ rằng có một phần bên trong bạn luôn lành lặn và nguyên vẹn. Đó là phần nắm giữ chìa khóa của hành trình chữa lành. "Nếu tôi không đầu tư vào chính mình, sẽ chẳng ai khác làm việc đó".

Robert Jackman là một nhà trị liệu tâm lý. Ông đã giúp đỡ nhiều người trong hành trình chữa lành của họ trong hơn hai mươi năm qua. Ông cũng là người thực hành tự chữa lành cho mình, và chia sẻ kinh nghiệm bản thân cho những ai tìm đến ông để được tư vấn hay trị liệu, giúp họ nhận ra họ không hề đơn độc với những tổn thương trong đời. Qua các trang sách, một lần nữa, ông muốn chia sẻ những điều đó với người đọc.

Để có thể tự chữa lành, theo Robert Jackman, bạn cần nhận diện được đứa trẻ tổn thương bên trong mình. Cần có lòng dũng cảm để cân nhắc việc đối diện với những phần tổn thương đau khổ hay rối bời đó. Và cũng cần sẵn sàng lắng nghe sự thông tuệ và nỗi đau bên trong mình, sẵn sàng để tự chữa lành cho mình.

Tác giả chỉ ra, một khi bạn đi qua toàn bộ qui trình chữa lành này, những phần tổn thương của đứa trẻ bên trong bạn sẽ bắt đầu hợp nhất với phần người lớn có trách nhiệm… Bạn sẽ không chỉ hiểu được nguyên nhân khiến bản thân liên tục đưa ra những quyết định bốc đồng bấy lâu, mà còn nhận diện rõ được những mô thức lớn hơn đang kìm hãm, ngăn bạn cảm nhận hạnh phúc trọn vẹn trong cuộc sống hiện tại.

Qui trình chữa lành không dễ dàng. Nhưng kết quả sẽ làm bạn tràn đầy tự tin và có nhiều cảm xúc tích cực. Tác giả chỉ ra điều kỳ diệu xảy ra khi bạn đi qua qui trình, tự chữa lành và nhận ra bạn ngày càng dễ dàng tiếp cận một phiên bản mới nguyên, lành lặn và rộng mở hơn của chính mình. Và kết luận qui trình chữa lành sẽ giúp bạn thấy được bản thân từ một góc nhìn thấu suốt hơn. Qui trình chữa lành nhìn vượt lên trên phần bất ổn trong bạn để làm lộ diện phần tuyệt vời của bạn.

Có thể nói, "Chữa lành đứa trẻ tổn thương bên trong" của Robert Jackman đã mang đến cho người đọc, đặc biệt những người đang chịu nhiều tổn thương, một tinh thần lạc quan, một niềm tin vào những điều kỳ diệu mà chính mỗi người có thể tự mang lại cho mình. **MINH MINH**

ới hơn, phù hợp với tư . Chỉ còn lại những ê ông hát như ba tôi và thỉnh thoảng tự tìm tòi g nghe lại khi hồi niệm

danh ca là một giai đoạn ức của chúng ta, mà khi đi, thì một phần ý ức còn lại qua những gì mà họ ắt từ một thời gian và an của cuộc sống để diễn ong âm nhạc

lại nghe Ngọc Tân hát với ba. Giọng hát vẫn h liệt yêu thương, quá a về bên ngôi nhà nhỏ, dio trong đêm mưa với m cúng. Có những thứ ừng đứt gãy lại hàn gắn iu chuyện âm nhạc.

ời yêu dấu ơi người về ôi với bao thời gian với iệm…". Ngọc Tân hát quá, giọng cảm tưởng g khóc mà vẫn vang a muôn trùng biển khơi.

TUẤN NGỌC

Ai về quê mẹ chiều thứ 7

Mang giùm tôi chút mưa bụi bâng khuâng
Chiều đồng bằng gió xô bờ vai nhẹ
Mùa đông nay con sẽ phải xa nhà
Kìa khói chiều nhuộm tím cả cơn mưa
Con nhớ mái tranh quê khói vương thơm bờ giậu
Hoàng hôn tím xuống bờ vai con đậu
Người láng giềng mang trang giấy làm thơ
Mùa đông nay quê mình có nhiều mưa
Như năm trước để chợ chiều ế ẩm
Con thương mẹ bao đông rồi chẳng nắng
Cho đường về đỡ lầm lội bước chân
Ở nơi đây con chưa quen mùa đông
Những bạn mới con cũng chưa nhớ hết
Trên giảng đường những chiều đông gió rét
Lại nhớ bếp than hồng và bè bạn ngày xưa
Ai về quê mẹ giữa chiều mưa
Cho tôi gửi nỗi nhớ thương da diết
Chiều đông vắng bạn bè còn xa miết
Có ai về thăm quê mẹ chiều nay.

HỒNG BÙI
Phúc Yên 1992

Khi người trẻ đơn độc *trong tình yêu*

Thời gian vừa qua, phim Yêu trước ngày cưới thu hút sự chú ý của khán giả không chỉ bởi diễn viên đẹp mà còn là những câu chuyện rất thật của người trẻ trong hành trình lập nghiệp và tình yêu…

● *Yêu trước ngày cưới kết thúc với 1 tỷ người xem.* (Ảnh: PV)

● *Khi hai người chung đích đến nhưng bỏ quên những ân cần bên nhau. Chạm tới đích nhưng rung động không còn.* (Ảnh minh họa: PV)

Từ chuyện yêu trước ngày cưới

Đó là hai mối tình của 4 nhân vật với tình yêu tưởng như bền vững. Đó là Nhật Phương - Mạnh Dũng, Huy Hoàng - Minh Anh. Cả hai cuộc tình đang có vấn đề của nó nhưng họ vẫn thỏa hiệp với sự mệt mỏi và khoảng cách đẩy họ xa nhau mỗi ngày. Huy Hoàng chịu sự trói buộc ngột ngạt 10 năm từ tình yêu thành tình thương với Minh Anh. Anh hầu như không còn rung động trước người bạn gái luôn tìm mọi cách kiểm soát đời sống cá nhân của mình. Cô chủ động vun vén cho cuộc hôn nhân mà cô đã chắc chắn trong tầm tay. Bởi Hoàng là trẻ mồ côi được mẹ cô cưu mang. Và khi mất, bà đã gửi gắm Minh Anh cho Hoàng, một chàng trai giỏi giang xuất sắc. Thế nhưng, mọi việc cô luôn chủ động từ các mối quan hệ cho tới mua nhà, nghỉ việc ở nhà và đương nhiên tiền bạc của bạn trai cô đều kiểm soát. Mọi việc cô đều tự ý làm và lý giải "Em chỉ muốn tốt cho anh"… Cho tới một ngày, cô bỏ đi đứa con chung của hai người thì Hoàng đã không còn cảm xúc để gần cô nữa. Cuộc sống kéo dài trong sự thờ ơ của Hoàng, nhưng Minh Anh vẫn cố chấp ngay cả khi Hoàng khẳng định cảm xúc tình yêu đã kết thúc từ lâu. Minh Anh thậm chí đề xuất: "Đây là lúc thích hợp để làm đám cưới" thì bạn trai lạnh lùng thẳng thắn: "Anh còn chưa cầu hôn em mà".

Trái ngược với cặp đôi có cuộc sống vật chất xa hoa, là cặp đôi Nhật Phương- Mạnh Dũng. Hai người yêu nhau được ba năm và tằn tiện từng đồng để có tiền mua nhà làm đám cưới. Mạnh Dũng là một lập trình viên, anh lên kế hoạch mọi việc và bạn gái cứ mặc nhiên theo từng chặng kế hoạch đó. Họ cùng không ăn, không tiêu vượt quá mức 100k/ngày để sau ba năm có thể làm đám cưới. Và cô gái toàn tâm toàn ý đi theo mục tiêu đó, nhưng cô bị " bỏ quên" không chăm sóc. Những áp lực cô phải một mình vượt qua không chia sẻ. Việc giải trí xa xỉ nhất của Nhật Phương là vào trạm karaoke ven đường để ngồi lặng lẽ nghe ca khúc mình yêu thích trước khi trở về nhà (thuê cùng đồng nghiệp)… Và những lần đau khổ ấy, Hoàng đều vô tình chứng kiến. Có bận tan làm muộn, trời mưa to tầm tã, xe bus đa hết giờ, thấy Phương vào cửa hàng tiện lợi, Hoàng nghĩ rằng cô sẽ mua áo mưa hoặc cây dù, ngờ đâu Phương chỉ xin miếng bìa cứng rồi chạy ra ngoài, đi giữa cơn mưa buốt giá. Hoàng chạy theo cô và xót xa hỏi Phương tại sao lại tiết kiệm quá đáng như vậy, bạn trai cô đâu mà không đón cô...

Không chỉ bóc tách trực diện những vấn đề nhức nhối mà họ phải đối diện, khai thác góc khuất của những câu chuyện tình cảm trước hôn nhân. Phim còn là hành trình trưởng thành của người trẻ, lựa chọn con đường khiến mình cảm thấy tự do và hạnh phúc nhất. Đối diện với mưu sinh, yêu đương, sự thăng tiến, trách nhiệm với gia đình, các nhân vật trong phim phải từng bước đối diện với từng sai lầm, để học cách trưởng thành. Mạnh Dũng và Minh Anh đều có kế hoạch riêng cho bản thân, vạch sẵn ra con đường để người ấy đi cùng. Vì những lý do không giải quyết được, không ngồi xuống lắng nghe nhau mà họ mất nhau… Và như thế, không phải mọi kế hoạch mục tiêu cho những con người yêu nhau đi chung đường, dù rất lâu sau nhiều năm tháng đều có thể đến đích. Nếu một người bị kiểm soát thái quá, và một người bị đặt nhẹ sau mục tiêu kiếm tiền, mua nhà, thiếu sự tôn trọng, chăm chút thì những cảm xúc tình yêu sẽ dần nhạt nhòa...

Và đời thực

Hơn 20 năm trước, chị Tâm Phan hiện đang sống hạnh phúc tại Úc đã có một cuộc lội ngược dòng trước ngưỡng cửa hôn nhân. Cô có một tình yêu thời sinh viên với người bạn trai thân thiết. Và họ cùng nhau vào Sài Gòn tìm cơ hội việc làm. Hai bên gia đình đều đinh ninh họ sẽ cưới khi công việc ổn định. Thế nhưng, người bạn trai của cô cứ cuối tuần lại trở về phòng trọ của cô với ba lô quần áo bẩn từ công trường. Cùng với những người bạn nhậu say khướt rồi mang nhau đi hát hò, xả hơi. Trong khi cô làm việc ở công ty nước ngoài kín mít thời gian, cuối tuần quần quật phục vụ đám bạn nhậu của người yêu. Hôm đó, dịp mùng 2/9, bạn trai cô như thường lệ, lại tiếp tục đi chơi với bạn. Cô nhìn chậu quần áo bẩn, đám bát đĩa ngổn ngang… Như giọt nước tràn ly, cô đã bỏ đó lên bar cho đông vui, cho bõ tủi hờn. Và cô đã gặp người chồng của mình hiện tại. Tình yêu 5 năm của cô đã kết thúc mau chóng sau ba tháng cô phải đối diện với người bạn trai hồn nhiên, không còn biết chia sẻ cảm xúc buồn vui với cô nơi đất khách ngoài việc mang bạn bè về để cô vất vả như lẽ đương nhiên…

Một cô gái khác từng chia sẻ câu chuyện tương tự: "Tôi 27 tuổi, đang làm cho một công ty nước ngoài và theo học cao học. Tôi có mối tình 6 năm với chàng trai nhỏ hơn tôi 2 tuổi, yêu nhau từ thời đại học. Chúng tôi đang có việc làm ổn định.

Gia đình hai bên đều ủng hộ mối quan hệ của chúng tôi và đang mong đợi ngày tổ chức đám cưới (khoảng 6 tháng nữa, vì tôi đợi xả tang ba tôi). Thời gian yêu nhau khá dài đủ để chúng tôi hiểu nhau đến từng nét mặt và lời nói. Nhìn chung tình yêu chúng tôi đằm thắm như kiểu... cặp vợ chồng già. Rất hợp tính nhau và hiếm khi gây gổ. Tuy nhiên, càng ngày chúng tôi càng có những vấn đề mà không nói tới thì thôi, còn làm lớn ra thì lại không dám ràng buộc nhau bằng hôn nhân.

Anh ấy là người của công việc, học giỏi, làm giỏi, kiếm tiền giỏi. Tôi nhờ gì thì anh ấy thực hiện thôi. Nhưng anh ấy khá khô khan, kiệm lời và lười biếng vun đắp tình yêu (chính anh ấy thừa nhận điều này). Anh ấy không tự giác, không lãng mạn. Mối quan tâm lớn nhất của anh là công việc (anh ấy sẵn sàng ở lại công ty tới 3h sáng nhưng không muốn ngồi đợi tôi 15 phút ở quán cà phê đến khi tôi học xong).

Cuối tuần, anh ấy chở tôi đi ăn uống, siêu thị, lòng vòng rồi về. Có khi mải làm việc mà 3 tuần chúng tôi không gặp nhau dù chỗ anh ấy ở cách nhà tôi chỉ 2-3km. Mỗi lần căng thẳng, chúng tôi nghĩ đến chuyện chia tay và anh cũng đồng tình"...

Có thể nói, rất dễ nhận thấy tình trạng nhiều cặp đôi yêu nhau đến 7-10 năm… nhưng bất ngờ ai đi đường nấy. Theo các chuyên gia tâm lý, yêu nhau càng lâu, cả hai càng quá hiểu rõ về nhau. Từ thói quen, sở thích, tính cách cho đến suy nghĩ đều nằm gọn trong lòng bàn tay của người kia. Vì vậy, cả hai không còn quá nhiều sự rung động, thích thú khi ở cạnh nhau.

Khi yêu lâu, các cặp đôi dần dần lười trò chuyện với nhau hơn thời gian đầu. Họ cũng không còn quan tâm đến nhau từ những điều nhỏ nhặt nhất nữa nên rất nhiều người dù có người yêu nhưng luôn cảm thấy cô đơn. Có một kiểu yêu lâu rất đáng sợ, đó là yêu nhau vì trách nhiệm với gia đình, bạn bè. Khi mà cặp đôi phải gồng mình làm hài lòng những người xung quanh mà quên mất phải sống cho chính bản thân mình.

Thời gian đầu mới yêu cả hai còn cố gắng thay đổi để phù hợp với nhau, để được đẹp trong mắt của nhau nhưng lâu dần thì thời gian và sự cố gắng dành cho nhau lại tỷ lệ nghịch. Đôi khi đó chỉ là những điều nhỏ nhặt diễn ra trong cuộc sống thường ngày của các cặp đôi nhưng lại rất quan trọng để có thể duy trì một tình yêu bền vững, hạnh phúc.

Trên mạng xã hội, chuyện tình đẹp như mơ của Trang Lou (Phạm Thu Trang) và Tùng Sơn được coi là "biểu tượng" tình yêu của giới trẻ. Bên nhau từ những năm 17 tuổi, cặp đôi đã có hơn 1 thập kỷ yêu nhau nhưng vẫn luôn ngọt ngào, hạnh phúc. Gần đây, Trang Lou - Tùng Sơn còn tung bộ ảnh kỉ niệm 7 năm ngày cưới với sự xuất hiện của 2 nhóc tỳ đáng yêu là Xoài và Dừa.

Khi còn trẻ, cặp đôi không đặt ra mục tiêu gì, chỉ đơn giản là cùng nhau tâm sự, kể chuyện, và cứ thế lớn lên cùng nhau. Sau đó nắm tay nhau trưởng thành, lần lượt đồng hành qua những cột mốc quan trọng của đời người như cấp 3, đại học, lập gia đình, tốt nghiệp đại học, sau đó là cùng nhau gây dựng sự nghiệp hiện tại.

Trang Lou và Tùng Sơn từng chia sẻ, cả hai đều không phải người quá lãng mạn. Họ cũng quan niệm yêu nhau không cần phải màu mè, câu nệ hay thể hiện cho mọi người xem. Chỉ cần người trong cuộc thấy ấm áp và an toàn, vậy là đủ. Song, để yêu lâu mà không thấy nhàm chán, cặp đôi thường xuyên F5 mối tình của mình bằng cách đi du lịch, tạo bất ngờ cho nhau. Quan trọng hơn hết, họ đều dành cho nhau sự tôn trọng, nhường nhịn và thấu hiểu...

Nổi tiếng với vai trò streamer, cuộc sống của Độ Mixi luôn nhận được sự quan tâm của cộng đồng mạng. Đặc biệt, chuyện tình yêu của anh cùng bà xã Trang Mixi (Nguyễn Trang). Có thể nói, cặp đôi chính là minh chứng cho việc yêu nhau, đi cùng nhau từ khi hai bàn tay trắng đến hôn nhân hạnh phúc.

Độ Mixi và bà xã đã có 8 năm ở bên nhau. Cùng trải qua những khó khăn, cùng gây dựng sự nghiệp có lẽ là điều khiến tình yêu của cặp đôi luôn bền chặt, trân trọng nhau. Cho đến khi kết hôn và giờ đã có 2 nhóc tỳ đáng yêu, tình cảm của nam streamer và vợ vẫn không hề thay đổi.

Anh từng chia sẻ, để yêu lâu việc khiến đối phương luôn có cảm giác tin tưởng là rất quan trọng. Do vậy, mọi mật khẩu trên các tài khoản mạng xã hội của Độ Mixi đều cho vợ biết và toàn quyền sử dụng. Ngoài ra, số dư trong tài khoản hay các vấn đề tài chính anh cũng đều sẵn sàng để vợ biết và quyết định…

MIÊN THẢO

Xu hướng độc thân của giới trẻ Châu Á

"Dual/Double Income No Kids" (tạm dịch: thu nhập nhân đôi, không con cái) hay "chủng tộc đơn độc" đang là xu hướng của giới trẻ châu Á những năm gần đây. Dù xu hướng nào lên ngôi cũng cho thấy thực trạng không sinh con đang diễn ra mạnh mẽ trong bối cảnh tỷ lệ sinh tại nhiều quốc gia châu Á đang thấp kỷ lục.

● ***Giới trẻ châu Á lựa chọn độc thân vì vấn đề tài chính.*** *(Ảnh: Hoàng Minh)*

● ***Số lượng hộ gia đình có thú cưng tại Hàn Quốc ngày càng tăng trong khi tỷ lệ sinh giảm.*** *(Ảnh: danviet.vn)*

Tỷ lệ sinh thấp kỷ lục

Đầu năm 2024, Hệ thống bán lẻ Gmarket Hàn Quốc cho biết, doanh số bán xe đẩy dành cho thú cưng trong quý 1 đến quý 3 năm 2023 đã vượt doanh số bán xe đẩy trẻ em lần đầu tiên trong lịch sử. Tỷ trọng doanh số bán xe đẩy thú cưng tăng nhẹ lên 33% vào năm 2021 và 36% vào năm 2022, sau đó tăng mạnh lên 57% trong quý 1 đến quý 3 năm 2023. Ngược lại, xe đẩy cho trẻ sơ sinh đã giảm còn 67% vào năm 2021 và 64% vào năm ngoái, xuống còn 43% vào năm nay.

Số liệu này đồng nghĩa với số lượng hộ gia đình có thú cưng tại Hàn Quốc ngày càng tăng trong khi tỷ lệ sinh giảm - vấn đề đang gây đau đầu cho giới chức trách tại Hàn Quốc những năm qua. Theo đó, tỷ lệ sinh Hàn Quốc vốn thấp nhất thế giới, tiếp tục giảm đáng kể năm 2023. Thông qua số liệu của Cơ quan Thống kê Hàn Quốc, tỷ lệ sinh ở nước này, hay số con mà một người phụ nữ dự định có trong đời, giảm xuống 0,72 vào năm 2023, hay giảm gần 8% so với năm trước đó. Con số này thấp hơn nhiều so với tỉ lệ sinh 2,1 trẻ em cần thiết để duy trì dân số hiện tại của Hàn Quốc là 51 triệu người.

Đáng chú ý, không chỉ tại Hàn Quốc, làn sóng tỷ lệ sinh thấp kỷ lục đang càn quét loạt nước phát triển châu Á, đồng thời đối mặt với nỗi lo già hoá dân số ngày càng tăng. Tại Trung Quốc, tỷ lệ sinh năm 2023 cũng giảm xuống mức thấp kỷ lục kể từ năm 1949, ở mức 6,39 trẻ em trên 1.000 dân, so với mốc 6,77 năm 2022. Trung Quốc năm ngoái có 9,02 triệu trẻ sơ sinh ra đời, giảm so với 9,56 triệu trẻ năm 2022.

Phát biểu trước Quốc hội Singapore, Bộ trưởng Văn phòng Thủ tướng, bà Indranee Rajah cho biết tỷ lệ sinh của Singapore giảm xuống còn 0,97 con/phụ nữ trong năm 2023, tiếp tục đà giảm so với mức thấp kỷ lục trước đó là 1,04 vào năm 2022 và 1,12 vào năm 2021. Đây là năm đầu tiên trong lịch sử tổng tỷ suất sinh của Singapore giảm xuống mức dưới 1.

Số trẻ em được sinh ra trong năm 2023 tại Nhật Bản giảm cũng xuống mức thấp mới, đánh dấu năm thứ 8 giảm liên tiếp số ca sinh. Bộ Y tế và Phúc lợi Nhật Bản cho biết trong năm 2023, 758.631 trẻ sơ sinh đã được sinh - giảm 5,1% so với năm trước và là số ca sinh thấp nhất kể từ khi số liệu thống kê được tổng hợp lần đầu tiên vào năm 1899.

Tại Việt Nam, dù tỷ lệ sinh sản được đánh giá cao trong khu vực nhưng năm 2023, mức sinh ở Việt Nam tiếp tục ghi nhận sự hụt giảm. Theo thống kê của Cục Dân số (Bộ Y tế), ước tính, tổng tỷ suất sinh năm nay của Việt Nam là 1,95 con/phụ nữ, tiếp tục giảm so với năm 2022 (2,01 con/phụ nữ), ngày càng bỏ xa mốc 2,09 con năm 2019. Kết quả này không đạt kế hoạch đề ra là 2,1 con/phụ nữ (tương đương mức sinh thay thế).

Thậm chí Ấn Độ, quốc gia vừa vượt Trung Quốc và trở thành đất nước đông dân nhất thế giới trong năm 2023, cũng đối mặt với vấn đề giảm sinh con. Theo thống kê, tỉ lệ sinh của phụ nữ Ấn Độ từ năm 2020 là 2,1 trong khi tỉ lệ cần thiết để duy trì dân số một quốc gia là 2,2, theo tờ The Times of India.

Tỷ lệ sinh thấp đặt ra nhiều thách thức cho vấn đề nhân khẩu học trong bối cảnh già hóa dân số. Rõ ràng, tốc độ già hóa dân số diễn ra nhanh đặt ra mối lo ngại về thiếu hụt nguồn nhân lực, nguồn nhân lực cho thị trường lao động, tỷ lệ lao động trong tuổi tham gia thị trường lao động sẽ có xu hướng giảm đi. Gia tăng nhanh tỷ lệ dân số phụ thuộc, làm tăng chi phí trợ cấp xã hội, gây thêm áp lực cho hệ thống y tế và gia tăng gánh nặng cho hệ thống an sinh xã hội của một quốc gia. Dẫn đến thu hẹp toàn bộ nền kinh tế, khi vừa gây thiếu nhân lực cho ngành sản xuất, dịch vụ, đồng thời cũng làm giảm sức mua, tiêu dùng, đồng thời giảm triển vọng tăng trưởng của nhiều nền kinh tế.

Xu hướng đến từ gánh nặng

Ngại sinh con, kết hôn muộn, trào lưu cuộc sống đơn độc hay "Dual/Double Income No Kids" đang được ngày càng nhiều người trẻ châu Á lựa chọn cho cuộc sống của mình. Xu hướng trên không chỉ gia tăng số người độc thân mà còn trực tiếp ảnh hưởng đến tỷ lệ sinh. Nói cách khác, xu hướng sống của giới trẻ châu Á có mối liên hệ trực tiếp đến thực trạng giảm tỷ lệ sinh.

Trong khi kết hôn được coi là điều kiện tiên quyết để có con, nhưng tỷ lệ kết hôn ở nhiều quốc gia đang giảm sút, bị trì hoãn hay thậm chí không muốn kết hôn là nguyên nhân chính dẫn tới tỷ lệ sinh giảm. Năm ngoái, Singapore đã ghi nhận 26.500 trường hợp kết hôn và 30.500 ca sinh. Trong 5 năm qua, số người tại "Đảo quốc sư tử" kết hôn và sinh con trung bình hằng năm thấp hơn so với giai đoạn 5 năm trước đó. Đồng thời, thực trạng sinh sản tại nước này cho thấy phụ nữ đang chọn sinh con muộn hoặc không sinh con. Dữ liệu từ Cục Thống kê Singapore chỉ ra phụ nữ trong độ tuổi từ 25 đến 29 hiện nay ít sinh con hơn phụ nữ từ 35 đến 39 tuổi.

Tương tự, số lượng cuộc hôn nhân tại Nhật Bản năm 2023 đã giảm 5,9% xuống còn 489.281 cặp đôi, lần đầu tiên giảm xuống dưới nửa triệu cặp sau 90 năm. Một cuộc khảo sát của Viện Dân số và An sinh xã hội Quốc gia Nhật Bản công bố năm 2022 cho thấy 17,3% nam giới và 14,6% phụ nữ trong độ tuổi từ 18 - 34 cho biết họ không có ý định kết hôn - tỷ lệ cao nhất kể từ khi khảo sát này được thực hiện lần đầu tiên vào năm 1982.

Nói về xu hướng này, các chuyên gia cho rằng việc giới trẻ châu Á e dè trước việc hẹn hò, kết hôn do đối mặt với sinh hoạt phí cuộc sống ngày càng cao, thất nghiệp gia tăng. Tại nhiều quốc gia, vấn đề việc làm và nhà ở trở thành những gánh nặng đè lên đôi vai của những người trẻ, khiến họ trở nên lười yêu và sợ kết hôn. Trong khi chi phí sinh hoạt, trang trải cho cuộc sống vẫn còn đang chật vật, việc lo thêm tiền nhà ở là quá sức đối với các bạn trẻ.

Không những vậy, gánh nặng nuôi con và chi phí giáo dục của trẻ em tăng cao cũng là một phần khiến nhiều người trẻ chọn cuộc sống độc thân. Giới trẻ ở Hàn Quốc cho hay chi phí sinh hoạt và giáo dục cao khiến họ ngại kết hôn và sinh con. Hàn Quốc là quốc gia đứng đầu trong bảng xếp hạng các quốc gia có chi phí nuôi trẻ đắt nhất thế giới. Theo báo cáo công bố hồi tháng 5/2023, chi phí nuôi dạy một trẻ đến tuổi 18 của Hàn Quốc cao gấp 7,79 lần so với mức thu nhập bình quân trên đầu người, là mức cao nhất thế giới.

Còn với giới Trung Quốc, thị trường việc làm khốc liệt, nhiều người trẻ không đủ điều kiện kinh tế cho hẹn hò và tạo gia đình. Các hoạt động như đi ăn, du lịch tốn kém, khiến tình yêu trở thành cái giá đắt. Nhiều người trẻ, đặc biệt phụ nữ, tìm kiếm sự độc lập và thành công cá nhân thay vì hôn nhân, để tránh áp lực gia đình và chi phí khổng lồ.

Không chỉ về vấn đề tài chính, còn nhiều nguyên do khác khiến giới trẻ e ngại việc sinh con, kết hôn và muốn sống một mình. Bất bình đẳng giới cũng góp phần vào tình trạng này, nhiều phụ nữ đã phải rời bỏ công việc của mình để trở thành những bà nội trợ, cả ngày chỉ tất bật với công việc nhà và chăm con kể từ sau khi kết hôn ở tuổi 30. Sự bất bình đẳng giới rõ ràng hoặc tiềm ẩn trong gia đình, nơi làm việc và xã hội có thể khiến họ coi kết hôn sớm là rủi ro, từ đó dẫn đến việc họ muốn trì hoãn hoặc hoàn toàn tránh xa việc kết hôn. Bên cạnh đó, người trẻ lo sợ sự ràng buộc, chia sẻ quyền lợi, trách nhiệm, lo ngại về cân bằng giữa công việc và cuộc sống,…

Có thể thấy, song hành với thế giới ngày một phát triển, những xu hướng đang được chuyển biến một cách âm thầm, lặng lẽ, đặc biệt là trong tình yêu, hôn nhân của giới trẻ. Người trẻ có quyền lựa chọn cách sống của mình miễn sao vui vẻ, hạnh phúc và hài lòng với hiện tại. Tuy nhiên, việc ngày càng nhiều người trẻ chọn sống độc thân ngoài ảnh hưởng đến tỷ lệ sinh sản, còn có thể làm lung lay kết cấu xã hội trong tương lai. **LINH CHI**

THÔNG BÁO BÁN ĐẤU GIÁ TÀI SẢN

1. QSDĐ có diện tích 263m2 thuộc thửa đất số 84-395, tờ bản đồ số 1 tại X. Phú Mỹ (nay là P. Tân Phú), Q. 7, TP.HCM, Giá khởi điểm: 17.976.463.615 đồng.

2. QSDĐ có diện tích 796 m2 thuộc thửa đất số 100-395, tờ bản đồ số 1 tại X. Phú Mỹ (nay là P. Tân Phú), Q. 7, TP.HCM, Giá khởi điểm: 55.260.835.056 đồng.

Lưu ý: Giá khởi điểm trên chưa bao gồm các loại thuế, phí. Người mua trúng đấu giá có nghĩa vụ nộp theo quy định (nếu có). Tài sản được bán theo hiện trạng thực tế, có sao bán vậy. Khách hàng có trách nhiệm xem xét về tình trạng, chất lượng của tài sản trước khi đăng ký tham gia đấu giá.

Người có tài sản đấu giá: AGRIBANK- CN Nhà Bè;

Địa chỉ: 18 Huỳnh Tấn Phát, Thị trấn Nhà Bè, Huyện Nhà Bè, TP.HCM.

Xem tài sản, mua hồ sơ, đăng ký: Từ ngày thông báo đến 16 giờ 00 phút ngày 28/03/2024 (trong giờ hành chính);

Tiền đặt trước: 10% giá khởi điểm. Thời hạn nộp: Từ ngày 28/03/2024 đến trước 16 giờ 00 phút ngày 01/04/2024 (trong giờ hành chính); Phương thức nộp: Chuyển khoản.

Đấu giá: Lúc 14 giờ 00 phút ngày 02/04/2024 tại 429 Trần Xuân Soạn, P. Tân Kiểng, Q.7, TP.HCM.

Điều kiện: Tổ chức/cá nhân có nhu cầu và không thuộc các đối tượng quy định tại khoản 4 Điều 38 Luật Đấu giá tài sản

Cách thức đăng ký: Khách hàng mua hồ sơ, đăng ký trực tiếp tại Cty Bình Minh

Mua hồ sơ, liên hệ xem tài sản, đăng ký, đấu giá tại: 429 Trần Xuân Soạn, P. Tân Kiểng Q7, TP.HCM. ĐT: 0375.343.137.

CÔNG TY ĐẤU GIÁ HỢP DANH BÌNH MINH

Cổ vật cất tiếng nhờ những tấm lòng

Trong dòng chảy tất bật của cuộc sống, nhiều người vẫn giữ thú sưu tầm cổ vật chỉ để giúp chúng được hiện diện trong đời sống. Nhiều người chịu khổ để cổ vật được sướng. Điều đáng quý là, những kỷ vật ấy góp phần để nhận diện một vùng văn hóa, truyền lại cho đời sau.

● *Ông Nguyễn Văn Trường, xã Chấn Hưng, huyện Vĩnh Tường (Vĩnh Phúc) trong không gian ngôi nhà độc đáo.* (Ảnh: DK)

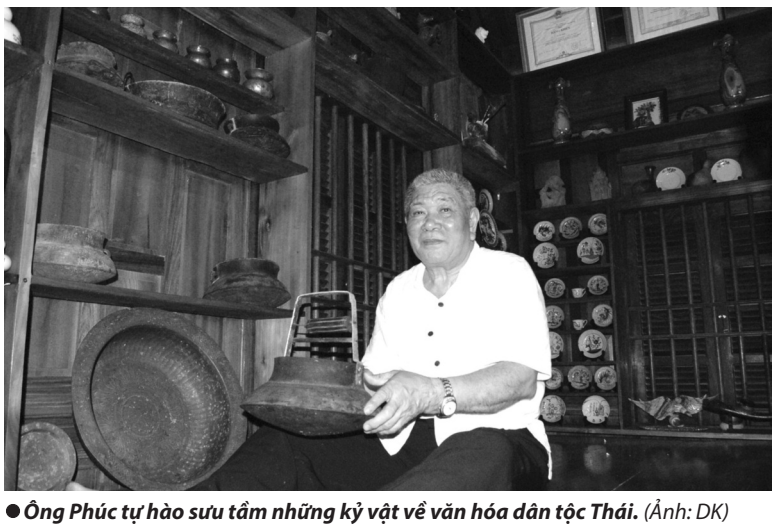

● *Ông Phúc tự hào sưu tầm những kỷ vật về văn hóa dân tộc Thái.* (Ảnh: DK)

● *Trong khuôn viên Bảo tàng Đồng quê (Nam Định).* (Ảnh: DK)

Vất vả sưu tầm kỷ vật

Có một người chơi cổ vật đến tận cùng đam mê, đó là ông Nguyễn Văn Trường ở làng Kiệu Sơn, xã Chấn Hưng, huyện Vĩnh Tường (Vĩnh Phúc). Ông Trường đã bỏ thời gian, tâm sức, tiền của sưu tầm và gắn 10.000 bát đĩa cổ lên tường nhà. Đến không gian nhà ông, từ ngoài ngõ, cổng đến tường sân, cột nhà, trong nhà đều gắn kín bát, đĩa cổ. Ngay cả hòn non bộ của ông cũng không phải bằng đá, mà được kết cấu từ tiền cổ và bát đĩa cổ. Với nước da ngăm đen, dáng dong dỏng cao, khuôn mặt khắc khổ, mái tóc và râu để dài, đặc biệt là dù trời có nóng như thế nào, ông Trường vẫn khoác trên mình bộ quần áo bộ đội. Tất cả những đặc điểm đó làm cho ông không lẫn được với ai. Khách đến thăm ngôi nhà của ông Trường ngày một nhiều, bởi đây là ngôi nhà độc nhất vô nhị, cách chơi của chủ nhân rất lạ. Hỏi vì sao lại làm như vậy? Ông Trường trả lời: "Như thế là tôi đã trưng bày tất cả ra cho mọi người được chiêm ngưỡng, chứ tôi không giữ cho riêng mình. Với lại đã gắn lên tường rồi, tôi chỉ giữ chứ không thể bán đi được. Và như thế, tôi khổ thì cổ vật mới… sướng".

Ông Trường đam mê bát đĩa cổ từ năm 1986, khi bản thân ông làm nghề thợ mộc và có lần đã được thuê sửa bàn ghế cho một người sưu tập đồ cổ địa phương. Thời gian này giúp ông bước đầu biết đến vẻ đẹp của những món đồ sứ truyền thống, từ đó nảy ra ý định sưu tầm. Song gia đình nghèo, vợ ông là nông dân, chuyện khuân tiền nhà đi săn tìm cổ vật, thậm chí có chuyến đi cả tuần khiến kinh tế gia đình càng thêm khó khăn. Vợ ông cũng dọa bỏ. Lúc đó, ông phải điều chỉnh bản thân bằng cách làm thật nhiều, tăng gia sản xuất để có thêm tiền dành cho sinh hoạt gia đình. Bà Hồ Thị Nga, vợ ông chia sẻ: "Có tiền là ông ấy đem đi mua đồ. Có lần xe hết xăng mà không còn tiền, ông ấy phải dắt bộ gần 20km về nhà. Mỗi bận đi xa về người ông lại đen sạm, rộc hẳn đi. Dần dần tôi thấy ông ấy làm như vậy cũng có cái hay, cái tốt nên ủng hộ để cuộc sống vui vẻ".

Ngôi nhà sàn của ông Nguyễn Đăng Luận ở phường Minh Tâm - thành phố Yên Bái (tỉnh Yên Bái) giờ đây đã trở thành một địa chỉ quen thuộc của những người yêu thích "đồ nhà quê". Ông Luận là công an đã nghỉ hưu. Trước đây công việc thường xuyên gắn bó với bà con miền núi nên ông luôn muốn khám phá đời sống sản xuất của họ và có niềm yêu thích đặc biệt với những đồ vật mà đồng bào các dân tộc tự sản xuất để phục vụ sinh hoạt gia đình. Khi đó, hễ thấy món đồ nào người dân bỏ đi, ông liền xin về. Khi nghỉ hưu thì ông dồn hết tâm sức cho việc sưu tầm. Công việc tỉ mẩn, suốt ngày "ăn ngủ" với "các món đồ nhà quê", nên nhiều người gọi ông là "gã nhà quê" chăm chỉ!

Ông Luận hướng ánh mắt nhìn về hàng trăm hiện vật treo kín vách nhà, tâm sự về những ngày đầu lang thang khắp các nẻo đường vùng cao Tây Bắc, Việt Bắc tích góp, nhặt nhạnh những đồ vật mà bà con dân tộc cho là… đồ bỏ đi. Ông Luận tâm sự: "Tôi có điều kiện đi nhiều nơi, nhận thấy mỗi một dân tộc có một nét văn hóa đặc sắc riêng. Ngay từ những ngày đầu công tác vùng cao, trong tâm thức tôi đã có ý định lưu giữ những đồ vật của bà con dân tộc miền núi với mong muốn gìn giữ để con cháu mai sau biết ông cha ta đã có một kho "văn hóa "nông cụ" rất đậm đà". Thời gian đầu, sau mỗi chuyến công tác và ở cùng bà con, ông đều mang về một thứ, lần thì cái mõ trâu, khi thì cái chổi bằng lá cọ cũ kỹ hay chỉ là chiếc lồng chim đan bằng lõi cây tế... Đến khi gậm giường, nóc tủ, gác xép trong ngôi nhà nhỏ của mình đã chật ních, không có chỗ chứa nữa thì ông mang sang gửi nhờ hàng xóm. Giờ có nhà mới, rộng rãi ông mới "rước" về, thành lập một bảo tàng của cá nhân với hàng trăm hiện vật.

Giữ cho đời sau

Trong quá trình thực tế, tôi đã gặp không ít người có tâm huyết, mỗi người một vẻ, nhưng chung đam mê, gìn giữ cho đời sau biết về những món đồ đã từng gắn bó với công việc sản xuất của nhà nông, với cha ông một thuở. Ví dụ ông Nguyễn Quang Mạnh, chủ hiệu ảnh Vinh Hoa (TP Bắc Giang) đang sở hữu một bảo tàng nhỏ với hơn 3.000 hiện vật. Hay cô giáo Ngô Thị Khiếu đã lập cả một Bảo tàng Đồng quê ở làng Bình Di, xã Giao Thịnh (Giao Thủy - Nam Định). Từ một phòng truyền thống để trưng bày hiện vật đến thành lập bảo tàng tư nhân có diện tích hơn 6.000m2, với các khu trưng bày trang trọng, ngăn nắp, mỗi năm đón hàng trăm lượt du khách là cả một quá trình phát triển dài lâu. Một người khác là ông Trần Phú Sơn, ở khu tập thể Vĩnh Hồ (quận Hai Bà Trưng - Hà Nội), chỉ vì thương đồ nhà quê và thấy lạc lõng khi về quê, đường làng, ngõ xóm bị bê tông hóa hết, cái mộc mạc, chất phác mai một, từ năm 1986 ông đã gom nhặt và có phòng trưng bày cá nhân để mọi người được chiêm ngắm.

Vừa rồi, tôi được biết đến ông Vi Văn Phúc, người con dân tộc Thái ở thị trấn Con Cuông, huyện Con Cuông (Nghệ An) - người đã gìn giữ bảo lưu văn hóa và đã lập một bảo tàng "hoành tráng" nơi quê hương. Ngược dòng thời gian, ngay từ năm 1985, trong quá trình công tác, ông Vi Văn Phúc đã tận mắt thấy không ít đồ nông cụ của người dân tộc Thái ở miền Tây Nghệ An bị vứt bỏ. Đúng thôi, đồ không dùng được nữa thì giữ lại làm gì, nhưng tự dưng ông thấy thương những món đồ đó. Nào là cày, bừa, cuốc, xẻng. Nào là dao, nỏ, cung, tên. Rồi cối xay gạo, xay đậu, khung cửi. Hay cũng có khi là những chiếc ping, lủng, sày người dân dùng để xúc cá, tôm dưới sông, suối. Thương nên ông nghĩ cách để xin về, gìn giữ ở nhà. Rất nhiều người cứ thắc mắc, ông không còn làm ruộng, làm nông nữa, mà là một vị Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND huyện Con Cuông, rồi Phó Giám đốc Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Nghệ An... ông giữ đồ làm gì? Ai hỏi ông cũng bảo: "Phải giữ hồn cho người Thái chứ. Vậy thì tôi phải sưu tầm". Trong những chuyến đi công tác vùng miền, nào là Quỳ Châu, Quỳ Hợp, nào Tương Dương, Kỳ Sơn… được tiếp cận với nền văn hóa đa dạng cho nên "cái duyên" sưu tầm cổ vật của ông cũng thuận lợi. Ấy vậy, cũng có người nói ông "năng nhặt" như thế là có ý đồ gì? Biết được thắc mắc ấy, ông bảo luôn với người đó: "Tôi là người dân tộc Thái, tôi tự hào và tôi thấy có trách nhiệm phải giữ những món đồ này".

Cả nước, ước tính có hơn chục bảo tàng tư nhân như thế. Mỗi người đều có một vùng quê để luyến nhớ, yêu thương. Đặc biệt, Đồng bằng Bắc Bộ là vùng trầm tích văn hóa, với nền văn minh lúa nước lâu đời. Tốc độ đô thị hóa nhanh chóng, sự lên ngôi của các thứ đồ nhựa tiện lợi, khiến bao món đồ vốn rất gắn bó trong đời sống sinh hoạt hằng ngày của mỗi người dân không còn "đất sống". Bà giáo Ngô Thị Khiếu gắn bó với vùng đất Nam Định, bà thấy nhiều đồ dùng bị vứt lăn lóc, có nhiều món bị người thu mua đồng nát đến mua với giá rất rẻ để tái chế. Bà Khiếu chia sẻ: "Từ năm 1990, tôi thấy cần phải lưu giữ lại, món thì xin, món thì mua để cho con và các cháu biết được trên đời có những thứ đồ như vậy. Đó thật sự là những món đồ đã cùng trải qua một nắng hai sương với người nông dân. Càng làm thì càng say, tôi càng nghĩ nếu không lưu giữ thì nhiều món đồ sẽ không bao giờ còn".

Không ít nhà nghiên cứu văn hóa đã cho rằng, việc sưu tầm, xây dựng bảo tàng tư nhân đã khó, việc "nuôi" cho bảo tàng có sức sống lại là thử thách khó khăn hơn bội phần. Bởi thế, cần các cơ quan chức năng có những chính sách, khuyến khích phát triển và duy trì hoạt động của các bảo tàng tư nhân, ghi nhận những đóng góp của các nhà sưu tầm cổ vật, giúp trao truyền, gìn giữ giá trị, tinh hoa của dân tộc. **DIỄN KHÁNH**

Còn mãi tiếng hát nàng "oanh ca" Ngọc Lan

Tháng 3 là mùa trăm hoa đua nở, nhưng cũng là ngày mất đi một danh ca nổi tiếng người Việt Nam mang tên Ngọc Lan. Bà thành danh ở tuổi 30, nhưng "tài hoa bạc mệnh", người đẹp đã qua đời ở tuổi 45. Hai mươi năm sau ngày mất, nữ danh ca vẫn để lại tiếc nuối không nguôi trong lòng người hâm mộ.

● ***Nữ danh ca Ngọc Lan là một người tài sắc vẹn toàn.*** *(Nguồn: Thu Lộc)*

"Trời sinh ra trái tim vốn có nhiều xúc động. Nhất là trái tim của nghệ sĩ, một chút buồn cũng làm mình buồn, một thoáng vui cũng làm mình hạnh phúc. Đọc một truyện hay, tôi cũng thấy hạnh phúc, xem một cuốn phim hay tôi cũng thấy rất vui...", nữ ca sĩ Ngọc Lan từng chia sẻ.

Giọng ca tài năng xứ người

Nữ ca sĩ Ngọc Lan tên thật là Lê Thanh Lan sinh năm 1956 ở Nha Trang, bà được công chúng nhớ đến nhờ giọng ca đặc trưng, trầm buồn và nhan sắc khả ái với đôi mắt mơ màng đầy tâm sự và bờ môi căng mọng ngọt ngào. Nữ danh ca được xem là hình mẫu nghệ sĩ tài năng, có sức ảnh hưởng mạnh mẽ đến phong cách trình diễn của nhiều thế hệ ca sĩ sau này.

Nữ ca sĩ Ngọc Lan được bạn bè, người quen trong giới yêu thương, che chở bởi tính tình nhút nhát, đời tư kín đáo của bà. Một người anh thân quen của ca sĩ Ngọc Lan là nhạc sĩ Vũ Xuân Hùng đã từng chia sẻ với truyền thông về mối tình thời trẻ của bà. Được biết, khi còn đi hát tại ban nhạc thánh ca trong nhà thờ (TP HCM), bà đã gặp gỡ và đem lòng yêu một chàng sinh viên y khoa. Mối tình tuyệt đẹp tưởng như sẽ lâu bền giữa cô ca sĩ và chàng sinh viên tài năng "sớm nở, tối tàn", dẫn đến kết thúc đau buồn. Hai người chia tay, mối tình đó đã đè nặng lên tâm hồn nữ danh ca Ngọc Lan, khiến sau này, bà không bao giờ muốn nhắc lại.

Ca sĩ Ngọc Lan là một người khiêm tốn, dù được công chúng ca ngợi hết lời, nhưng bà chỉ coi ca hát là một cái "nghiệp", là sự tình cờ, may mắn đã đem bà đến với người hâm mộ. Sự thật, giọng ca mộc mạc, trầm ấm của Ngọc Lan đã gây thương nhớ khôn nguôi...

Năm 24 tuổi, cô gái Lê Thanh Lan theo chân gia đình đến đất Mỹ và định cư tại tiểu bang Minnesota. Để trang trải cuộc sống tại xứ người, gia đình nữ ca sĩ phải bán hamburger. Vì muốn có thêm thu nhập để đi học, phụ giúp cả nhà, bà quyết định đi hát tại một số quán cà phê, hoặc trong những buổi biểu diễn nhỏ do một vài người bạn giới thiệu. Khi đi hát vào năm 1985, bà từng có ý định bỏ cuộc vì không đủ sức để hát liên tục nhiều bài trong một thời gian dài. Nhưng nhiều người đã giúp đỡ, hỗ trợ để bà tiếp tục theo nghiệp ca hát.

Một vài năm đầu, chưa nhiều người biết đến tiếng ca của Ngọc Lan. Nhưng nhiều ca sĩ, nhạc sĩ hải ngoại đã đánh giá cao giọng hát của bà và đặt niềm vào sự nghiệp của nàng danh ca tài năng. Quả thật, sau 2 năm, khoảng năm 1990, sự nghiệp ca hát của bà chính thức khởi sắc ở California và nhanh chóng vụt sáng thành sao. Thậm chí, bà còn từng được một đài truyền hình ở Mỹ phỏng vấn.

Đối với nữ ca sĩ, hát là kể lại một câu chuyện, sống đúng với cảm xúc của mình. Vì vậy, những bài hát của bà cứ trầm, buồn, mang nặng tâm sự, gánh nặng, nỗi đau của người con gái. Bà hát thủ thỉ, tâm tình, người nghe như vậy mà chìm vào một thế giới mênh mang nỗi nhớ, lãng đãng tình yêu vỡ tan. Nhiều khán giả nghe bà hát mà nước mắt vô thức tuôn rơi. Ngay cả chính nữ ca sĩ cũng đã khóc rất nhiều khi thu âm những bài hát, vì bà cất giọng ca từ trái tim, tâm hồn nhạy cảm của mình.

Cứ như vậy, bằng chất giọng ngọt ngào, trữ tình, luôn phảng phất tâm sự, Ngọc Lan được nhiều người biết đến và ái mộ. Từ đây, các trung tâm băng đĩa nổi tiếng bắt đầu chú ý và mời bà cộng tác. Bà nổi tiếng với băng nhạc Ngọc Lan 1: Như em đã yêu anh, Ngọc Lan 2: Mặt trời bên kia mùa hạ, Chuyện phim buồn (Sad movies), Đời ca sĩ (nhạc Hoa), Em đẹp như mơ (Elle Etait Si Jolie), Dòng sông tuổi nhỏ (La-Maritza)…

Bà được biết đến là ca sĩ hải ngoại hát được bằng cả ba thứ tiếng: tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Pháp. Dù không học trong môi trường quốc tế từ nhỏ, bẩm sinh bà đã có khả năng hát tiếng nước ngoài rất chuẩn không khác gì người bản địa. Vì vậy, càng nhiều nhạc sĩ thích hợp tác với bà. Bản thân nữ danh ca cũng rất vui mừng khi tìm được các ca khúc có thể chuyển ngữ sang tiếng Pháp - ngôn ngữ yêu thích của bà.

Nhờ tài năng, bà được mời đi lưu diễn tại nhiều nơi trên thế giới. Trong đó có một đợt lưu diễn tại Úc. Bà làm nên một "kỷ lục", khi tất cả các sô đều đông nghẹt khán giả, hơn 400 khán giả đã phải ra về vì hết vé tại Bankstown Town Hall (Sydney). Tại Melbourne, hơn 1.500 khán giả đã phải đứng để xem Ngọc Lan trình diễn. Hơn 300 khán giả phải ra về vì Hall không còn sức chứa. Có thể nói, nữ ca sĩ tài sắc vẹn toàn Ngọc Lan đã làm nên "lịch sử" vì vào thời điểm đó, từ lúc có các chương trình ca nhạc tại Úc, đây là sô đông đảo khán giả nhất.

Thương hoài đóa Ngọc Lan

Cuộc đời nữ ca sĩ Ngọc Lan kín đáo như đóa hoa mang tên bà, nhỏ bé, thầm lặng, mong manh như sương sớm. Bà được mọi người hết mực yêu mến, nhưng lại bị cuộc đời trêu chọc số phận. Đang ở trên đỉnh cao sự nghiệp, danh vọng, với hàng loạt album, lời mời biểu diễn, thì bà đột ngột rời bỏ ánh hào quang vào năm 1993.

Trong những năm sau đó, thỉnh thoảng, bà vẫn tái xuất trên một số sân khấu âm nhạc, nhưng không đáng kể. Người hâm mộ lo lắng không biết được nguyên do. Đến năm 1994, bà kết hôn với nhạc sĩ Kevin Khoa. Trong chương trình đánh dấu sự trở lại của mình mang tên "Ngọc Lan và thính giả thương yêu" diễn ra tại Anaheim, giới mộ điệu vui mừng khi được nhìn thấy thần tượng tiếp tục cất lên những bản tình ca ngọt ngào bất hủ. Tuy nhiên, do sức khỏe đã bắt đầu suy yếu, nên bà không còn được linh hoạt, nhanh nhẹn trên sân khấu như trước nữa.

Dần dần, khán giả đã nhận ra sự thay đổi của nữ danh ca Ngọc Lan. Căn bệnh của bà cũng được

● ***Bà là một nữ ca sĩ hải ngoại được nhiều người mến mộ.*** *(Nguồn: Youtube Ngọc Lan)*

● ***Cuộc đời của bà cũng mong manh, bạc mệnh như đóa ngọc lan nhỏ bé.*** *(Nguồn: Nhạc vàng online)*

Bệnh đa xơ cứng (Multiple Sclerosis, MS) là bệnh thần kinh mạn tính ảnh hưởng đến hệ thần kinh trung ương - não bộ, tủy sống và dây thần kinh thị giác. Trên thế giới tỷ lệ người bị bệnh này không cao. Các chuyên gia hiện vẫn chưa xác định rõ nguyên nhân gây ra căn bệnh này. Tuy nhiên, đây là một căn bệnh không có thuốc chữa khỏi.

tiết lộ đó là bệnh đa xơ cứng, một căn bệnh quái ác không chỉ làm suy giảm sức khỏe, mà còn khiến thị lực của nữ sĩ yếu đi và dần dẫn đến mù lòa. Đến năm 1996, Ngọc Lan có một buổi biểu diễn trước hàng ngàn người hâm mộ tại Canada. Trong buổi biểu diễn lần này, bà cần có người dìu lên sân khấu để hát. Dù thị lực đã gần như không thể nhìn thấy gì, nhưng bà vẫn thể hiện trọn vẹn trong những ca khúc của mình. Đỉnh điểm, khi có người hâm mộ lên trao tặng cho nữ danh ca bó hoa, bà chỉ mỉm cười, mà không nhận lấy, vì đôi mắt mù lòa đã không thể nhìn thấy gì nữa.

Từ sau đó, thị lực của bà mất hẳn và rơi vào mù lòa. Đến năm 1998, là lần cuối cùng bà xuất hiện trước công chúng. Bà thu âm những video âm nhạc hát về Sài Gòn của trung tâm Asia. Trong năm này, nữ ca sĩ Ngọc Lan cùng chồng xuất hiện trên truyền hình để giải đáp thắc mắc của người hâm mộ. Câu chuyện về cuộc đời của bà, thăng trầm trong nghề ca hát cũng dần được tiết lộ. Căn bệnh quái ác cũng được bà bộc bạch trực tiếp với khán giả, đồng thời trong thời gian này, bà cũng bị mắc bệnh tiểu đường nên sức khỏe ngày một suy giảm và phải nhờ đến những dụng cụ y tế để hỗ trợ.

Sau khi xuất hiện trên sóng lần cuối, nữ ca sĩ "ở ẩn", tiếp tục chữa bệnh và dành những năm tháng cuối đời bên người thân, bạn bè và gia đình. Bà và chồng quyết định không sinh con, dù cả hai người đều rất mong muốn được làm cha mẹ. Cuối cùng, sau thời gian chống chọi với căn bệnh quái ác, Ngọc Lan từ giã cõi đời ở tuổi 45, vào ngày 6 tháng 3 năm 2001. Đám tang của bà diễn ra đẫm nước mắt của công chúng ái mộ, được cho là tang lễ của nghệ sĩ có nhiều người tham dự nhất ở thời điểm đó. Từng dòng người nối chân nhau đưa bà về nơi an nghỉ. Ngọc Lan ra đi, nhưng tiếng hát của bà trở thành nỗi ám ảnh của người yêu nhạc. Nhiều ca sĩ đã viết loạt ca khúc tưởng nhớ danh ca bạc mệnh như: Gãy cánh thiên hương, Tiếng hát mong manh, Huyền thoại Ngọc Lan, Vĩnh biệt một loài hoa…

Cho đến ngày nay, tiếng ca trầm buồn, sâu sắc của Ngọc Lan vẫn luôn vang vọng trong trái tim người hâm mộ. Để đến tháng 3 hàng năm, lại có những người nhớ về bà, một nữ ca sĩ mang tên loài hoa mong manh, thanh mảnh, nhỏ bé nhưng vẫn lấp lánh tỏa hương, khoe sắc trong cuộc đời rộng lớn này.

ANH NHI

Về miền hoa ban thưởng thức "Huyền tích UVA"

Show diễn thực cảnh "Huyền tích UVA" là sản phẩm du lịch độc đáo, một trong những điểm nhấn của Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024" do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên chủ trì, phối hợp UBND huyện Điện Biên sẽ mang lại cho du khách trải nghiệm mới, lạ, hấp dẫn.

●*Về miền hoa ban. (Ảnh: Du lịch Điện Biên)*

●*Quần thể di tích lịch sử chiến trường Điện Biên Phủ.*

●*Điệu múa xòe Thái ở Điện Biên. (Ảnh: Cổng TTĐT Điện Biên)*

●*Chơi trò chơi đi cà kheo tại Lễ hội Xên Pang. (Ảnh: Lehoi.info)*

Thứ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh, Điện Biên được biết đến là mảnh đất lịch sử gắn với Chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu". Những di tích như: Đồi A1, Hầm De Castries, Tượng đài Chiến thắng Điện Biên Phủ, Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, Sở Chỉ huy chiến dịch Mường Phăng hay Đền thờ các anh hùng liệt sĩ tại Chiến trường Điện Biên Phủ... được đầu tư xây dựng, tôn tạo đã đáp ứng nhu cầu tham quan, tìm hiểu lịch sử của đông đảo du khách trong nước và quốc tế.

Ngoài thế mạnh du lịch lịch sử, Điện Biên còn là mảnh đất giàu tiềm năng về du lịch nghỉ dưỡng, chăm sóc sức khỏe với hệ thống suối khoáng nóng, các homestay được đầu tư hay du lịch sinh thái, khám phá cảnh quan thiên nhiên và trải nghiệm bản sắc văn hóa của 19 dân tộc.

Tỉnh Điện Biên hiện có 33 di tích lịch sử được xếp hạng, trong đó 1 Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ, 14 di tích cấp quốc gia, 18 di tích cấp tỉnh; 18 di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, trong đó Nghệ thuật Xòe Thái và Thực hành Then của người Tày, Nùng, Thái được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Điện Biên còn là vùng đất được thiên nhiên ưu đãi, người dân thân thiện, hiếu khách, bản sắc văn hóa đa dạng.

Độc đáo văn hóa dân tộc Thái

Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024 chủ đề "Vinh quang Điện Biên Phủ - Trải nghiệm bất tận" được tổ chức tại tỉnh Điện Biên. Một trong những điểm nhấn quan trọng của Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024 là Lễ khai mạc và Lễ hội Hoa ban năm 2024, với chủ đề: "Về miền hoa ban" được tổ chức vào ngày 16/3/2024 tại Quảng trường 7-5, thành phố Điện Biên Phủ.

Chương trình nghệ thuật khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên có chủ đề "Về miền hoa ban", giới thiệu và dẫn dắt người xem và du khách qua những không gian, thời gian, điểm đến đặc biệt của tỉnh Điện Biên, đó là: Điện Biên - Miền đất huyền thoại để du lịch về cội nguồn, để tìm về miền biên ải của Tổ quốc - Nơi xứ cổ Mường Thanh; Huyền tích văn hóa gắn với điểm đến du lịch với Huyền tích UVA; Huyền thoại chàng Khum và nàng Ban gắn với hình ảnh hoa ban Điện Biên; Niềm tự hào và lời ngợi ca các thế hệ cha ông đã hy sinh cho đất nước và hóa thân thành tượng đài bất tử, để mỗi người Việt Nam được mãi mãi tự hào.

Đặc biệt, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp với UBND huyện Điện Biên giới thiệu sản phẩm du lịch mới: Show diễn thực cảnh "Huyền tích UVA", mong đợi sẽ mang lại cho du khách những trải nghiệm mới, lạ, hấp dẫn. Diễn ra vào 18 giờ các ngày 13/3, 14/3, 15/3 và 17/3/2024, "Huyền tích UVA" bằng ngôn ngữ nghệ thuật đặc sắc sẽ tái hiện huyền tích lịch sử và các vũ điệu dân gian độc đáo, văn hóa dân gian dân tộc Thái gắn với điểm đến du lịch để phục vụ nhu cầu tìm hiểu và trải nghiệm của du khách.

Show diễn thực cảnh được tổ chức tại bản Uva, xã Noong Luống, Điện Biên. Không gian biểu diễn gắn với cảnh quan thiên nhiên khu nghỉ dưỡng nước khoáng nóng Uva, hồ sen Uva, được trang trí cảnh núi rừng đặc trưng vùng Điện Biên với hồ Uva, cọn nước, hoa ban, đồng ruộng… tạo ra những tiểu cảnh vừa hùng vĩ, vừa nên thơ. Với thời lượng khoảng gần 40 phút, show diễn đưa người xem đến với không gian nghệ thuật được kết nối bởi 3 chương: Tái hiện truyền tích người Thái gắn liền sự tích quả bầu; Truyền tích chiếc khăn piêu - cây hoa ban; Lễ hội Xên Pang, bày tỏ lòng cảm ơn trời đất, tổ tiên.

"Huyền tích UVA" sử dụng nhạc cụ chiêng, chũm chọe, trống đàn tính, khèn… dụng cụ lao động sản xuất của người Thái, chài, khung cửi, cối xay, giã gạo… yên ngựa, đầu ngựa giáo mác cung nỏ (đoàn quân Quan Cong) Quả Bầu Mẹ, khăn piêu lớn (sân khấu hóa), thang Khau Cát, cáp treo thang Khau Cát…

Show diễn thực cảnh tái hiện những nét đẹp nhân văn, lâu đời, niềm tự hào của người Thái trong mối liên kết giữa hiện tại và quá khứ. Ban Tổ chức mong muốn "Huyền tích UVA" sớm trở thành sản phẩm du lịch độc đáo, có sức hấp dẫn, lan tỏa, gắn kết của tỉnh Điện Biên.

●*Truyền tích chiếc khăn piêu được tái hiện tại "Huyền tích UVA". (Ảnh: Du lịch Điện Biên)*

169 chương trình Năm Du lịch quốc gia 2024

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Vừ A Bằng thông tin, ngoài show diễn thực cảnh "Huyền tích UVA" sẽ có 169 chương trình, sự kiện hưởng ứng Năm Du lịch quốc gia 2024, trong đó có 13 chương trình, sự kiện do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các Bộ, ban, ngành Trung ương chủ trì tổ chức; tỉnh Điện Biên chủ trì tổ chức 28 chương trình, sự kiện, hoạt động; 128 sự kiện, hoạt động hưởng ứng do 33 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tổ chức. Ví như: Hội chợ Du lịch Tây Bắc - Điện Biên, Liên hoan Ẩm thực toàn quốc năm 2024 tổ chức vào tháng 8; Hội chợ Công Thương vùng Tây Bắc - Điện Biên năm 2024 vào quý II; Lễ tổng kết, bế mạc "Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024" tổ chức vào tháng 12.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên cho biết thêm, các sản phẩm du lịch của địa phương chủ yếu gắn với yếu tố lịch sử và tâm linh. Việc tổ chức Năm Du lịch quốc gia được kỳ vọng là cú hích quan trọng giúp kinh tế - xã hội nói chung và du lịch tỉnh Điện Biên nói riêng khởi sắc, tạo điều kiện thu hút các nguồn lực đầu tư phát triển, xây dựng sản phẩm mới, hấp dẫn, tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh năm 2024 và những năm tiếp theo.

Hiện nay, Điện Biên là tỉnh duy nhất trong các tỉnh Tây Bắc có sân bay kết nối với Hà Nội và TP Hồ Chí Minh vừa được nâng cấp, mở rộng thành sân bay lớn, đủ điều kiện cho máy bay A320, A321 hoạt động; hệ thống giao thông đường bộ kết nối các tỉnh trong khu vực đang được quan tâm đầu tư, mở rộng... Đó là những yếu tố quan trọng để tỉnh Điện Biên xây dựng và phát triển nhanh, bền vững trong thời gian tới.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Vừ A Bằng kỳ vọng năm 2024, Điện Biên sẽ đón 1,3 triệu lượt du khách, tổng thu từ du lịch đạt khoảng 2.200 tỷ đồng. Năm 2023, Điện Biên lần đầu tiên đạt mốc đón hơn 1 triệu lượt du khách, tăng gần 25% so với cùng kỳ năm 2022, đạt 107% kế hoạch năm; trong đó du khách quốc tế đạt 7.500 lượt.

Là "trái tim", là trung tâm chính trị, hành chính, kinh tế - xã hội của tỉnh Điện Biên, thành phố Điện Biên Phủ là nơi diễn ra trực tiếp các chương trình, hoạt động nằm trong "Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024". Song song với công tác chuẩn bị chuỗi sự kiện, công tác tuyên truyền cổ động trực quan đang được tỉnh Điện Biên triển khai đẩy mạnh. Trên các trục đường chính trên địa bàn thành phố và các vùng lân cận đã được căng treo các băng rôn, khẩu hiệu, cờ phướn, cụm cổ động... Thiết kế, lắp đặt một số tiểu cảnh phù điêu giới thiệu Năm Du lịch quốc Gia - Điện Biên và Lễ hội Hoa ban năm 2024 tại một số điểm trong trung tâm thành phố.

Thành phố Điện Biên Phủ đẩy mạnh hướng dẫn các cơ sở lưu trú du lịch, nhà hàng, các đơn vị kinh doanh du lịch thực hiện tốt các quy định của pháp luật trong kinh doanh du lịch; tăng cường nâng cao chất lượng phục vụ khách du lịch, đồng thời đầu tư nâng cấp, xây mới, mở rộng các dịch vụ đón khách; tăng cường công tác quản lý về giá, công khai và niêm yết đúng giá các dịch vụ phục vụ khách du lịch. Qua thống kê trên địa bàn thành phố hiện có 106 cơ sở lưu trú, với 1.766 buồng/3.233 giường, trong đó có: 26 khách sạn, 66 nhà nghỉ, 07 nhà khách, 04 homestay, 02 nhà trọ, 08 bản văn hoá; tăng cường công tác vận động các hộ gia đình trên địa bàn thành phố đăng ký đón khách du lịch trong thời gian cao điểm tổ chức các hoạt động; chuẩn bị các phương án đảm bảo an ninh trật tự; phòng, chống cháy nổ trên địa bàn thành phố, đặc biệt các khách sạn, nhà nghỉ, các địa điểm tổ chức sự kiện và lễ hội. **THÙY DƯƠNG**

HÓA ĐƠN ĐIỆN TỬ
Tiết kiệm - An toàn - Minh bạch

KỲ THI TỐT NGHIỆP THPT 2025:

Không gây quá tải, áp lực cho thí sinh

GS.TS Huỳnh Văn Chương, Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng cho biết, công tác chuẩn bị cho kỳ thi tốt nghiệp THPT từ năm 2025 đã được Bộ GD&ĐT chuẩn bị trong một thời gian dài, bám sát mục tiêu của Chương trình GDPT 2018, ứng dụng những kinh nghiệm quốc tế trong đổi mới công tác thi tốt nghiệp THPT…

● *Thứ trưởng Bộ GD-ĐT Phạm Ngọc Thưởng phát biểu kết luận Hội thảo.* (Ảnh: MOET)

● *Các đại biểu tham dự Hội thảo.* (Ảnh: MOET)

Hầu hết các môn học trở thành môn thi

Với phương thức thi gồm hai môn bắt buộc (Toán, Văn) và hai môn tự chọn, điểm khác biệt lớn so với kỳ thi giai đoạn trước 2025 là hầu hết các môn học trở thành môn thi. Trong đó có những môn lần đầu xuất hiện trong kỳ thi tốt nghiệp như Công nghệ, Tin học.

Bộ GD&ĐT vẫn giữ môn Ngữ văn thi tự luận. Thay vì có ba phần trong đề thi như năm 2024 trở về trước, đề thi Ngữ văn của kỳ thi từ 2025 sẽ có hai phần: đọc hiểu và viết với cách tính 4 điểm và 6 điểm cho hai phần, tổng điểm là 10. Thời gian thi là 120 phút.

Các câu hỏi với môn thi trắc nghiệm được chia thành 3 phần. Trong đó, phần 1 gồm các câu hỏi ở dạng thức trắc nghiệm nhiều lựa chọn, phần 2 gồm các câu hỏi ở dạng thức trắc nghiệm dạng Đúng/Sai, phần 3 gồm các câu hỏi ở dạng thức trắc nghiệm dạng trả lời ngắn.

Các môn thi chỉ tối đa 4 trang giấy A4, từ đó giảm bớt được khối lượng công việc, giảm bớt rủi ro in sao, ghép tờ đề thi thuận lợi hơn.

Theo GS.TS Nguyễn Ngọc Hà, Phó Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng, thay vì xây dựng câu hỏi thi theo tính bảo mật, khép kín như hiện nay, ngân hàng đề thi tốt nghiệp THPT từ năm 2025 sẽ có tính mở, xây dựng trên cơ sở phát huy trí tuệ toàn ngành. Cụ thể, các nhà trường, địa phương có những câu hỏi hay, tốt sẽ được gửi về Bộ GD&ĐT. Bộ GD&ĐT sẽ có bộ phận đánh giá chất lượng câu hỏi bằng lý thuyết khảo thí, gửi ngược trở lại cho các Sở GD&ĐT, góp phần giúp lãnh đạo địa phương đánh giá chất lượng dạy, học và biên soạn đề thi.

Cấu trúc định dạng đề thi đã được nhiều địa phương triển khai ra đề thi thử nghiệm với học sinh lớp 10 và 11, được đánh giá hàm lượng đủ sâu để đánh giá năng lực tư duy của học sinh, tránh tình trạng khoanh mò, học sinh sẽ phải vận dụng sáng tạo và áp dụng kiến thức vào thực tiễn.

Theo cô giáo Trần Thị Thanh Xuân, Trường THPT Chuyên Lê Hồng Phong, tỉnh Nam Định, đề thi kiểm tra lớp 10, 11 môn Sinh học tại tỉnh Nam Định đã được thử nghiệm trên 1000 học sinh. Đề thi minh họa được đánh giá có tính phân hóa rất cao, hơn 90% học sinh đạt điểm trên trung bình, trong đó điểm phổ biến là 6,5. Số học sinh đạt điểm 8 và 9 giảm dần. Chỉ có 1/1000 học sinh đạt điểm 10. Điều này, đòi hỏi học sinh phải có kiến thức chắc chắn, kĩ năng thành thạo, giảm may rủi trong việc khoanh lụi đáp án của học sinh, dư luận xã hội có những phản hồi khá tích cực.

Đặc biệt, đề minh họa và cấu trúc định dạng đề thi được các đại biểu đánh giá có tác động rất mạnh tới việc dạy và học của giáo viên và học sinh. Giáo viên cũng cần phải nâng cao năng lực, dạy cho học sinh vững vàng kiến thức, cả phương pháp tư duy và thực tiễn, quy trình tính toán. Theo đó, không còn tình trạng dạy mẹo, không còn những vấn đề hóc búa, xa rời thực tiễn,…

Ngoài ra, các đại biểu chia sẻ mong muốn đề thi có tính phân hóa, phân loại tốt hơn, nhất là với những khối ngành đặc thù. Sớm triển khai xây dựng ngân hàng câu hỏi; quan tâm lựa chọn chất lượng đội ngũ xây dựng ngân hàng câu hỏi; tổ chức tập huấn hướng dẫn để triển khai thực hiện, nhất là với những môn mới đưa vào như Tin học, Công nghệ; sớm phổ biến phần mềm thi trắc nghiệm, mẫu giấy; các trường đại học cần xây dựng nhóm môn xét tuyển phù hợp với chương trình GDPT 2018, đồng thời giảm tỉ lệ xét tốt nghiệp qua điểm học bạ…

Bà Lê Thị Hương, Giám đốc Sở GD&ĐT Quảng Trị băn khoăn chương trình GDPT 2018 sử dụng nhiều bộ SGK khác nhau. Việc ra đề thi cho kỳ thi tốt nghiệp phải làm sao thống nhất về nội dung và có hướng dẫn cụ thể để các nhà trường, giáo viên có định hướng dạy học, ôn tập cho học sinh.

Theo bà Hương, hiện có những nội dung kiến thức mỗi bộ SGK lại trình bày, diễn đạt khác nhau. Việc ra đề thi trong bối cảnh này cần đạt được tính phù hợp chung cho tất cả học sinh và tính phân hóa. Đề thi minh họa công bố rộng rãi cũng cần được ổn định ít nhất trong thời gian 5 năm.

Ông Lê Hoài Nam, Phó Giám đốc Sở GD&ĐT TP HCM cũng bày tỏ băn khoăn khi trong kỳ thi năm tới có những môn lần đầu trở thành môn thi tốt nghiệp. Học sinh học nhiều bộ SGK khác nhau. Về việc này rất cần bộ có định hướng cụ thể, trong đó xác định phạm vi tài liệu ôn tập để giáo viên hướng dẫn học sinh.

Bà Hà Thị Khánh Vân, Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Lạng Sơn chia sẻ, với chương trình GDPT 2018 ở cấp THPT, học sinh phải lựa chọn nhóm môn học theo định hướng nghề nghiệp từ lớp 10 và ở kỳ thi tốt nghiệp cũng sẽ phải lựa chọn các môn thi phù hợp.

Điều nhiều phụ huynh và các nhà trường băn khoăn là không rõ từ năm 2025, các tổ hợp xét tuyển đại học sẽ thay đổi như thế nào. Liệu thay đổi đó có phù hợp với thực tế đã thay đổi ở trường phổ thông để tạo điều kiện cho học sinh được dự thi, dự tuyển theo những môn học đã được chọn và học chuyên sâu từ lớp 10 hay không? Để học sinh có định hướng học tập, các cơ sở đào tạo cần có đề án tuyển sinh sớm cho lứa học sinh dự tuyển năm sau.

Do đó, bà Khánh Vân cho rằng, với học sinh lớp 12 từ năm học tới, sẽ có hai cái mới phải đối diện là nội dung thi mới, phương thức thi mới. Vì thế, kỳ thi tốt nghiệp cũng như tuyển sinh rất cần có bước đệm để không gây khó khăn cho học sinh.

Về những băn khoăn trên, ông Nguyễn Ngọc Hà cho biết, tuy học sinh học chương trình GDPT 2018 có nhiều bộ SGK khác nhau nhưng việc dạy học, kiểm tra đánh giá đều dựa vào yêu cầu cần đạt của môn học. Và việc xây dựng câu hỏi thi cũng dựa vào yêu cầu cần đạt cụ thể.

Khuyến khích đại học lấy kết quả kỳ thi tốt nghiệp THPT để xét tuyển

Ông Huỳnh Văn Chương cũng cho biết kỳ thi tốt nghiệp từ năm 2025 vẫn đảm bảo một kỳ thi nhiều mục tiêu: xét tốt nghiệp THPT, là căn cứ để đánh giá chất lượng dạy và học của các cơ sở giáo dục và cung cấp dữ liệu tin cậy cho các cơ sở giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp sử dụng trong tuyển sinh theo tinh thần tự chủ.

Thứ trưởng Phạm Ngọc Thưởng nhấn mạnh, công tác kiểm tra, đánh giá, công tác khảo thí nói chung và công tác ra đề thi tốt nghiệp THPT luôn là việc khó khăn, nhạy cảm, phức tạp, áp lực, đòi hỏi có nhân lực, vật lực, phối hợp từ chuyên môn đến đảm bảo an ninh cho đề thi.

Nhắc lại ý kiến của một số chuyên gia, cán bộ quản lý giáo dục cho rằng, kết quả kỳ thi tốt nghiệp THPT thời gian qua đáng tin cậy để các cơ sở giáo dục đại học lựa chọn là một trong những căn cứ xét tuyển đại học, Thứ trưởng cho rằng, kết quả đó không chỉ ở công tác ra đề, mà còn ở công tác coi thi, chấm thi nghiêm túc, công bằng.

"Việc xây dựng đề thi, tổ chức kiểm tra đánh giá thường xuyên, định kỳ, tổ chức kỳ thi tốt nghiệp THPT cần hướng tới học thật, thi thật, không gây quá tải, không gây áp lực, đảm bảo khoa học, gắn với thực tiễn và hiệu quả", Thứ trưởng nói.

Để công tác khảo thí, ra đề thi thời gian tới tốt hơn nữa, Thứ trưởng đề nghị Cục Quản lý chất lượng tổng hợp, tiếp thu ý kiến chuyên gia, cán bộ quản lý, thầy cô trao đổi tại Hội thảo để tham mưu cho lãnh đạo Bộ tiếp tục bổ sung cho phương án thi, cấu trúc định dạng đề thi nếu thấy hợp lý, khoa học.

Cục Quản lý chất lượng cũng cần sớm xây dựng kế hoạch, tiếp tục triển khai tập huấn xây dựng ngân hàng đề thi và ra đề thi cho cán bộ cốt cán của các Sở GD&ĐT. Xây dựng kế hoạch chi tiết về đề thi minh hoạ và sớm công bố để làm căn cứ cho các cơ sở giáo dục phổ thông dạy và học, kiểm tra đánh giá thường xuyên, đánh giá định kỳ; các cơ sở giáo dục đại học nghiên cứu để công bố sớm phương án tuyển sinh.

Đối với Vụ Giáo dục Trung học và Vụ Giáo dục Thường xuyên, Thứ trưởng đề nghị sớm tham mưu cho lãnh đạo Bộ ban hành hướng dẫn các Sở GD&ĐT chỉ đạo các trường phổ thông về nội dung kiểm tra, đánh giá theo định dạng cấu trúc đề thi tốt nghiệp THPT từ năm 2025. Đồng thời, tổ chức kiểm tra thực tế và định hướng chuyên môn cho các Sở GD&ĐT, các cơ sở giáo dục.

Đối với các Sở GD&ĐT, Thứ trưởng lưu ý, trên cơ sở phương án thi, cấu trúc định dạng đề thi đã được Bộ GD&ĐT ban hành, trong quá trình chỉ đạo chuyên môn cần chủ động tổ chức tập huấn, bồi dưỡng giáo viên; chủ động ra đề kiểm tra đánh giá thường xuyên, định kỳ; chủ động trong công tác truyền thông tại cơ sở để tạo sự thấu hiểu từ giáo viên, học sinh, phụ huynh.

Từ góc độ tuyển sinh của các cơ sở giáo dục đại học, Thứ trưởng đánh giá: Phương thức tuyển sinh đại học được thực hiện theo Luật Giáo dục đại học. Tuy nhiên thực tiễn hiện nay, cần thống nhất tăng cường công tác quản lý nhà nước về các phương án tuyển sinh của giáo dục đại học. Trong đó khuyến khích các cơ sở giáo dục đại học lấy kết quả kỳ thi tốt nghiệp THPT để xét tuyển.

Theo Thứ trưởng, thời gian qua, Bộ GD&ĐT đã từng bước tăng cường sự tin cậy của kết quả thi tốt nghiệp THPT và tới đây đề thi có độ phân hoá cao hơn. Theo hướng hạn chế tối đa học tủ, học lệch học mẹo, hướng tới học thật, thi thật, kết quả thật. Do đó, việc sử dụng kết quả kỳ thi tốt nghiệp là một trong những phương thức cho tuyển sinh đại học sẽ giảm áp lực, giảm tốn kém cho xã hội, cho chính các trường đại học và đảm bảo công bằng trong tiếp cận giáo dục.

"Nếu học sinh vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số không có điều kiện về các cơ sở giáo dục đại học để tham gia các kỳ thi riêng thì cơ hội sẽ ra sao, có công bằng hay không?", Thứ trưởng Phạm Ngọc Thưởng chia sẻ. **UYÊN NA**

Những hoa hậu, nghệ sĩ trẻ lan tỏa tinh thần vì cộng đồng

Không chỉ ghi dấu bằng tài năng, nhan sắc, nhiều hoa hậu, nghệ sĩ trẻ hiện nay được lòng công chúng nhờ lối sống đẹp, hành động thiện nguyện bảo vệ môi trường, giúp đỡ trẻ em có hoàn cảnh khó khăn,...

● ***Nghệ sĩ trẻ có nhiều hành động thiện nguyện, lan tỏa giá trị tốt đẹp đến với thế hệ trẻ.*** *(Nguồn: Báo Phụ nữ)*

● ***Trong năm qua, có nhiều hoa hậu đã ghi dấu bằng hành động đẹp bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu.*** *(Nguồn: Báo Lao động)*

● ***Không ít hoa hậu, nghệ sĩ trẻ chinh phục công chúng bằng trái tim ấm áp, tấm lòng bao dung.*** *(Nguồn: thanthuong.tv)*

Những người đẹp thân thiện với môi trường

Khi nhắc đến hoa hậu, phần lớn công chúng sẽ liên tưởng đến hình ảnh các cô gái duyên dáng, kiêu sa đại diện cho vẻ đẹp người phụ nữ Việt Nam. Tuy nhiên, có không ít những nàng hậu đã rũ bỏ lớp trang điểm mỹ miều để tích cực tham gia các hoạt động xã hội, mang đến giá trị tốt đẹp cho cộng đồng.

Hình ảnh những hoa hậu khởi xướng ra các chiến dịch bảo vệ môi trường, lội xuống kênh bẩn, đến bãi biển du lịch đồng hành cùng các nhóm, tổ chức thanh, thiếu niên Việt Nam dọn dẹp rác thải đã nhận được sự hưởng ứng tích cực của giới trẻ. Những người đẹp này đã truyền cảm hứng đến cho thế hệ trẻ Việt Nam.

Lấy ví dụ Hoa hậu Liên lục địa Lê Nguyễn Bảo Ngọc (sinh năm 2001) là một hình ảnh tiêu biểu cho người trẻ Việt Nam sẵn sàng chung tay bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu. Trong suốt nhiệm kỳ của mình, Bảo Ngọc gắn liền với nụ cười hiền hậu, rạng rỡ và tấm lòng nhân ái. Cô là đại sứ các chương trình, dự án văn hóa, môi trường tại Việt Nam. Bảo Ngọc đã khởi xướng dự án Earth Day - Everyday (tạm dịch: Ngày Trái đất mỗi ngày) với hoạt động thu cũ đổi mới. Gần đây, cô được chọn là đại diện tham gia "Hội nghị thanh niên về biến đổi khí hậu" diễn ra tại Dubai, Ấn Độ. Cô còn được chọn làm đại sứ toàn cầu tại Việt Nam hoạt động Earth Day 2023 (Ngày Trái đất), nhằm kêu gọi toàn thế giới cùng hành động vì môi trường.

Cũng vào năm ngoái, Hoa hậu Thùy Tiên đã cùng nhóm thanh niên trong câu lạc bộ Sài Gòn Xanh xuống kênh nhặt rác để cùng làm sạch môi trường. Hoa hậu Thùy Tiên được biết đến là một người đẹp luôn năng nổ tham gia các hoạt động xã hội. Cô thường xuyên theo dõi tin tức của các nhóm thiện nguyện, tổ chức bảo vệ môi trường. Nhận thức được tầm quan trọng của việc bảo vệ môi trường, kênh nước xanh sạch, Hoa hậu Thùy Tiên đã quyết định tham gia cùng câu lạc bộ Sài Gòn Xanh để thực hiện công việc ý nghĩa này. Cô và các tình nguyện viên được trang bị đầy đủ các vật dụng cũng như đồ bảo hộ trong suốt quá trình làm sạch kênh rạch tại đường Phan Huy Ích, quận Tân Bình.

Những bức ảnh Hoa hậu Thùy Tiên lội dưới kênh mương đầy rác thải đã nhận được sự yêu mến, hưởng ứng từ phía công chúng. Bản thân cô cũng lan tỏa các thông điệp tích cực đến với mọi người. Chia sẻ với báo chí vào thời điểm ấy, cô cho biết nhìn thấy những kênh rạch vô cùng ô nhiễm, ở dưới đó là rất nhiều vi khuẩn, chất độc hại nhưng nhóm Sài Gòn Xanh vẫn làm việc nhiệt tình và vui vẻ, những hình ảnh này cần được lan toả nhiều hơn đến với cộng đồng để không chỉ TP HCM mà toàn bộ người dân ở các tỉnh, thành phố khác cũng sẽ cùng nâng cao ý thức bảo vệ môi trường.

Hay đó là câu chuyện của Hoa hậu Nguyễn Thanh Hà, cô đăng quang Hoa hậu Môi trường thế giới năm 2023. Thanh Hà là một người luôn nỗ lực không ngừng nghỉ để lan tỏa thông điệp bảo vệ môi trường; giúp đỡ người dân bị ảnh hưởng do biến đổi khí hậu cuộc sống tốt hơn, thích nghi tốt với điều kiện hiện tại; đồng thời giúp trẻ em khó khăn có cuộc sống tốt hơn. Sau khi đăng quang, cô đã trích phần lớn số tiền thưởng của mình thực hiện hai dự án cộng đồng gồm quỹ Vòng tay xanh Mekong và quỹ Vòng tay khởi nghiệp trẻ. Cũng trong năm 2023, Thanh Hà được trao tặng danh hiệu Đại sứ thiện chí trẻ IIMSAM của tổ chức Liên hợp quốc.

Một người đẹp khác cũng rất tích cực trong các hoạt động xã hội, đó là Hoa hậu H'Hen Niê. Trong nhiều năm, cô đã tham gia từ các chương trình thiện nguyện cho trẻ em vùng cao, bảo vệ phụ nữ chống bạo lực gia đình và nhặt rác ở vùng biển cùng các em học sinh. Vào cuối năm ngoái, Sở Thông tin và Truyền thông Bà Rịa - Vũng Tàu tổ chức Ngày hội sống xanh, bảo vệ môi trường và phát triển biển đảo bền vững. Tham gia hoạt động chung tay dọn rác ở bãi biển có 300 học sinh, 200 đoàn viên, thanh niên và Hoa hậu H'Hen Niê. Trong ngày hội, người dân và du khách cùng dọn rác, vẽ tranh cho bờ kè ven biển thị trấn Phước Hải, lan tỏa thông điệp tích cực về cuộc sống, bảo vệ môi trường.

Nghệ sĩ trẻ chăm chỉ làm thiện nguyện

Không chỉ có những hoa hậu tích cực tham gia hoạt động xã hội, mà nhiều nghệ sĩ trẻ để lại dấu ấn đẹp bằng các hành động thiện nguyện trong lòng người hâm mộ. Như ca sĩ Hà Anh Tuấn, bên cạnh tài năng âm nhạc, phong cách lịch lãm, công chúng còn nhớ đến anh với tấm lòng nhân ái, sẵn sàng chia sẻ với những hoàn cảnh khó khăn. Anh đã từng chia sẻ trên mạng xã hội những dòng tâm sự rất chân thành "Chúng ta khoe nhau nhiều tiền để làm gì? Giờ phải khoe cứu được bao nhiêu người, hoặc ít nhất với lũ trẻ, phải cho chúng sống được bao nhiêu ngày tháng vui vẻ còn lại... Hãy năng kiếm tiền, làm việc hết mình đi xong rồi cứu người".

Lời nói của Hà Anh Tuấn luôn đi kèm với hành động thực tế, trong nhiều năm qua, anh đã tham gia rất nhiều chiến dịch thiện nguyện hỗ trợ người nghèo, giúp đỡ trẻ em vùng cao,... Vào năm 2020, Hà Anh Tuấn đã khởi động dự án "Chồi Việt Nam", kinh phí được trích ra từ doanh thu của chính anh. Mục đích của dự án là chăm lo sức khỏe, giúp trẻ em có hoàn cảnh khó khăn đến trường. Hà Anh Tuấn đã chia sẻ anh xem dự án là trách nhiệm, nguồn cảm hứng để làm việc và tri ân cộng đồng, xã hội trong suốt chặng đường sắp tới. Anh cũng cho biết, chính những người dân hồn hậu đã giúp anh học cách yêu quý, sống chậm lại và sẵn sàng san sẻ với mọi người: "Chẳng ai dạy ai, nhưng nếu thực sự "sống" sẽ không thể không nhận ra. Sự giàu có vật chất sẽ giúp mình êm ấm hiện tại, nhưng sự sẻ chia sẽ giúp bảo vệ sự thanh thản rất lâu về sau".

Một nam ca sĩ khác được nhiều người biết đến nhờ trái tim nhân ái, tấm lòng bao dung đó chính là Đen Vâu (tên thật là Nguyễn Đức Cường). Sinh ra, lớn lên trong hoàn cảnh khó khăn, Đen Vâu hơn ai hết hiểu rõ những nhọc nhằn của các em nhỏ vùng cao, những người dân lao động nghèo. Vì vậy, trong năm 2023, Đen Vâu đã có hành động đẹp, truyền cảm hứng tích cực đến cho giới trẻ Việt Nam. Đen Vâu đã có những cống hiến cho cộng đồng với nhiều hoạt động như xây dựng hai trường học ở vùng cao, tài trợ vé xe cho sinh viên về quê ăn Tết, dự án Nuôi em. Đặc biệt nam rapper đã tài trợ hơn một tỉ đồng là toàn bộ lợi nhuận ca khúc "Nấu ăn cho em" để đem đến bữa ăn dinh dưỡng cho học sinh vùng cao.

Một điều thú vị, cũng trong năm ngoái tại sân khấu live concert Chân trời rực rỡ ở Ninh Bình, Hà Anh Tuấn và Đen Vâu đã gửi 500 triệu đến các học sinh - sinh viên có hoàn cảnh khó khăn ở Ninh Bình và Quảng Ninh (quê cha của hai nghệ sĩ). Số tiền 500 triệu đồng chính là một phần lợi nhuận từ vé của chương trình, thù lao mà rapper Đen Vâu không nhận khi tham gia chương trình và từ một vài nhà hảo tâm, những người bạn thân thiết đã đồng hành cùng các hoạt động thiện nguyện của ca sĩ Hà Anh Tuấn trong hơn một thập kỷ qua.

Vào tháng 12 năm 2023, nam ca sĩ Đen Vâu là nghệ sĩ duy nhất trong số 303 đề cử trao giải thưởng Tình nguyện quốc gia năm 2023. Nam rapper có chia sẻ đầy xúc động, về khao khát, mong muốn được cống hiến cho xã hội, lan tỏa những thông điệp đẹp, ý nghĩa đến với giới trẻ.

Ngoài Đen Vâu, Hà Anh Tuấn, Phương Mỹ Chi - nữ ca sĩ thuộc thế hệ 10x, cũng có nhiều hoạt động tích cực cho xã hội, cộng đồng. Năm 2019, công chúng rất bất ngờ trước hình ảnh nữ ca sĩ có màn biểu diễn đầy bất ngờ cùng nhóm thiện nguyện gây quỹ từ thiện ngay trên đường phố Đà Lạt (Lâm Đồng). Dưới thời tiết lạnh giá của thành phố Đà Lạt, nữ ca sĩ cùng nhiều người khác đã trình bày nhiều ca khúc khác nhau. Số tiền thu được từ buổi "ca nhạc miễn phí" này sẽ được dùng để ủng hộ các em nhỏ ở vùng sâu, vùng xa có quần áo, thực phẩm đón Tết.

Vào mùa xuân năm nay, cô ca sĩ nhỏ cùng các nghệ sĩ, hoa hậu khác đã tham gia chiến dịch "Xuân tình nguyện năm 2024". Chiến dịch năm nay thu hút khoảng 35.000 sinh viên, thanh niên đăng ký tham gia để cùng mang xuân yêu thương, nghĩa tình đến người dân hoàn cảnh khó khăn. Phương Mỹ Chi là một trong bốn đại sứ của chiến dịch, cô đã bày tỏ niềm tự hào khi khoác lên mình chiếc áo vàng tình nguyện, mang theo tinh thần xung kích của tuổi trẻ TP HCM góp sức lan tỏa và mong muốn làm nên một mùa xuân tình nguyện thật ý nghĩa. Nữ ca sĩ 21 tuổi cho biết, cô luôn ghi nhớ lời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng dạy: "Tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình". Cô cũng chia sẻ thêm, làm một người trẻ, mang trong mình trái tim nhiệt huyết, cô rất mong muốn sẽ thực hiện thật nhiều hoạt động ý nghĩa, góp phần lan tỏa và kết nối cộng đồng cùng thực hiện những hành động tốt đẹp, lối sống văn minh, yêu thương và chia sẻ với những người có hoàn cảnh khó khăn.

DIỆP AN

Khách quốc tế thích thú với chợ tình Sa Pa

Không chỉ thu hút bởi những điểm đến thú vị và những mùa hoa rực rỡ. Nét đẹp văn hoá của người dân vùng Tây Bắc cũng là một trong những điểm đặc sắc mà nhiều khách du lịch trong và ngoài nước quan tâm. Sa Pa là thị trấn của những lễ hội, trong đó, đặc sắc nhất có lẽ phải kể đến chợ tình Sa Pa - nơi bắt nguồn cho câu chuyện tình cảm của các cặp trai gái.

● ***Sa Pa nổi tiếng với cảnh quan thiên nhiên tuyệt đẹp, những cánh đồng lúa bậc thang và sự đa dạng về văn hóa của các dân tộc thiểu số.*** *(Ảnh: MIA)*

● ***Các cặp đôi tại chợ tình Sa Pa.*** *(Ảnh: Traveloka)*

Chợ tình Sa Pa đã trở thành một điểm sáng du lịch

Không một ai có thể biết chính xác phiên chợ này đã xuất hiện tự bao giờ, hoạt động giao lưu ở chợ tình Sa Pa đã có từ trước khi khái niệm này phổ biến với khách du lịch quốc tế. Theo lời người dân kể lại, trước đây vào mỗi thứ Bảy hàng tuần, nơi đây sẽ tổ chức một phiên họp. Phiên chợ thường diễn ra từ sáng sớm đến tối muộn và kết thúc trong sự vui vẻ, hạnh phúc của người dân. Lâu dần, phiên chợ được nhiều người biết đến và trở thành nơi hẹn hò, trao duyên của các cặp đôi.

Già, trẻ, trai, gái sau một tuần làm việc vất vả sẽ tụ họp tại đây cùng nhau tâm sự, chia sẻ những câu chuyện cuộc sống hàng ngày. Họ cũng có thể ngồi uống với nhau vài bát rượu ngô, ăn một bát thắng cố nóng, hoặc trao đổi, mua bán vật phẩm với nhau.

Đến với chợ Sa Pa đúng vào lúc những phiên họp chợ dịp cuối tuần diễn ra, du khách sẽ được trải nghiệm bầu không khí náo nhiệt, sôi động hơn hẳn ngày thường với một loạt những sự xuất hiện của các cô sơn nữ e ấp xúng xính trong những bộ xiêm y đơn giản nhưng rực rỡ, điểm xuyết cùng những món đồ trang sức như vòng cổ, vòng tay, trong khi những chàng trai khỏe mạnh vùng sơn cước thường xuất hiện rất "bảnh tỏn" với những trang phục thổ cẩm đặc trưng.

Đến chợ tình Sa Pa, bạn sẽ không bao giờ quên được hình ảnh những chàng trai thổi kèn và những cô gái nhảy múa trong trang phục dân tộc, cùng những vũ điệu xoay ô nên thơ và rất đỗi lãng mạn. Tiếng kèn, tiếng trống và những câu hát giao duyên chính là những "đặc sản" của phiên chợ tình Sa Pa này. Tất cả những điều ấy đã cùng nhau khắc họa một phiên chợ thật rộn ràng, thật sôi nổi nhưng cũng rất đỗi trữ tình và tràn ngập tình yêu.

Thời gian đẹp nhất để tham quan chợ tình là vào mùa xuân hoặc mùa đông. Mùa xuân ở Sa Pa chính là mùa của những lễ hội. Đây là mùa để các cặp trai gái được khoác lên mình những bộ trang phục truyền thống đẹp nhất. Đặc biệt hơn, nếu lựa chọn đến Sa Pa vào mùa đông, bạn có thể sẽ được ngắm tuyết rơi. Trải nghiệm này sẽ càng tăng thêm phần lãng mạn cho chuyến du lịch Sa Pa.

Vốn là một nét đẹp văn hóa của người dân tộc Mông nơi vùng núi Tây Bắc từ bao đời nay, giờ đây, chợ tình Sa Pa đã trở thành một điểm sáng du lịch nơi thị trấn ở địa đầu Tổ quốc.

Trước đó, người dân địa phương thường sống dựa vào nông nghiệp và trồng trọt để kiếm sống. Và trong khi du lịch đã tạo ra vô số cơ hội đa dạng hóa nguồn thu nhập thì du khách đến vùng đất này ngày càng nhiều hơn. Thậm chí có những dịp khách du lịch đến chợ còn nhiều hơn hơn người dân làng tham dự.

Nếu như trước kia, nơi đây được tổ chức một năm một lần thì giờ đây được tổ chức mỗi tối thứ Bảy hàng tuần. Địa điểm tổ chức của chợ tình từ xưa đã được ấn định là tại Quảng trường Sa Pa, nằm trước cửa Nhà thờ Đá Sa Pa, tới hiện tại đây vẫn là địa điểm được chọn để tổ chức vào mỗi cuối tuần. Địa điểm tổ chức này là một địa điểm vô cùng lôi cuốn khách du lịch và dễ dàng đi lại.

Bà Capthi Do, 36 tuổi, đã chứng kiến sự thay đổi của Sa Pa sang nền kinh tế dựa vào du lịch và sự lặp lại mới của văn hóa hẹn hò địa phương. Bà Capthi Do là một người nội trợ trước đây và hiện đang điều hành một nhà trọ tại Sa Pa trong 3 năm qua cho biết, du khách luôn cực kỳ háo hức với những nghi lễ và âm thanh tiếng sáo của cặp đôi trai - gái hẹn hò, đặc biệt là không khí của chợ tình Sa Pa đang diễn ra.

Trước đây, thanh niên nam nữ đi chợ theo nhóm để có thể tìm hiểu lẫn nhau. Nhưng giờ đây, họ có thể làm quen riêng qua ứng dụng nhắn tin trước khi tham gia phiên chợ tình, thay vì phải tự giới thiệu với người lạ. "Thông thường, họ tìm thấy nhau lần đầu tiên trên các nền tảng mạng xã hội như Facebook, TikTok và Zalo. Những người thông thạo tiếng Anh thích dùng ứng dụng như Bumble hoặc Tinder. Sau đó, khi đã đến đây và ấn định một cuộc hẹn trên núi", bà Capthi nói.

Không chỉ có nét đẹp của những cuộc gặp gỡ, làm quen, thậm chí là kết duyên giữa những nam thanh, nữ tú chốn bản làng nơi núi rừng Tây Bắc. Chợ Sa Pa cũng rất thu hút khách quốc tế tham quan, mua sắm.

Thường thì các mặt hàng được bày bán nhiều nhất tại chợ Sa Pa có thể kể đến bao gồm các loại quần áo, giày dép, thổ cẩm, những gói thuốc bắc thơm nồng hương vị đặc trưng cùng một loạt những món quà lưu niệm. Ngoài ra, ở gian chợ nằm sâu hơn bên trong chính là khu vực bán các loại thực phẩm thiết yếu và nông sản đặc trưng của vùng núi non Sa Pa như thịt trâu, gà đồi, cải mèo, táo mèo, măng rừng khô, hoa atiso hoặc loại thuốc tắm đặc trưng của người Dao Đỏ…

Hai vị du khách đến từ Pháp chia sẻ rằng, họ rất ấn tượng với chợ Sa Pa bởi đây là mô hình đặc sắc khác lạ so với chợ ở quê hương họ. Những sản phẩm thủ công của Sa Pa cũng khiến các vị khách nước ngoài rất thích thú. Hai vị khách cho biết, họ đặc biệt cảm tình với sự thân thiện và hiếu khách của người dân nơi đây và chắc chắn sẽ quay trở lại Sa Pa khi có dịp.

Chủ một sạp hàng tại chợ Sa Pa cho biết, rất nhiều du khách thích ghé thăm chợ Sa Pa để mua những đặc sản vùng miền. Đặc biệt, các món đồ thủ công của người dân tộc như chăn, khăn quàng cổ, vòng tay... Khách du lịch trong nước quan tâm nhiều hơn tới các món trà thảo dược, nông sản, đặc sản của Sa Pa. Còn các món mứt, quả sấy đa dạng và bánh hạt dẻ thường gây hứng thú đối với những du khách nước ngoài.

● ***Khách du lịch mua đồ lưu niệm ở Sa Pa.*** *(Ảnh: The Travel)*

Các phiên họp chợ luôn là một vẻ đẹp rất riêng, rất đặc trưng của nền văn hóa tại các bản làng của người dân tộc nơi Tây Bắc đại ngàn. Ở chợ Sa Pa với những món đồ bình dị, giản đơn và mang đậm dấu ấn địa phương luôn là điểm đến thu hút được nhiều sự chú ý của du khách nhất mỗi khi đến với thành phố nhỏ bé quanh năm sương mù lãng đãng giữa chốn núi rừng hoang sơ, hùng vĩ này.

Một trong 16 thị trấn nhỏ đẹp nhất thế giới

Không chỉ vậy, mới đây, tờ Infobae của Argentina đưa tin, Sa Pa là một trong 16 thị trấn nhỏ đẹp nhất thế giới cùng với Grindelwald, Thụy Sỹ; Albero-bello, Italy và Esperanza, Aus-tralia...

Infobae miêu tả vẻ đẹp của Sa Pa "mù sương" với "khung cảnh núi non hùng vĩ, thung lũng xanh và những thửa ruộng bậc thang". Đến Sa Pa, du khách sẽ tìm thấy những khu chợ bán những nguyên liệu độc đáo, nhất định du khách phải thử đồ ăn ở Sa Pa bởi rất ngon. "Điều thú vị nhất là thị trấn được bao quanh bởi làng bản nhỏ nơi sinh sống của cộng đồng dân tộc thiểu số. Lên Sa Pa, du khách có cảm giác như được thả mình lơ lửng giữa chín tầng mây" - Infobae nhấn mạnh.

Cây bút Aaron Spray của Trang The Travel cũng có bài viết chia sẻ về sức hấp dẫn của Sa Pa. Theo đó, Sa Pa cũng là điểm hẹn cho những du khách muốn khám phá văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số ở Việt Nam. Các dân tộc thiểu số truyền thống thường sinh sống ở vùng núi và rải rác ở các thung lũng xung quanh Sa Pa bao gồm người Mông, Dao (Yao), Giáy, Xa Phó và Tày. Trong số này, các nhóm thiểu số chính trong khu vực là người Mông (52%) và người Dao (25%). Người dân ở đây thường trồng lúa và ngô để duy trì cuộc sống hàng ngày.

"Du khách sẽ thấy dân làng làm việc ở ruộng bậc thang và ruộng lúa. Trâu là con vật vốn dĩ đã gắn liền với nghề nông của người dân trong hàng nghìn năm nay. Khách du lịch đi theo nhóm dọc theo những con đường mòn xuyên qua các làng mạc và cánh đồng của nông dân. Phụ nữ thường mặc trang phục truyền thống và tiếp đón khách du lịch", tác giả viết.

Ngoài làm nông, người dân địa phương ở đây cũng làm thêm nhiều mặt hàng thủ công truyền thống như vòng tay, hoa tai và quần áo. Đây là những sản phẩm thủ công địa phương mà du khách rất thích thú mua làm kỷ niệm mỗi khi ghé thăm.

"Người dân sống tại những ngôi làng ở Sa Pa thường giản dị và du lịch phần nào đã cải thiện cuộc sống của người dân địa phương trong thời gian qua", tác giả viết. **HOÀI THU**

BINH CHỦNG ĐẶC CÔNG:

Điều đặc biệt ở binh chủng đặc biệt

Cách đây 57 năm, trước yêu cầu của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, ngày 19/3/1967, Binh chủng Đặc công chính thức được thành lập. Trải qua gần 60 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, với cách đánh "mưu trí, dũng cảm, sáng tạo và độc đáo", bộ đội đặc công đã lập nên những kỳ tích trong lịch sử, khiến kẻ thù "kinh hồn bạt vía" với nhiều trận đánh trở thành huyền thoại.

● *Bộ đội huấn luyện trình diễn kỹ thuật đặc công.*

Ngày 13/3/2024, Binh chủng Đặc công đã tổ chức Hội nghị gặp mặt các cơ quan thông tấn, báo chí Xuân Giáp Thìn 2024. Chủ trì Hội nghị có Đại tá Nguyễn Quốc Duẩn - Bí thư Đảng ủy, Chính ủy Binh chủng; Thiếu tướng Hoàng Minh Sơn - Phó Bí thư Đảng ủy, Tư lệnh Binh chủng Đặc công, cùng lãnh đạo các đơn vị thuộc Binh chủng; đại diện lãnh đạo các cơ quan truyền thông trong và ngoài quân đội như: Báo Nhân dân; Quân đội nhân dân; tạp chí Văn nghệ quân đội, Thông tấn xã Việt Nam; Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, Báo Pháp luật Việt Nam... Phát biểu tại Hội nghị gặp mặt các cơ quan thông tấn, báo chí Xuân Giáp Thìn 2024, Đại tá Nguyễn Quốc Duẩn nhấn mạnh, việc phối hợp với các cơ quan truyền thông để đẩy mạnh công tác tuyên truyền rất được Binh chủng chú trọng, để qua đó xã hội, người dân hiểu hơn về lực lượng đặc công - binh chủng chiến đấu đặc biệt tinh nhuệ của Quân đội nhân dân Việt Nam và truyền cảm hứng cũng như niềm tự hào sâu sắc về truyền thống anh hùng của quân đội ta.

● *Tham dự Hội nghị gặp mặt các cơ quan thông tấn, báo chí Xuân Giáp Thìn 2024 ngày 13/3/2024, đồng chí Hà Ánh Bình - Phó Bí thư Đảng bộ, Phó Tổng Biên tập Báo Pháp luật Việt Nam tặng tranh lưu niệm cho Binh chủng Đặc công.*

Kế thừa tinh hoa từ cha ông

Cách đánh đặc công đã xuất hiện ở Việt Nam từ gần 1.000 năm nay. Thế kỷ thứ 13 trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Nguyên - Mông, quân đội nhà Trần đã phát triển cách đánh tập kích bằng lực lượng nhỏ, tinh nhuệ, thiện chiến trên bộ, trên sông, trên biển. Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn đã chỉ đạo: "Cứ liều đánh ở trên thuyền, không bằng ngầm đâm ở dưới thuyền, cứ phá quân địch không bằng phá thuyền của địch". Thực hiện phương hướng đó, tướng Yết Kiêu đã tổ chức, huấn luyện những đội "Trạo Nhi" gồm những dân chài khoẻ mạnh, bơi lội giỏi chuyên làm nhiệm vụ phá hoại căn cứ thuỷ quân của giặc. Nhiều trận, đội "Trạo Nhi" đã bí mật lọt hẳn vào căn cứ thuỷ quân dùng chất cháy đốt thuyền và lặn xuống nước đục thuyền, tiêu diệt nhiều quân Nguyên - Mông ở Chương Dương, Phả Lại, Chí Linh và có lần bắt sống được tướng giặc. Năm 1410, Trần Nguyên Hãn vận dụng phép dùng binh "Quân cốt tinh không cốt nhiều" đã tổ chức một trận đánh nổi tiếng với gần 200 nghĩa quân, cởi trần nguỵ trang, dùng thang bí mật leo vào thành Xương Giang, Việt Trì bất ngờ tiến công liên tục tiêu diệt gọn quân Minh ở trong thành...

Cách đánh này được quân và dân ta vận dụng rộng rãi trong các thế kỷ tiếp theo. Trên chiến trường Nam Bộ, Pháp tăng cường xây dựng hệ thống đồn bốt xung quanh các thị xã, thành phố và trên các đường giao thông quan trọng, nhằm bao vây, chia cắt, ngăn chặn lực lượng vũ trang Việt Minh. Qua nhiều lần thử nghiệm thắng lợi, đặc biệt là trận đánh tiêu diệt đồn cầu Bà Kiên đêm ngày 18 rạng sáng ngày 19/3/1948, đã mở ra một khả năng mới đánh địch trong vị trí cố thủ vững chắc. Tháng 11/1949, Bộ Tư lệnh Quân khu 7 tổ chức hội nghị chuyên đề về đánh tháp canh với sự tham gia của các cán bộ, chiến sỹ đã từng tham gia đánh tháp canh và đưa ra cách đánh tháp canh mới. Với loại vũ khí phá tường FT, đêm 21 rạng sáng ngày 23/3/1950, trên chiến trường Biên Hòa, 50 tổ chiến đấu đồng loạt sử dụng FT đánh vào 50 tháp canh, gây hoang mang lớn cho địch. Từ trận đánh này, Tỉnh đội Biên Hòa và Phòng Tham mưu Quân khu 7 tổ chức hội nghị rút kinh nghiệm và đặt tên cho cách đánh này là công đồn đặc biệt, gọi tắt là đặc công. Thuật ngữ đặc công chính thức được sử dụng để chỉ cách đánh đặc biệt, đồng thời chỉ về một tổ chức vũ trang đặc biệt của lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam.

Xuất phát từ nhiệm vụ chiến đấu, mục tiêu của địch, lực lượng đặc công đã có bước phát triển mới với quy mô ngày càng lớn. Một thế trận đặc công được tổ chức tương đối hoàn chỉnh với 3 thành phần: đặc công đánh bộ, đặc công nước, đặc công biệt động với quy mô tổ chức phổ biến là tổ, mũi, đội, tiểu đoàn, đứng chân ở khắp các địa bàn chiến lược. Binh chủng Đặc công trở thành binh chủng chiến đấu đặc biệt tinh nhuệ của Quân đội nhân dân Việt Nam, được tổ chức, trang bị và huấn luyện đặc biệt, có phương pháp tác chiến linh hoạt, táo bạo, bất ngờ, thường dùng để đánh các mục tiêu hiểm yếu nằm sâu trong đội hình chiến đấu, bố trí chiến dịch và hậu phương của địch.

Không để Tổ quốc bị bất ngờ

Cách đánh đặc công được Chủ tịch Hồ Chí Minh khái quát trong lời huấn thị của Người tại buổi lễ thành lập Binh chủng Đặc công 19/3/1967: "... Có thể nói, do chiến tranh du kích phát triển cao, đặc biệt cao, chiến thuật du kích lấy ít đánh nhiều và đi không tiếng về không tăm; bây giờ các chú cũng thế, cũng phải lấy ít đánh nhiều, nhưng mà to hơn nữa, cao hơn nữa, lấy ít đánh nhiều, lấy ít thắng nhiều".

Trải qua quá trình xây dựng, chiến đấu, trưởng thành, hệ thống lý luận và tài liệu huấn luyện quân sự, chính trị, hậu cần, kỹ thuật của Binh chủng Đặc công đã từng bước được hoàn chỉnh, trong đó khẳng định chức năng chiến đấu của đặc công là: Tiến công những mục tiêu hiểm yếu, quan trọng trong hậu phương và trong chiều sâu đội hình đối phương cả trên đất liền, sông, biển, hải đảo. Khẳng định cách đánh đặc công là cách đánh bằng lực lượng ít nhưng chất lượng cao, trang bị gọn, nhẹ, có uy lực, luôn sâu tạo thế có lợi hơn hẳn đối phương, đánh gần, đánh hiểm, đánh nhanh, đạt hiệu suất cao, hiệu quả lớn, trong đó có nhiều trận thắng lợi đạt giá trị chiến dịch, chiến lược...

Lực lượng đặc công đã đánh gần 19.392 trận vào các loại mục tiêu, trong đó có nhiều mục tiêu mà đối phương cho là bất khả xâm phạm, tiêu diệt hàng vạn tên địch, phá hủy hàng nghìn phương tiện chiến tranh... Cách đánh đặc công được vận dụng trên các địa hình: rừng núi, đồng bằng, thành thị và cả trên sông, biển, hải đảo. Lực lượng đặc công đã lập được nhiều chiến công vang dội.

Với thành tích đặc biệt xuất sắc, Binh chủng Đặc công đã được tặng thưởng: 01 Huân chương Sao Vàng; 01 Huân chương Hồ Chí Minh; 01 Huân chương Độc lập hạng Nhất; 04 Huân chương Quân công hạng Nhất. Bộ đội đặc công có 105 tập thể và 227 cá nhân được tuyên dương Anh hùng Lực lượng Vũ trang nhân dân. Binh chủng hai lần được phong tặng Anh hùng Lực lượng Vũ trang nhân dân vào các năm 1976 và 2012... Binh chủng Đặc công được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam tặng 16 chữ vàng truyền thống: "Đặc biệt tinh nhuệ - Anh dũng tuyệt vời - Mưu trí táo bạo - Đánh hiểm thắng lớn".

Nhân kỷ niệm 79 năm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/2023), ngày 18/12/2023, tại Hà Nội, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng đến thăm, làm việc với Binh chủng Đặc công. Tại buổi thăm, làm việc, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng và Đoàn công tác đã đến tham quan màn trình diễn của các cán bộ, học viên, nhân viên, chiến sĩ thuộc Binh chủng Đặc công tại Thao trường 133 (Trường Sĩ quan Đặc công).

Phát biểu tại buổi làm việc, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng nhấn mạnh: "Với tinh thần chiến đấu đặc biệt mưu trí, dũng cảm, đoàn kết, sáng tạo, không quản gian khổ, hy sinh, phát huy một cách tốt nhất nghệ thuật quân sự độc đáo "Lấy ít đánh nhiều, lấy nhỏ thắng lớn", "bí mật, bất ngờ, luồn sâu, đánh hiểm", lớp lớp cán bộ, chiến sĩ Binh chủng Đặc công đã lập nên những chiến công hiển hách, đặc biệt xuất sắc; góp phần làm phong phú hơn nghệ thuật quân sự Việt Nam... Mỗi một câu chuyện, một chiến thắng, mỗi một nhân vật bộ đội đặc công đều là nguồn cảm hứng lớn lao, mang đến niềm tin cậy, tự hào cho quân và dân ta…".

Trước bối cảnh tình hình thế giới, khu vực tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường, tiềm ẩn nhiều yếu tố mất ổn định, thực hiện chủ trương bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa, từ khi nước chưa nguy, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng yêu cầu Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Binh chủng Đặc công cần tập trung xây dựng lực lượng Đặc công Việt Nam đặc biệt tinh nhuệ về chính trị; có bản lĩnh chính trị đặc biệt vững vàng, có ý chí đặc biệt cao; là lực lượng chiến đấu được tin tưởng đặc biệt, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc và Nhân dân. Đồng cảm, chia sẻ với những khó khăn, vất vả của bộ đội đặc công, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng yêu cầu Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và các cơ quan chức năng cần quan tâm đặc biệt tới lực lượng đặc biệt này bằng sự chăm lo, chính sách thật sự đặc biệt, giúp cán bộ, nhân viên, chiến sĩ đặc công bảo đảm tốt các yếu tố, luôn yên tâm công tác, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, viết tiếp truyền thống "Đặc biệt tinh nhuệ - Anh dũng tuyệt vời - Mưu trí táo bạo - Đánh hiểm thắng lớn" của đơn vị hai lần Anh hùng…

XUÂN HOA

"Đặc công tức là công tác đặc biệt, là vinh dự đặc biệt, cần phải có cố gắng đặc biệt. Các chiến sĩ đặc công được tin tưởng đặc biệt... Cái gì cũng đặc biệt đối với đặc công. Chữ đặc biệt quán xuyến tất cả, từ lúc tập luyện cho đến lúc đi đánh, cũng như lúc về... Bất kỳ nhiệm vụ gì, bất kỳ nhiệm vụ đặc biệt nào cũng phải hoàn thành và hoàn thành cho tốt... Bất kỳ khó khăn đặc biệt nào cũng phải vượt qua, cũng phải khắc phục cho kỳ được. Nói tóm lại là công việc, công tác của các đồng chí cũng đặc biệt khó, nhưng cũng đặc biệt vẻ vang" (Trích Huấn thị của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Lễ thành lập Binh chủng Đặc công, ngày 19/3/1967).

Pháp luật VIỆT NAM

● Tổng Biên tập: **TS VŨ HOÀI NAM**

● Phó Tổng Biên tập: **HÀ ÁNH BÌNH, TRẦN NGỌC HÀ, VŨ HỒNG THÚY**

● Tổ chức thực hiện: **BÙI THỊ XUÂN HOA**

● **TÒA SOẠN:** Số 42 ngõ 29 Nguyễn Chí Thanh, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, Hà Nội.
* ĐT: (024) 37245180
* Fax: (024) 37245178
* Email: baoplvn2014@gmail.com.
● **GPXB** số 86/GP-BTTTT ngày 06/03/2014 do Bộ TTTT cấp.
● **Giấy phép sửa đổi, bổ sung** số 290/GP-BTTTT ngày 22/9/2014 do Bộ TTTT cấp
● **Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.**
● In tại Cty TNHH MTV In báo Hà Nội Mới; Cty In Ba Đình.

● **Cơ quan đại diện: TP HCM:** 200C Võ Văn Tần, P5, Q3, TP HCM.
* ĐT: (028)38181281* Email: plvnvp2@gmail.com.
Khu vực ĐBSCL: 109 Trần Văn Hoài, Ninh Kiều, Cần Thơ
* ĐT: (0292) 3819009 *Email: canthophapluatvn@gmail.com.
Duyên hải phía Bắc: 10 Hồ Sen, Lê Chân, Hải Phòng.
*ĐT: 0973465555. Email: vanphongplvn@gmail.com;
Miền Trung và Tây Nguyên: 92 Hoàng Văn Thụ, Pleiku, Gia Lai.
ĐT: (0269) 365 8888 - 0963 111 333
* Email: baophapluat.mientrungtaynguyen@gmail.com
● **Văn phòng đại diện:**
Lào Cai: Số 581, đường Hoàng Liên, phường Kim Tân, thành phố Lào Cai.
ĐT: 0903211537
Phú Thọ: đường Nguyễn Tất Thành, Việt Trì; ĐT: 0981391333.
*Email: vutienplvn@gmail.com;
Quảng Ninh: 87 Nguyễn Văn Cừ, Hồng Hà, Hạ Long * ĐT: 0913093581
*Email: Vucongthanhpl@gmail.com
Nam Định: 455 Trường Chinh, TP Nam Định* ĐT: 0978295869;
Nghệ An: 56 Nguyễn Thị Minh Khai, TP Vinh, Nghệ An * ĐT: 0916635077
* Email: ngotoanbc@gmail.com
Thừa Thiên - Huế: 22 Nguyễn Lương Bằng, TP Huế *ĐT: (0234) 3888666 - 0903029099;
* Email: quangtam07@gmail.com
Khánh Hòa: 125 Hoàng Hoa Thám, TP Nha Trang* ĐT: 0905555722.
*Email: leanhduc.plvn@gmail.com
Lâm Đồng: 181 đường 3 tháng 2, phường 4, TP. Đà Lạt * ĐT: 0914876019. * Email: longbc07@gmail.com
Đồng Nai: 11 đường Hoàng Minh Châu, phường Hòa Bình, TP Biên Hòa *ĐT: (0251) 3863939.
*Email: huynhngochieu7979@gmail.com.vn
Tiền Giang: 29A, đường Trương Vĩnh Ký, phường 7, TP Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang. * ĐT: 0913601551
*Email: tranphongtranplvn@gmail.com

Liên hệ thông tin - quảng cáo: Nguyễn Sinh Hùng - ĐT: 0349610152

MÃ ĐẶT BÁO: B51

Giá: 7.300Đ
(BẢY NGHÌN BA TRĂM ĐỒNG)